

M jak Metro

Ciąg dalszy na str. 3.

REKLAMA REKLAMA REKLAMA

RUSZA NASZA GRA

UŁOTKA WEWNĄTRZ NUMERU

Tortury w Muzeum Wojska

Zona w kagańcu

Ucięcie ręki i łamanie palców uważano w średniowieczu za karę niezwykle łagodne. Matka, która powiła nieślubne dziecko i je zabiła, cieszyła się, jeśli sąd skazał ją tylko na ścięcie albo utopienie. Zonie, która sprzeciwiła się mężowi, nakładano żelazny kagańiec raniący twarz. Wystawę średniowiecznych narzędzi tortur można oglądać do 1 marca w Muzeum Wojska w Białymstoku. Zwiedzających wita kat z wielkim toporem w rękach.

Niemiecki kronikarz Thietmar z Mersburga napisał, że Polacy są bardzo surowi w stosunku do cudzołóżników. Kobiety karano okrutną śmiercią, a przed zgonem poddawano ją wymyślnym torturom. Mężczyznę traktowano łagodniej: narzędzie zbrodni przybijano mu do pała, a do ręki wkładano nóż. Jeśli chciał skrócić męki i hańbę, musiał pozbać się męskości.

Polska była jednak krajem bardzo liberalnym. W każdym zamku i pod każdym ratuszem miejskim były co prawda dobrze wyposażone katownie, ale używano ich znacznie rzadziej niż na zachodzie Europy. Zdaniem niektórych historyków, w Niemczech, Hiszpanii, Francji na stosach spalono kilka milionów ludzi. Skazanych często także zakopywano żywcem i topiono. Niewiele miało szczęście być wcześniej pozbawionych głowy. Czasem kat, z litości, dusił skazańca. Z reguły ofiarę poddawano torturom. Średniowieczny kat miał do dyspozycji bogaty asortyment przyrządów, który można obejrzeć na wystawie.

Za kradzież można było stracić rękę. Dodatkowo kat wypalał rozpalonym żelazem na ciele złodzieja piętno. Za kłamstwo obcinano język. Znachorkom, które wywoływały sztuczne poronienia wyszarpywano specjalnymi szczypcami piersi. Podobny zabieg czekał matki nieślubnych dzieci. Cudzołóżników czekało wyrwanie genitaliów. Muzycy, którzy urazili swą fałszywą grą słuch szlachetnie urodzonych oraz osoby wyrażające się wulgarnie czekał przyrząd zwany „piszczałką”. Po kilku dniach unieruchomienia, delikwent miał zgrabić i odarte do krwi ręce.

Za łagodny zabieg uważano także torturę wody. Polegała ona na tym, że ofiarę kładziono na „łożu” z wybrzuszeniem pod plecami i lano jej do ust wielkie ilości wody przez lejek. Tak wydobycie zezna-

nia uważano za „dobrowolne”, „bez zastosowania tortur”.

Zonom, które sprzeciwiły się mężom nakładano na głowę żelazne kagańce. Niektóre takie maski posiadały kolce, które raniły i szpeciły twarz. Rycerze udający się do Ziemi Świętej, nakładali swoim połowicom pasy cnoty. W Muzeum Wojska jest co prawda tylko replika takiego pasa, ale ponoć niezwykle wierna. Kolekcjonerzy z Werony (Włochy) z których zbiorów pochodzą eksponaty, uważają, że pasy cnoty były nakładane „tylko” na kilka dni. Kobiety często zakuwały się w nie dobrowolnie, zwłaszcza wtedy, gdy wybierały się w podróż. To zapobiegało zgwałceniu.

Z innych eksponatów na wystawie znalazły się różnego rodzaju łoża i przyrządy do rozpinania skazańców, np. krzyż modlitewny (do unieruchomienia w pozycji na krzyżu), koło do łamania (podstawowe wyposażenie katowni), kotwica pokory (sprowadzona do Polski przez Krzyżaków), ławę do wyciągania, krzesło czarownic (wybijane żelaznymi szpikulcami), kołyska Judasza (w kształcie piramidy, na której sadzono roznieglizowanego delikwenta), ruszt, tron (ofiara zwiślała głową w dół), a nawet wielki kocioł w którym można było człowieka ugotować.

Z mniejszych eksponatów są m.in. niezwykle wymyślne widelki heretyków, bicz, koleczuga, szczypce do wyrywania nosa, żelazne kneble, zgniatacze głowy i palców, łamacz kolan i łokci, obręcz z dzwonczkiem, dyby, szaty pokutne oraz kolekcja żelaznych „butów”.

Największym torturom poddawano heretyków, czarowników, czarownice, kobiety posadzone o intymne kontakty z diabłami, matki dzieci nieślubnych, cudzołóżników. Brzemienne czarownice przecinano piłami. Jeńcy wojenni kończyli na palach, a homoseksualiści i nieładnie z żelaznymi gruszkami w intymnych częściach ciała. Falszerze konali przez kilka dni zamknięci w ogromnym przyrządzie zwanym Dziewicą Norymberską (wymyślono go w Norymbergii), który wyglądem przypomina sarkofag. W środku jest zaopatrzony w kolce, które przygwożdżały delikwenta w okolicach brzucha i pleców. Za sadość, czyli życie w konkubinacie, karano w najłagodniejszych przypadkach (jeśli ze związku urodziły się dzieci) wiecznym wygnaniem z kraju. Z

W Dziewicy Norymberskiej skazaniec konał kilka dni z kłecami utkwionymi w klatce piersiowej, brzuchu i plecach. Pierwszą udokumentowaną egzekucję w Dziewicy wykonano w 1515 r.

reguły jednak tacy ludzie kończyli życie na stosie, bowiem ogień uważano za oczyszczający, nie tylko za nieczyste prowadzenie się. W Hiszpanii w XV w. wystarczała plotka lub donos sąsiadów, by podejrzanym, nawet bardzo bogatym, brano na tortury. Z reguły każdy przyszedłszy do wszystkiego, nawet do latania na miotle. Widzom egzekucji Kościół dawał odpusty za grzechy.

Prezentowane narzędzia tortur używane były jeszcze w XIX wieku. Do dziś są stosowane w krajach azjatyckich, ale w wersji elektrycznej, np. przyrządy do łapania wężów za szyję lub ich unieruchamiania.

W czasie otwarcia wystawy organizatorzy podkreślali, że ekspozycja nie ma charakteru instruktażu. Eksponaty są tylko zabytkami, które powinny być pokazywane ku przestrodze ludzkości. Na przyszły rok Muzeum Wojska planuje wystawę o polskich katach. Wstęp na ekspozycję „Średniowieczne narzędzia tortur” kosztuje 3 i 5 zł.

MAŁGORZATA M. NIETUPSKA

POGODA

Piątek
Zachmurzenie duże z większymi przejaśnieniami, opady deszczu i deszczu ze śniegiem. Temp. maks. w dzień od 3 do 5 st., minim. w nocy od 0 do 2 st. Wiatr słaby, okresami umiarkowany, z kierunków zachodnich.

Sobota
Pochmurno z większymi przejaśnieniami, opady deszczu. Temp. maks. w dzień od 6 do 8 st., minim. w nocy od 2 do 4 st. Wiatr słaby i umiarkowany, zachodni.

Niedziela
Zachmurzenie duże i umiarkowane. Temp. maks. w dzień od 9 do 11 st., minim. w nocy od 3 do 5 st. Wiatr słaby i umiarkowany, południowo-zachodni.

EKSPRESEM

● W Białymstoku policjanci zatrzymali 18-letniego mężczyznę podejrzewanego o dokonanie w grudniu dziesięciu kradzieży zuchwałych na szkodę kobiet, głównie białostoczank. Natomiast w Narwi policjanci zatrzymali dwoje 50-letnich mieszkańców tej miejscowości. Są oni podejrzewani o kradzież 270 kg paszy drobiowej ze spółdzielni rolniczej w Małkowie.

● W nocy z 6 na 7 stycznia nieznani sprawcy pokonali zabezpieczenia pomieszczeń jednej ze spółek przy ul. Pogodnej w Białymstoku. Zabrali sprzęt komputerowy, telefony i niewielką ilość pieniędzy. Straty oszacowano na 40 tys. zł.

Nowe przepisy regulujące wjazd i pobyt obcokrajowców w Polsce

Kończymy z fikcją

Przepisy nowej ustawy o cudzoziemcach, które określają wjazd i pobyt cudzoziemców w Polsce, wzbudziły duże zainteresowanie mieszkańców Białostocczyzny, którzy zapraszali turystów zza wschodniej granicy. Zainteresowani już zgłoszili do pracowników Urzędu Wojewódzkiego z wnioskiem o zaproszenia.

Nowa ustawa o cudzoziemcach weszła w życie 27 grudnia ub. roku. Wprowadza znaczne zmiany dotyczące wjazdu i pobytu cudzoziemców w Polsce. Jednakże nowe zasady wjazdu mają obowiązywać dopiero od 15 stycznia. Jest to spowodowane m.in. tym, że nie ma jeszcze wszystkich rozporządzeń dotyczących poszczególnych przepisów. Na przykład Urząd Wojewódzki nie zna jeszcze stawek opłat za zaproszenia, choć już istnieją nowe wzory zaproszeń i są przyjmowane wnioski o ich wydanie. Na razie obcokrajowcy przekraczają granicę na starych zasadach, tym bardziej że posiadają zaproszenie aktualne, a wydane w ub. roku.

Nie ulega wątpliwości, że nowe przepisy ograniczą fikcyjną turystykę handla-

rzy ze Wschodu, bowiem je Polski mogła zaprosić jedynie nieograniczoną ilość. Wniosek o wydanie zaproszenia musi potwierdzić urząd stan majątkowy pozwala na cudzoziemcowi warunków wet leczenia lub deportacji, odmówić wydania zaproszenia nie spełnia materialnych i innych warunków do przyjmowania.

– Kończymy z fikcją – podkreśla drzew Gawkowski dyrektor Wydziału Obywatelskich Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Powiało w regionie nad ranem

W porywach bez prądu

Silny wiatr, sięgający w porywach 18 m/s, przeszedł w ubiegły czwartek, w godz. 3 – 5, nad naszym regionem. O godz. 6 wyłączonych było sześć linii energetycznych, a 290 uszkodzonych stacji średniego napięcia wymagało pomocy pogotowia technicznego. Przerwania dopływu prądu dotyczyły głównie terenów wiejskich, ale nie było ich wiele.

Najwięcej uszkodzeń zanotowano w woj. łomżyńskim: trzy linie energetyczne i 118 stacji średniego napięcia oraz w rejonach energetycznych: w Sokółce – jedna linia i 85 stacji, a także w Bielsku Podlaskim – jedna linia i 71 stacji.

Komunikat

Prezydium Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” w Białymstoku zaprasza członków związku oraz sympatyków na spotkanie informacyjne, które odbędzie się dnia 11 stycznia 1998 roku o godz. 18.00 w Kościele Ducha Świętego przy ulicy Piastowskiej w Białymstoku. Serdecznie również zapraszamy do wzięcia udziału w tej uroczystości poczty sztandarowe.

(-)

W Zakładzie Energetycznym Białostocczyzny, który swą działalność ma w województwie białostockim i suwalskim, oceniono wyrażone przez wiceburmistrza, 290 uszkodzonych stacji średniego napięcia, na 15 tys. istniejących w regionie, to ilość niewiele.

Dyrekcja Okręgowa Energetyki nie otrzymała sygnałów o awariach lub wstrzymaniu ruchu kolejnych linii energetycznych. W Białymstoku nie odnotowano jednej interwencji wymagalnej sprzętu technicznego.

Jak nas poinformowano w Dyspozycji Ruchu Zakładu Energetycznego, w czwartek o godz. 12 szybkiego działania ekip na wyłączone było już tylko do godziny 18.00. Do godziny 18.00 uszkodzenia zostały usunięte.

W Mężeninie wykryto niebezpieczne mufy

Amunicja i nieznane

W ubiegły czwartek w Mieście Rutki) w czasie prac ziemnych na amunicji strzeleckiej znaleziono substancję, podobną do czasów II wojny. Miejsce zabezpieczono, zabrane przez saperów.

Koparka, kopiąca rów pod wyrzucila wraz z ziemią kilka sztuk amunicji strzeleckiej, metalowej, do amunicji i dwie butelki, w tym stancją płynną. Prace przerwano, podobnie w ziemi znajdującego tego typu przedmiotów. Przypadek znaleziska pochodzi z czasów wojny. W dniu dzisiejszym (piątek) będzie badany przez saperów.

Śmierć na drodze Narew – Trześcianka

Niefortunny manewr

Na trasie Narew – Trześcianka w ubiegłą środę około godz. 13 doszło do tragicznego wypadku drogowego, w którym śmierć poniosła jedna osoba.

60-letni mieszkaniec jednej ze wsi w gm. Turośń Kościelna jadący mercedesem wykonał na jezdni niebezpieczny manewr. Tak niefortunny wyprzedzał jadącego przed nim wartburga, że spowodował jego zderzenie czołowe z jadącym z naprzeciwka

polonezem truck. W wyniku wypadku śmierć na miejscu poniosła 27-letnia pasażerka wartburga. Jej dwuletnia córka jest hospitalizowana, mąż zaś po udzieleniu pomocy lekarskiej został zwolniony do domu.

Kierowcy wszystkich trzech pojazdów byli trzeźwi. Kierowca mercedesa został osadzony w policyjnej izbie zatrzymań. Policja prowadzi w tej sprawie postępowanie.

(jg)

Wyrazy szczerzego współczucia

Pani **Irenie Łapicz**

z powodu śmierci

MATKI

składają pracownicy

ZR Białystok NSZZ "Solidarność"

PISZA
W KRAJU

W podolsztynskich Mierkach parlamentarzyści AWS dyskutowali o nowym podziale administracyjnym kraju. Z prasowych doniesień wynika, że consensus nie udało się osiągnąć. Reforma tak, ale jaka? – Rozbieżności nie zabrakło.

Akcja Wyborcza Solidarność nie wypo wiedziała się, ile jej zdaniem województw powinno powstać w wyniku reformy terytorialnej. Rząd będzie zapewne obstawał przy 12 lub kilku więcej. Marian Krzaklewski twierdzi, że rozważane są koncepcje od 12 do dwudziestu paru województw (...) Argumenty rządu nie przekonały też wszystkich posłów do proponowanego podziału – informuje „Rzeczpospolita” (nr 5). Posłanka Halina Nowina-Konopka powiedziała „Rz”, że nie otrzymała od Michała Kuleszy przekonującej odpowiedzi na pytanie, dlaczego korzystniejszy jest podział na trzy szczeble samorządowe (gmina, powiat, województwo), aniżeli na dwa (gmina, województwo). Jej zdaniem, wysokie, wymieniane w tych dniach koszty reformy (ok. 240 mln zł) „dają dużo do myślenia, co do ekonomicznej zasadności nowego podziału”. Sześćdziesięciu pięciu posłów AWS podpisało się pod prośbą o zaproszenie do dyskusji ekspertów o innym, niż rządowe, spojrzeniu na reformę.

„Trybuna” (nr 5) zastanawia się „Komu potrzebny powiat?”. Przylączęm się do tych głosów, które uważają, że koncepcja powiatu trąci nafiłiną – pisze Mieczysław Wodnicki. Jest nie tylko archaiczna, ale i wręcz szkodliwa gospodarczo, a nawet politycznie. Bo nie są wcale śmieszne głosy – także z prawej strony – mówiące, że tworzenie zbyt silnych regionów, z dużą autonomią, prowadzi do niekorzystnych efektów i ma złe konotacje historyczne. „Reforma” ta jako żywo może stać się nową karikaturą sytuacji PRL, gdzie mieliśmy – obok administracji rządowej – samorząd gminny, powiatowy i wojewódzki. Poza forsowaniem lokalnych interesów nie zapisały się one niczym nadzwyczajnym w historii (...) Opinia społeczna jest przeciwna powiatom i kosztom z tym związanym. W sondażu CBOS-u z ub.r. aż 57 proc. ankietowanych stwierdziło, że lepszym rozwiązaniem jest pozostawienie obecnego układu wojewódzkiego bez powiatów.

Z nasiadówki w Mierkach kpi lewicy. „Przegląd Tygodniowy” (nr 1): Mierki – tajemnicze miejsce, w którym odbywają się tajemnicze narady w ośrodku KC PZPR „Kormoran”. Kiedy SdRP odbyła w Mierkach dyskusję programową, niezależna prasa, która nie została zaproszona do udziału w tym wiekopomnym wydarzeniu, ochrzciła je spiskiem i triumfalnie opublikowała zapis dyskusji, jakby to były co najmniej Protokoły Mędrców Syjonu (...) Tym razem w Mierkach zebrał się przedstawicielstwo rządu z klubem parlamentarnym AWS, żeby omówić niuanse reformy samorządowej. Oczywiście, bez udziału prasy. „Chcemy spokojnie porozmawiać” – zarządził się Jacek Rybicki, wiceprzewodniczący klubu AWS. Chodzi oczywiście o to, aby przekonać posłów z województw, które przestaną być województwami, że teraz będą politykami rangi powiatowej...

Zadziwiająco podobnie to samo wydarzenie komentuje prawicowa „Gazeta Polska” (nr 1): Od nowego roku rządząca koalicja ostro wzięła się do pracy. W poniedziałek i wtorek liderzy AWS i Unii Wolności spotkali się w Mierkach, aby omówić polityczne priorytety swojego gabinetu. Ostatnio w Mierkach obradowała SdRP, a jej tajne ustalenia ujawnił szef Ligi Republikańskiej. Istnieją jednak obawy, że tym razem tajny stenogram posiedzenia ujawni zakamuflowany działacz SdRP-owskiej młodzieżówki.

Przymiarki do poprawiania mapy administracyjnej kraju budzą coraz większe kontrowersje. Dziwne, ale nikt dotąd nie zauważył, że obecny podział na województwa niemal pokrywa się z podziałem na diecezje. A Kościół przez dwa tysiące lat udowodnił, że wie, co robi.

IRENEUSZ
SEWASTIANOWICZSPIĘCIE
TYGODNIA

– Wojewoda Daniel zapowiedział, że będzie dążył do powstania dużego województwa toruńskiego z Bydgoszczą jako powiatem.

– To przykre. Nasze miasto jest dwa razy większe, a jego gospodarka rozwija się trzy razy szybciej. Raczej Toruń powinien być powiatem.

(Krzysztof Sidorkiewicz
wojewoda bydgoski)

– Możemy się rozstać z dotychczasowym województwem toruńskim, ale pod warunkiem, że Toruń będzie stolicą czegoś większego (...) Przed wojną to Toruń był stolicą województwa pomorskiego.

(Wojciech Daniel
wojewoda toruński)BUDKA
SUFLERA

Krzysztof Cugowski i „Budka Suflera” już w lutym zaproszą nas „DO TANGA”. Podobno do tego tańca „TRZEBĄ DWOJGĄ”. My zaś mamy nadzieję, że tego i wielu innych, przebojów wysłucha co najmniej połowa mieszkańców naszego regionu. Druga połowa niech żałuje, że nie usłyszy.

Kolejnych informacji szukajcie w następnych numerach naszej gazety, patrona prasowego występów „BUDKI SUFLERA”.

PRZEGLĄD KRAJOWY

Weto prezydenta i jego skutki. Sejm nie zdołał obronić zawetowanych przez Aleksandra Kwaśniewskiego ustaw o emeryturach dla mundurowych i lekacjach wychowania seksualnego. Oprócz skutków politycznych bardzo niewesołych dla rządzącej koalicji, rodzi to również skutki finansowe. Z tego powodu w tegorocznym budżecie zabraknie 340 milionów złotych. Rząd znalazł dziedzinę w których poszuka oszczędności. Najbardziej logiczne jest zabranie części pieniędzy mundurowym i Kancelarii Prezydenta. Ucierpią również wydatki na walkę ze skutkami powodzi.

Niewiadoma liczba województw. Dwudniowa narada rządu i klubu parlamentarnego AWS w Mierkach o kształcie reformy administracyjnej kraju nie przyniosła rozwiązania w jednej z podstawowych kwestii: nie określono liczby nowych województw. Ma ich być 12, 17 albo 25. Choćby ekstremiści żądali aż 31. Komentarz na str. 5.

Strajki. Najpoważniejszy strajk trwał przez kilka dni w Poznaniu. Miasto zostało sparaliżowane przez strajk kierowców i motorzystów MZK. Chodzi o żądania płacowe. Strajkowali też drukarze w Łodzi. Przygotowują się do protestów strażnicy więzienni. Gotowość strajkowa trwa w policji.

TYTULATURA
TYGODNIA

Dmuchanie w normie
Dzieci mamy coraz mniej
Garbowanie sarny
Święte przesunięcie
Doktor Śmierć się zbliża
To się utrząse
Granitowa owalność stali
Aby dom się ruszał
Pies czyli kot
– wyrostek robaczkowy

Przygotowanie potraw wigilijnej przez siostry Prawosławnego Klasztoru Żeńskiego pw. Narodzenia NMP Fot. PAP/CAF Z. Lenkiewicz

AWS dyscyplinuje UW, rząd i swoich posłów

I co z tego, że ideologiczna

Klub parlamentarny AWS postuluje w przyjętej w środę uchwałę uzupełnienie umowy koalicyjnej z UW. Marian Krzaklewski zaproponował, aby AWS i UW obowiązywała dyscyplina w głosowaniach dotyczących wszyst-

kich ustaw, które skieruje do Sejmu rząd.

Stanowisko klubu AWS związane jest z wynikiem głosowania nad wetem prezydenta do nowelizacji ustawy o planowaniu rodziny. W głosowaniu w tej sprawie posłowie UW podzielili się: 34, w tym lider partii Leszek Balcerowicz, było za odrzuceniem weta prezydenta, natomiast 10, za przyjęciem weta. 12 unitów wstrzymało się od głosu. W sprawach ideologicznych nie obowiązuje dyscyplina klubowa – skomentował krótko inicjatywę AWS rzecznik klubu UW Andrzej Potocki.

Klub AWS oczekuje także, że premier Jerzy Buzek zdyscyplinuje w głosowaniach nad ustawami przedkładanymi przez rząd ministrów i wiceministrów, posiadających mandat poselski.

Wskazując na to, że w Sejmie, w którym jest 460 posłów, 12 posłów UW, 10 posłów AWS, 10 posłów PSL, 10 posłów SdRP, 10 posłów Unii Wolności, 10 posłów Ligi Republikańskiej, 10 posłów Związku Pracy dla Polacy, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Polaków w Niemczech, 10 posłów Związku Polaków w Austrii, 10 posłów Związku Polaków w Czechach, 10 posłów Związku Polaków w Słowacji, 10 posłów Związku Polaków w Węgry, 10 posłów Związku Polaków w Chorwacji, 10 posłów Związku Polaków w Serbii, 10 posłów Związku Polaków w Bułgarii, 10 posłów Związku Polaków w Grecji, 10 posłów Związku Polaków w Hiszpanii, 10 posłów Związku Polaków w Portugalii, 10 posłów Związku Polaków w Francji, 10 posłów Związku Pol

Użytkownicy programów komputerowych nie posiadający licencji mogą być ukarani

Czas technoprzestępców

Nowy kodeks karny, który zacznie obowiązywać od połowy 1998 r. wprowadza szereg przepisów, które pociągną do odpowiedzialności karnej sprawców przestępstw komputerowych – włamywaczy do systemów, paserów danych komputerowych, oszustów, przestępców niszczących systemy za pomocą wirusów.

Przestępcy komputerowi dysponują dzisiaj nowoczesnymi technologiami przetwarzania informacji. Rozwiązania kodeksowe mają na celu chronienie informacji, mienia obywateli oraz zapewnić pewność obrotu prawnego.

Właściciel
wirusa

Generalnie nowy kodeks nie będzie karał za pisanie programów komputerowych, które niszczą, uszkadzają, usuwają, zmieniają bądź modyfikują dane, albo powodują zakłócenia w pracy systemów komputerowych tzw. wirusów. Rozpowszechnianie ich natomiast, na przykład za pośrednictwem sieci komputerowej, albo giełdy będzie podlegało karze ale tylko wówczas, gdy sprawca popełni to przestępstwo z winy umyślnej. Nieumyślne zarażenie systemu komputerowego nie jest przestępstwem.

Przestępstwem nie jest też generalnie usunięcie z tego systemu danych na skutek błędu operatora. Karalne będzie zaś nieuwzględnienie zakłóceń automatycznego przetwarzania informacji, jeżeli wiąże się ono ze spowodowaniem niebezpieczeństwa powszechnego dla życia lub zdrowia wielu osób albo mienia w znacznych rozmiarach.

Włamanie do komputera

Za włamanie do komputera tzw. hacking, ustawa uznaje uzyskanie przez osobę, bez wymaganych uprawnień, informacji dla niej nie przeznaczonej, poprzez podłączenie się do przewodu służącego do przekazywania informacji, przełamanie zabez-

pieczenia – elektronicznego, magnetycznego albo innego szczególnego zabezpieczenia. Przepiętstwo to karane będzie karą grzywny, ograniczenia wolności i pozbawienia wolności do lat dwóch. Jak wynika więc z cytowanego przepisu, odpowiedzialności karnej będzie podlegał tylko ten hacker, który uzyska informację nie przeznaczoną dla niego. Samo uzyskanie dostępu do informacji, poprzez złamanie lub przechwycenie hasła, bez kopiowania i czytania plików nie będzie jeszcze przestępstwem.

Nie oznacza to oczywiście, że każde uzyskanie dostępu do hasła będzie bezkarne. W przyszłym kodeksie karnym są bowiem przepisy chroniące poufność informacji przekazywanych lub przesyłanych przy użyciu środków technicznych, mające na celu ochronę sfery prywatności obywatela przed inwigilacją np. przy użyciu urządzeń podsłuchowych. Przepis art. 267 par. 2 nkk mówi wyraźnie, że karze podlegać będzie ten, kto w celu uzyskania informacji, do której nie jest uprawniony, zakłada lub posługuje się urządzeniem podsłuchowym, wizualnym albo innym urządzeniem specjalnym.

Za oszustwo

Coraz częstsze są wyłudzenia wypłat gotówki z bankomatów. Prawdopodobnie niedługo, a być może już, przestępcy komputerowi będą łamać zabezpieczenia systemów komputerowych w bankach i dokonywać przelewów kwot pieniędzy z jednego konta na drugie albo wydawać dyspozycje ich wypłaty. To nic innego jak oszustwa komputerowe. Będą one karane karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat pięciu. Nowa ustawa mówi wyraźnie, że karze tej podlega ten, kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub wyrządzenia innej osobie szkody bez upoważnienia wpływa na automatyczne przetwarzanie, gromadzenie lub przysyłanie informacji lub zmiany, usuwa albo wprowadza nowy zapis na komputerowym nośniku informacji. Jeżeli sprawca uzyska mienie znacznej wartości (przyjmuje się, że jest to kwota przekraczająca dwukrotność najniższego miesięcznego wynagrodzenia), wówczas będzie podlegał karze pozbawienia wolności od jednego roku do lat dziesięciu.

*Dla majątkowej
korzyści*

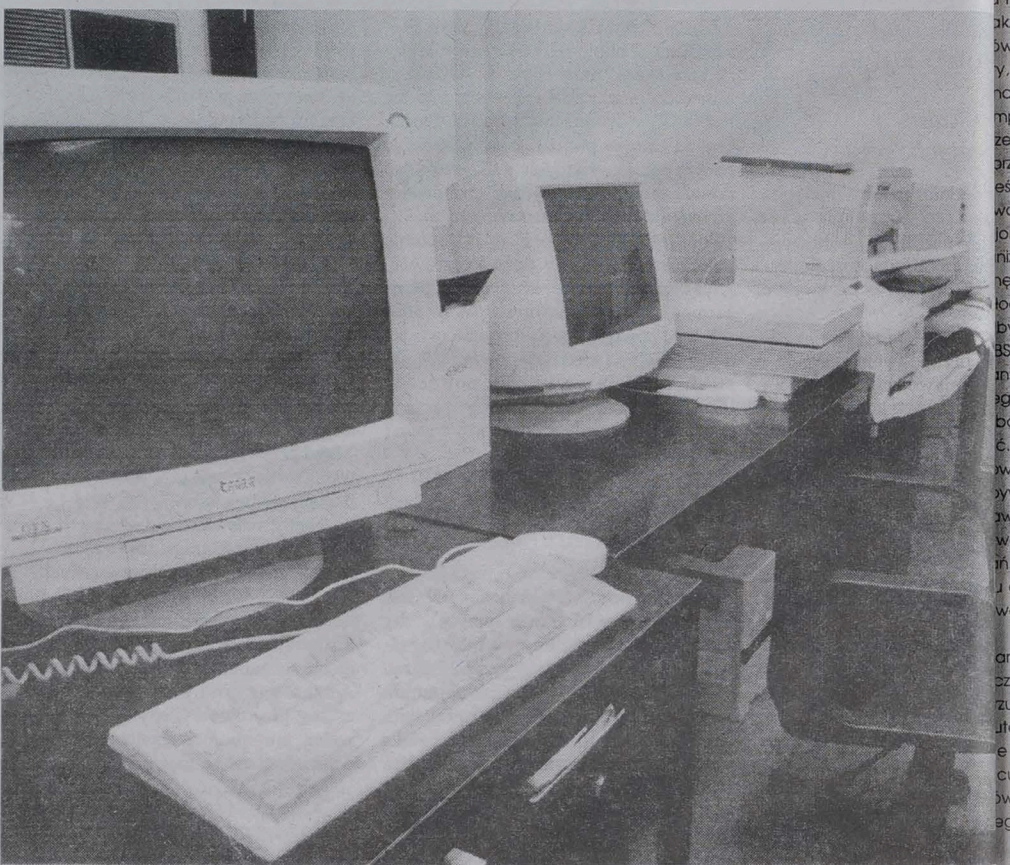
Liczne programy użytkowe, z których korzystają osoby prywatne a także wiele firm, nie mają licencji producenta. Są więc wykorzystywane nielegalnie. Do zwalczania piractwa komputerowego dobrze służyć będzie niewątpliwie art. 278 par. 2 nkk, który przewiduje karalność „uzyskania”, bez zgody osoby uprawnionej, cudzego programu komputerowego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Przepis ten, podobnie jak i odpowiednie artykuły ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, ma karać kradzież cudzej własności intelektualnej. Nowy kodeks karny kładzie natomiast wyraźny nacisk na zakaz kopiowania programów

komputerowych, jeżeli spowoduje to naruszenie majątkowych praw autorskich do tego programu innych osób. Dotyczy to także kopiowania programów na użytek własny.

Bezkarne nie będą też mogły się czuć osoby, które będą posiadały programy komputerowe nie posiadające wymaganej licencji (art. 291 – paserstwo nieumyślne). Przyszły kk mówi bowiem wyraźnie o tym, że kto nabył rzecz, o której na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i może przypuszczać, że została uzyskana za pomocą czynu zabronionego, podlega karze pozbawienia wolności do lat dwóch, ograniczenia wolności albo grzywny. Nabycie programu komputerowego bez wymaganej licencji wskazuje na to, że nie został on uzyskany drogą legalną.

Komputerowa
paserka

O ile ustawa o ochronie pr
przewiduje ściganie paserst
wego w trybie oskarżenia p
nowy kodeks karny nakazuje
przestępstwo z urzędu. Przy
karane będzie nabycie, pon
przyjęcie lub pomoc w ukry
uzyskanego programu kompi
li pirackiej kopii. Warto też
przeciwieństwie do wspom
nowy kodeks karny nie ogr
ści paserstwa programom ko
działania sprawcy w ściśle
kierunku tj. osiągnięcia korz
wei.

GWAŁCICIEL Z „PAPIERAM

Dwa lata temu zgwałcił po raz pierwszy. Miał już wtedy na sumieniu kilka innych przestępstw. Nie trafił do więzienia, lecz na leczenie psychiatryczne do Choroszczy. Doszedł do wniosku, że jest bezkarny. Zaczął ponownie kraść. Latem dwukrotnie usiłował zgwałcić dwie młode dziewczyny. Znowu nie poniósł żadnych konsekwencji. Miesiąc temu ponownie zaatakował dwie kobiety. Jedną okradł, drugą pobił, okradł i zgwałcił. Obecnie znajduje się w areszcie.

JOLANTA GADEK

23-letni Krzysztof M. mieszka w jednej z podsupraskich wsi. Sąsiedzi jego rodziny nazywają „przeklełą” i „opętaną”. Mówią niechętnie obawiając się zemsty. Twierdzą, że brat Krzysztofa podpalił już jednego z sąsiadów. Trafił do szpitala psychiatrycznego, gdzie powiesił się. Miał 19 lat. Życie w szpitalu odebrał sobie także drugi brat Krzysztofa. Też w wieku 19 lat.

Cięży nad nimi klątwa

– Nad tą rodziną ciąży chyba jakaś klątwa – mówi jedna z mieszkanki wsi.
– Mieli czterech synów, na początku wydawało się, że normalnych. Uczyli się, pomagali w polu. Potem kolejno wędrowali do „psychiatryka”. Pewnie to ja-

kieś dziedziczne. Tylko najstarszy wyszedł na ludzi. Ożenił się, pracuje.

Krzysztof zaczął sprawiać kłopoty wychowawcze w ostatniej klasie szkoły średniej. Stał się agresywny. Wtedy po raz pierwszy trafił do psychiatry, zaczął się leczyć. Nikt jednak nie przypuszczał, że stanie się gwałciicielem. Pierwsze przestępstwo, które zostało ujawnione przez policję, popełnił w wieku 21 lat.

– Była to właściwie seria przestępstw – mówią policjanci. – Najpierw ukradł nysę, potem dwa żuki, motor i fiata 125 p. Twierdził, że lubi samochody. Być może wszystko potoczyłoby się inaczej, gdyby brał przepisane leki.

We wrześniu 1995 roku zgwałcił po raz pierwszy. Swą ofiarę, 40-letnią kobietę zaciągnął do lasu w pobliżu Nowodworców. Przywiązał ją do drzewa, groził pozabawieniem życia. W drodze powrotnej do

domu zaatakował kolejną kobietę, mieszkankę tej samej wsi. Zaszedł ją od tyłu, przyłożył do szyi ostre narzędzie, zażądał pieniędzy. Groził, że udusi w przypadku niespełnienia żądań. Kobiecie udało się wyjść cało z tego zdarzenia, gdyż rozpoznała Krzysztofa. To go speszzyło, ale tylko na chwilę, bo tego samego dnia schwycił za gardło inną kobietę i zabrał jej torebkę. Potem jeszcze ukradł ciągnik i włamał się do kolejnego samochodu. Został zatrzymany przez policję na gorącym uczynku popełnienia tego przestępstwa.

Uznany
za niepoczytalnego

Prokuratura Rejonowa w Sokółce prowadziła śledztwo przeciwko Krzysztofowi M. Zarzucano mu szereg przestępstw. Sprawa została jednak umorzona ze względu na niepoczytalność sprawcy. Tak orzekli biegli psychiatrzy.

Krzysztof M. trafił do szpitala psychiatrycznego w Choroszczy. Był tam rok. W końcu lekarze orzekli, że może wrócić do domu. Dostał rentę. Czuł się pewny i bezkarny. Jak wypił, stawał się agresywny.

– Kobiety się go bały, bo plotka o jego wyczynach szybko rozniosła się po wsi – mówi jedna z sąsiadek Krzysztofa. – Wszystkie schodziły mu z drogi, jak

wchodzący do lasu czy na pole oglądali się, czy nie ma go w pobliżu. Nie czuł przed nikim respektu, nawet przed swoim ojcem.

Przestraszył się obrony

W sierpniu tego roku zabrał ojcu samochód i pojechał do Czarnej Białostockiej. Tam na jednej z ulic zaatakował nieletnią mieszkankę Białegostoku. Dziewczyna pojechała tam odwiedzić kuzynkę. Do gwałtu nie doszło, gdyż dziewczyna krzyczała i zaciekle broniła się. Krzysztof M. spłoszył kobiety przechodząc w pobliżu. Niedoszła ofiara gwałtu odwiedziła z matką komisariat i złożyła zawiadomienie o przestępstwie. Niemal w tym samym czasie do komisariatu w Supraślu dotarła 19-letnia dziewczyna. Przebywała w Supraślu na wakacjach. Feralnego dnia czekała na autobus w Ogrodniczkach. Postanowiła jednak skorzystać z tzw. „okazji”. Pech chciał, że drogą przejeżdżał akurat Krzysztof M. Zabrał dziewczynę, po czym skreślił w las tłumacząc się awarią samochodu. Zatrzymał auto i usiłować zgwałcić pasażerkę, jednak ofiara broniła się z całych sił. Miała szczęście. W pobliżu przejeżdżał samochód, napastnik przestraszył się, jej zaś udało się uciec z samochodu.

Policja długo nie szukała sprawcy. Po sporządzeniu rysopisu Krzysztof M. od ra-

zu był głównym podejrzanym. riasze zatrzymali go, a obie ne rozpoznały. Mężczyzna na kuratora został tymczasowo przez białostocki Sąd Rejon ce jednak areszt został uchyl

Nie był brutalny

[illegible]

ŚMIERCIONOŚNE PIGUŁKI

Coraz więcej narkotyków trafia do białostockich średnich i podstawowych szkół. Rozprawiają je dealerzy, którzy niedawno zakończyli naukę, a także uczniowie. Robią to dla szpanu, z chęci zysku, po to, żeby zarobić na „towa” dla siebie. Zdaniem policji, która niedawno rozpoczęła akcję pod kryptonimem „Dealer IV”, większość pedagogów oraz rodziców nie zdaje sobie sprawy z rozmiarów narkomanii oraz narkotykowego biznesu kwitnącego na terenie i wokół szkół.

JOLANTA GADEK

– Na szczęście zmieniło się nieco podejście do tego problemu dyrekcji szkół – mówi starszy aspirant Maria Leszczyńska-Stasiak z wydziału prewencji białostockiej komendy rejonowej. – Jeszcze do niedawna przed naszą wizytą w szkole i zorganizowaniem spotkania z rodzicami i pedagogami na temat problemów związanych z narkotykami, dyrektorzy bronili się rękami i nogami. Twierdzili, że w ich szkole taki problem nie istnieje. Teraz sami nas zapraszają. Ostatnie działania policji, wymierzone przeciwko handlarzom narkotyków, dowiodły niezłomie, że narkotyki są obecne w szkołach.

Maria Leszczyńska-Stasiak na spotkaniu z pedagogami zabiera ze sobą walizkę z atrapami środków odurzających. Słuchacze nierzadko są zdumieni oglądając znajdujące się w niej przedmioty. Ludziom wciąż wydaje się bowiem, że narkoman to dorosły zaniedbany mężczyzna, a narkotyk to strzykawka wypełniona brunatną cieczą. Tymczasem w walizce znajdują się różne fiołki, tabletki, okruchy wysuszonej trawy czy proszek w różnych kolorach.

– Nie zdawałam sobie sprawy, że jest aż tyle rodzajów narkotyków i że to wszystko jest dostępne dla moich uczniów – powiedziała jedna z nauczycielek ze szkoły podstawowej na os. Białostoczek w Białymstoku, po spotkaniu z policjantką z komendy rejonowej. – Jestem jednak przekonana, że pomimo nowo nabytej wiedzy nie będę w stanie zauważyć, czy uczeń znajduje się pod działaniem środka odurzającego. Jest ich po prostu zbyt wielu na lekcji.

Inni pedagodzy twierdzą, że domyślali się istnienia w szkole narkotykowego podziemia.

– Wiem, że uczniowie doskonale się orientują, u którego z kolegów mogą kupić „trawkę” – dodał jeden z nauczycieli.

Cel: Polska

Do niedawna narkotyki produkowane w Turcji czy Afganistanie były przemycane przez Polskę tranzytem na Zachód. Teraz grupy przestępcze zajmujące się rozprawianiem środków odurzających dostrzegły w Polsce rynek zbytu. Zakładają w naszym kraju firmy spełniające rolę przykrywek dla przestępczego procederu. Jednocześnie coraz częściej zatrudniają Polaków w charakterze narkotykowych kurierów. Polska nie kojarzy się jeszcze na świecie z handlem narkotykami i z paszportem RP znacznie łatwiej jest przemycić „towa” niż z paszportem Turcji czy Kolumbii.

– W tym roku kilka razy udaremniliśmy już kilkudziesięciokilogramowe przemyty narkotyków – mówi młodszy inspektor Adam Rapacki, dyrektor biura do spraw narkotyków w Komendzie Głównej Policji. – Wszystko wskazuje jednak na to, że wkrótce grupy przestępcze skoncentrują się na produkcji narkotyków w Polsce, bo będzie to znacznie bardziej opłacalne. Poza tym obserwujemy, że narkotyki syntetyczne – np. amfetamina wypierająca z rynku narkotyki pochodzenia naturalnego – marihuanę czy kokainę. Ich produkcja jest łatwiejsza i wiąże się z mniejszym ryzykiem.

Zdaniem policji, do szkół będzie trafiało coraz więcej narkotyków. Tak jest na całym świecie – w ten sposób producenci i handlarze narkotyków tworzą rynki zbytu. Często na początku rozprawiają środki odurzające za darmo albo po niższej cenie, żeby zachęcić młodzież do eksperymentowania, przełamania pierwszych barier.

Zaczyna się od butaprenu

Najmłodsi uczniowie – 10-, 11-letni – zaczynają od odurzania się środkami lotnymi, czyli oparami „kleju” – butaprenu, tri, nitro. Wdychane są one z plastikowych torebek, do których nalano trochę cieczy. Innym środkiem odurzającym, często używanym przez nieletnich, są tzw. „halucynogeny”, czyli marihuana i haszysz. Nazywa się je też miękkimi narkotykami. Wbrew swej nazwie, uzależniają podobnie jak narkotyki uznawane za „twarde”. Uczniowie szkół podstawowych i średnich często odurzają się także lekami psychotropowymi. Zaliczają się do nich różne środki uspokajające i przeciwbólowe. Przyjmowane zgodnie z instrukcją lekarza nie powodują ubocznych skutków, w większych dawkach, często używane, uzależniają. Modny jest zwłaszcza lek nazywany „kolonią”. Jedną tabletkę pod białostockim kinem „Ton”, gdzie zbiera się narkomani, kosztuje nawet 20 zł. Lek można kupić jedynie na receptę, ale osoby handlujące psychotropami rozwiązują jakoś ten problem. Wyłudniają, podrabiają lub kradną recepty.

Kolejnym narkotykiem, do którego ma dostęp białostocka młodzież, jest heroina i inne opiaty – morfina i opium. Poszukiwana jest zwłaszcza najczystsza, biała heroina. Nieco gorsza jest heroina „meksykańska” mająca postać proszku o rdzawym kolorze.

Co roku grono białostockich narkomanów uzależnionych od wstrzykiwanej dożylnie polskiej heroiny zwiększa się o kilka młodych osób. Są to najczęściej te osoby, które poprzednio zażywały opisane wcześniej narkotyki. Po „polską herę” sięgają w poszukiwaniu mocniejszych wrażeń.

Uczniowie coraz częściej sięgają po amfetaminę oraz środki pochodne, zwłaszcza po narkotyk o nazwie ecstazy. Dużą popularnością cieszy się również „kwas”, czyli LSD.

Tabletki o niewinnym wyglądzie

Ecstasy to amfetamina wymieszana z cukrami prostymi, mąką ziemniaczaną oraz innymi produktami. Skład poszczególnych tabletek jest różny, mają one nieco inne działanie. Producenci oznaczają je różnymi, „niewinnymi” rysunkami. Na tabletkach jest więc wyryte słonce, słońce, byk, delfin, słoń, króliczek, amor, księżyc, koń, kangur, tulipan, postacie z bajki o jaskiniowcach, Fido, znaki zodiaku, itp. – Są to znaki firmowe poszczególnych producentów – mówi starszy aspirant Maria Leszczyńska-Stasiak. – Każdy z nich ma ambicję wyprodukowania i wyłansowania nowego, autorskiego narkotyku. Opracowując oryginalną recepturę stara się stworzyć własny rynek zbytu. Narkotyk ten – przemycany z Za-

chodu lub wyprodukowany w Polsce – jest rozprawiany wśród białostockiej młodzieży.

Równie niewinnie co tabletki ecstazy wygląda LSD. Ma on bowiem postać niewielkich papierowych kwadracików o rozmiarach 0,5 x 0,5 cm nasączonych najsilniejszym środkiem halucynogennym. Na papierkach widnieją kolorowe obrazki z podobiznami czarownic, Supermena i innych postaci zaczerpniętych z kultury masowej. „Kwas” to środek odurzający pochodzący z organizmu pasożyta zbożowego o nazwie sporysz. Zdaniem specjalistów, pod jego działaniem znajdowały się słynne „Czarownice z Salem”. Podobno jadły chleb upieczony ze zboża zarażonego sporyszem.

– Zdarzało się, że właściciele klubów na Zachodzie młodzieży odwiedzającej ich lokale odciskali na rękach stemple nasączone LSD – mówi policjantka. – Goście silnie wrażenia przypisywali dobrej muzyce i odwiedzali regularnie klub stopniowo uzależniając się od narkotyku, po którym „widzi się głosy i słyszy barwy”.

Dzieci wiedzą więcej

Wiele o narkotykowych nowościach rozchodzi się wśród młodzieży lotem błyskawicy.

Zakwestionowana „działka” marihuany

Jak poznać, że dziecko przyjmuje narkotyki?

Mówi starszy aspirant Maria Leszczyńska-Stasiak: – Nikt nie staje się narkomanem z dnia na dzień. Proces uzależnienia jest rozciągnięty w czasie i szybka interwencja opiekunów lub pedagogów może go powstrzymać. Sygnałami, że dziecko przyjmuje narkotyki może być fakt, że stale przysypia na lekcjach, ma przekrwione oczy. Zmienia krąg rówieśników, z którymi się spotyka. Częściej wychodzi z domu, często po krótkich telefonach. Przestaje dbać o wygląd zewnętrzny, robi się niechlujne. Ma gorsze wyniki w nauce. Zaczyna posługiwać się charakterystycznym slangiem, którego wcześniej nie używało, np. słów „bajzel”, „działka”, „kolonijka”, „holender” (to nazwa marihuany przemycanej z Holandii), „odlot”, „kop” itp. Rośnie jego apetyt na słodkości, za to mniej chętnie je stałe posiłki. Żeby zneutralizować słodkawą woń marihuany, którą szybko przesiąkają włosy, ubranie i meble w pokoju, dziecko używa mocnych dezodorantów, pali zapachowe kadzidła, używa odświeżaczy powietrza. W domu pojawiają się różne akcesoria – szklane łufki, pokruszone ziele, kwadraciki folii, pudełka od zapalek, niewielkie torebeczki foliowe, tabletki niewiadomego pochodzenia. Rodzice tracą kontakt emocjonalny z dzieckiem, które raz wydaje się być odepiałe, to znowu nadmiernie pobudzone. 100-procentową pewność, że dziecko używa narkotyków można osiągnąć po analizie chemicznej moczu.

(JG)

Lubił rozmawiać o chorobach. Teraz ludzie przyjeżdżają do niego z całej Polski i proszą, żeby ich leczył.

Seans z uzdrowicielem

du ma pod siedemdziesiątkę. Ubrany jest w poplamiony wyswiechtany spodnie. Potargane, siwe włosy sterczą na wszystkie strony. W „gabiniecie” panuje zaduch. Mężczyznę ledwie zapadającym zmroku.

Uzdrowiciel z podłomzi. Mieszkańcy z najbliższej okolicy zwykle bywa między swymi, jego nadzwyczajnych zdolności go raczej za nieszkodliwego jaką większą osobliwość. Mówią, chodził po okolicy i rozmawiał, kto chciał go słuchać. Temat: choroby. Potrafił ponoć każdą chorobę, co mu dolega lub egać. Radził, jak się przed tym uoi machali ręką: takie tam gania poszła jednak w świat. Teraz ją do niego ludzie z całej Polką go, żeby ich leczył. Wycenami w kolejkach na „wizytę”.

Wyrzucić wszystkie kaktusy

weźmie kartkę i pisze – komistrz, ledwie stanęłam na progu. Posłusznie siadam we wskalelu. Ciepło i zaduch, po długim aniu w zimnej „poczekalni”, czyj przybudówce z betonową podłogą zwałają mnie z nóg. W półmrozie z sobą kartki papieru i długopis. pisze. Przykazanie pierwsze: one zielska z domu wyrzucić, i najlepiej spalić – dyktuje. nie wykonuję polecenie. Wzrok waja się z półmrokiem. Rozysy twarzy siedzącego naprzeciw człowieka. Jest rozgrzany, ore bez przerwy pociąga z kubu błyszczą. W rękę trzyma mie, którym celuje w moim kierunku słynna uzdrowicielska różdżka. j mowa w „poczekalni”.

ala? To niech posłucha. Przyh sypia. Kaktusy to zabójz nie ludzie idą do piachu. Wyzystkie kaktusy.

nie mam kaktusów – proteńiało. – Chyba że ten, co stoi schodowej, obok mieszkania

zi! To jednak jest kaktus! – staruszek. – Solą go posypać siadka nie widział, to uschnie. drzewka szczęścia, bluszcze,

wszystko to jedno draństwo. Najlepiej hodować pelargonie.

Zaczyna przesuwac po stole dwa zeszyty. Ustawia je pod różnymi kątami, kombinuje. Bierze drut i obraca koniec w stronę zeszytów.

– Teraz powiem, jak jest u pani w domu, ale niech mnie pani nie pyta, skąd to wiem. Obiecuje pani?

– Obiecuje – mówię niepewnie. Czuję, że zaczynam tracić profesjonalny dystans do sprawy.

– Sypia pani w dwóch miejscach. W jednym z głową na wschód, a w drugim na zachód. To z głową na wschód jest złe. Zły wpływ tego miejsca czuje pani od kolan do kostek. Siedem lat już pani tak sypia. Trzeba przesunąć łóżko albo włożyć pod materac styropian, bo czeka pani wózek inwalidzki.

Znieruchomiałam. Topografia mieszkania w zasadzie się zgadzała...

Pięć deka nadwagi

Mężczyzna znieca wycelował we mnie drut. – Niech mi pani powie, ile ma pani nadwagi?

– Myślę, że z dziesięć kilo...

– A ja pani mówię, że pięć deko. Tyle ważą piasek i kamienie w pani nerwach.

Oblął mnie zimny pot.

– W lewej nerce siedem kamieni, a w prawej pięć – kontynuuje bezlitośnie, delektując się wrażeniem, jakie wywierają na mnie jego słowa. – Są wielkości ziaren gryki. Mógłbym pani te kamienie żyłami moczowymi wypchnąć, ale serce nie wytrzyma.

Weiska mi do ręki drut i przytrzymuje swoją. – Trzyma pani rentgena – komenduje. – Kruszyć kamienie teraz? – radzi się drutu. Drut wykonuje ruch poziomy. – Widać pani, rentgen mówi, że nie można – triumfuje. – To co, spróbujemy pietruszki? – drut wykonuje ruch wałki-wstałki. – Mówi, że tak – objaśnia mistrz.

Przez cztery tygodnie mam codziennie gotować dwa dekagramy pietruszki w szklance osolonej wody. Jak pietruszka będzie

miękka, mam ją zjadać w dwóch porcjach, a wodę wypijać. Przez pięć następnych tygodni zwiększyć porcję do trzech dekagramów. Pietruszka skruszy kamienie, które wypłyną z moczem.

– Zapisala wszystko? – upewnia się. Znów rychtuje „rentgena” w moją stronę.

To już koniec, teraz mnie dobije, kołaczę mi się po głowie.

Złodziej guzów

– Trzy guzy w lewej piersi, jeden w prawej. Te w lewej jak śliwki, ten w prawej wielkości jabłka.

Ogarnia mnie panika.

– Takie rzeczy leczę dotykiem. Jestem złodziejem guzów. Połóż rękę na chorej piersi, pół godziny i śladu po guzach nie ma – dociera do mnie głos mistrza. – Ale teraz nie można – „rentgen” kręci głową w geście sprzeciwu. – Najpierw trzeba skruszyć kamienie w nerwach – „rentgen” ochotczo potakuje.

Przestrzega mnie, żebym broń Boże nie wpadła w ręce jakiegoś lekarza, który wysle mnie na operację.

– Za trzy miesiące u mnie. I niech pani weźmie ze sobą dzidziulka.

– Jakiego dzidziulka?

– Swojego. Swoje dziecko.

– Po co?

– Po co i po co? Ciagle pyta. Jak mówię przywieźć, to niech przywiezie. Dolegliwości ma poważne.

– Na Boga, co mu jest?

– Jak miało rok i miesiąc, spadło z wersalki. Ma jedną nóżkę krótszą o 3 cm od drugiej. Za dwadzieścia lat różnica wyniesie 15 centymetrów. Ale niech się pani nie martwi, ja mu te nóżki nastawię, tylko niech go pani przywiezie.

Pociemniało mi w oczach. Po omacku wysłałam z „gabinetu”. W drzwiach minęłam się z kolejną „pacjentką”, szczupłą kobietą w średnim wieku, która przyjechała aż ze Skierniewic.

I jak było? – dopytują się ludzie zgromadzeni na wiejskiej ulicy, przed posesją uzdrowiciela. Powoli dochodzę do siebie, rześkie powietrze podnosi mnie na duchu. Jakaś młoda kobieta patrzy na mnie uważnie. Ona jest miejscowa i nie wierzy w cudowne zdolności sąsiada. – Co, nastraszył panią? Kazał przestawiać łóżka? Trzymał za piersi, prostował nogi? – zaczyna śmiać się na głos. Jej nastrój udziela mi się. Koszmar powoli mija. – Właśnie, co z niego za uzdrowiciel – potakuję gorliwie. – To jest, to jest... – brakuje mi słów.

W drodze powrotnej do Łomży obiecuje sobie solennie, że nie będę myśleć o „diagnozach” mistrza, dotyczących stanu mojego zdrowia. Wytrwałości starczyło mi tylko na połowę krótkiej trasy.

Pojechałam do domu i przestawiłam łóżko. Potem kupiłam pietruszkę...

MARIA KACZYŃSKA

LISTY LISTY

Łata, to nie podszywka

kobieta, rodem spod Lidy, Joanna Stroube – co sądzi o filmie „Boża podszywka”, po – Wstyd mi, że ten wulgarny film nakręcił Znam Jurjewiczów, to bardzo zająca i licze rodzina. Tak wiele dla Polski wycierpieli... m, że autorka mogła mieć takie smutne dzie – Czy to jednak powód, żeby swój garb po obnościć? Głęboko jej współczuję. Widać, że nasch przyszło nam żyć, że nawet na włani nie wstyd zarabiać.

ry spłodzonego „artystycznych” gluiar Wschodu, Białostoczczyzny, Polski B, a kultur i religii, tygla narodów, środka any wschodniej, zzieleniałych płuc Polski m dyrdymałów. Przywykliśmy tu do tego, zkożyna to nieustające „warstwy twórcze”, i rozmaitej maści nieudaczników, instalatów nowych euroidei, producentów tanych tysięcy lat po starcie nacjonalistów, la zbędnego i zwykłych partaczy kultury, dzikim wschodzie”, gdzie białe niedźwie – mli zorzy polarnie zaglądają do okien, znaj – wość „samorealizacji”. (...)

złóć kamerę, magnetofon i dzieło samo się miedzy i dziadków tu ci jeszcze dostatek. Stoa – nie, nadaremno w bramkach i czekają na – iulki. Te tymczasem mają „wiejski chleb, – żurawia i spracowane ręce ojca” w ...

Ostatnimi laty, dla eurointelektualistów z Polski otworzyły się podwoje świata za Bugiem i Niemnem. Takie obszary do pohulania. Bezkarnie niesprawdzałne dzikie pola, jako że ludzi stamtąd wyrzucono, wyrznięto, a którym pozwolono przeżyć, nie mają sił, by przyjechać do Warszawy i dać po buzi. Co też Bogiem a prawdą, nie w ich zwyczaju leży.

Po drugie, podłość i głupota nie mają twarzy, więc nie ma po czym bić.

Przed paru laty, Andrzej Łapicki odmówił polemiki telewizyjnej z producentem „NIE”, tłumacząc, że Urbana kodeks honorowy nie dotyczy. Rozmowa z twórcą sennego koszmara „Boża Podszywka” też nie ma sensu. (...)

Tam jeszcze Polskę hołubią w głodnych dłoniach, jak największy skarb. Niosą tu, do macierzy, by okaleczają, ale z roku na rok piękniejszą mową powiedzieć braciom, rodakom – PRZEŻYLI. W najkoszmarniejszych snach nie przewidzieli, że są tu niepotrzebni.

Tu my, „bose Anki zza Buga”, wyrzucone z kolebki pokurcza – przez pół wieku udawaliśmy, że nas nie ma. Nie obnosiliśmy naszej bezdomności, choroby sieroce po kominkach. Gdy inni wyjeżdżali na święta do swoich okolic, barykadowaliśmy się w poniemieckich domach i chuchali na śpiwną, gasnącą z roku na rok mowę babek naszych. Niech Bóg nam wybacz, że nie przekazaliśmy tego garbu dzieciom, bo po tym, czegośmy tam doświadczili, wynikało, że komunizm to stulecia. Wszystko miało załatwić tza w oku Szczepcia i Tońcia, ciotki Albinowej i głupawe śpiewy przy ognisku.

Prawie wszystko, co nas w historii spotkało ze strony Rosjan, Niemców, Czechów, Ukraińców, Żydów, socjalistów, cyklistów, komunistów, faszystów to jest wsty-

dliwe i powoduje zmieszanie. Dlatego najlepiej, by Polska historii nie miała w ogóle, a szczególnie na wschodzie. Niech Bóg ma Polaków z Kazachstanu w opiece. (...)

Film pani minister jest wredny, świadomie i starannie złożony z czarnych i ślepych kostek domina, jak kabarecik Olgi Lipińskiej. Ale w kabarecie Olgi Lipińskiej, schorowana nienawiść jest wysoce profesjonalna, na najwyższym warsztatowym poziomie, zaś to, co zaprezentowała pani minister jest prymitywne i nieudolne. Po prostu jest to złe zrobiony film. Niechlujstwo kostiumologiczne i scenograficzne wskazuje, że wszelkie realia są tu umowne, że nie chodzi o przekazanie jakiejś prawdy. Czy widział ktoś za Bugiem konia bez długi, zaprzężonego w szejle? Za parę lat w filmie pani Cywińskiej furę może ciągnąć nawet krowa – w końcu też ma cztery nogi.

Młodzi aktorzy nie potrafią markować najprostszych czynności gospodarskich. Dobrze, że choć potrafią się podrapać, to im dobrze wychodzi. Na drugim planie zachowują się jak statysci.

Najazd niezwykle eleganckich bolszewików na „dwór” przypomina szkolny montaż poetycki z akademii ku czci Rewolucji Październikowej.

Szkoda mi zaplątanych tu, doskonale operatorów, którzy swoją biegłością usiłują ratować to paskudztwo. Poezja światnie komponowanych kadrów akcji nie zmniejsza niesmaku, z jakim się patrzy na grzebiącą pod „gizłem” dziewczynkę, która właśnie odkrywa, że jest kobietą.

Trudno sobie wyobrazić rodziców porzucających w czasie wojny dzieci. Zwłaszcza tam, gdzie rodzina była szczególnym darem, gdzie całymi rodami wożono nas na wschód i zachód, gdzie obśmiewane w war-

szawskich kabarecikach Matki Polki nie tracą nadziei i czekają. Gdzie tysiące szukają się po świecie?

Obojętnie, czy to na Kaszubach, Kurpiach, czy na Śląsku nie sposób wyobrazić sobie ojca wylającego z kąpieli i dyndającego klejnotami w obecności dorosłych córek.

Albo taki losowy łamaniec: dziewczyna, kształcona u zakonnic, zostaje zgwałcona przez przejeżdżnego kozaka, co sprawia jej duchową radość, niestety, kozak okazał się jadowity i jedyna w rodzinie kandydatka na świętą umiera, rodzeństwo zakopuje ją w jamie po ziemniakach.

Jurjewicze pani minister, to byłaby o wieczne spononych mordach, żyjące pomiędzy zarcim z młaskaniem i kopulacją w brudnych betach. Tam nikt nie rozmawia, tam wszyscy szczekają. Tam się nie kocha. Tam się nawet nie nienawidzi.

Żle, że z takich źródeł sączy się wiedza o kresach. Że młodzież, która dziś informację zdobywa poprzez obrazki, taki w sobie utrwalą wizerunek nas, ludzi z kresów.

Gdy w Grodnie, złożona choroba, umierała Eliza Orzeszkowa, chłopci, przed jej domem, wymusili ulicę słomą, aby wozy nie turkotały na bruku.

Tam, na kresach, żyli najpiękniejsi, najbardziej i najczulsi obywatele Rzeczypospolitej. Bywało też trochę zła i draństwa. Bez niego żylibyśmy jak w raju i to byłby grzech pychy. Przez pychę budowano wieżę Babel i za karę Pan pomieszał języki.

„Boża podszywka” stanowi obraz subiektywnej duszy twórcy. Jest spojrzeniem w jej głąb. Strasznie tam, mrocznie i po chamsku. Tak, jakby za jakąś inną wieżę Babel Bóg pomieszał umysły.

WOJCIECH ZAŁĘSKI
Supraśl

Zabronione i dozwolone

Najlepiej zrobić mieszankę z 2-3 ziół i po zaparzeniu popijać 2-3 razy dziennie. Strączyły fasoli i kłącza perzu gotujemy w proporcji 100 gramów na 6 szklanek wody. Wodę należy wygotować do połowy i wypić w ciągu dnia w 4 porcjach. Kto woli gotowe mieszanki ma do dyspozycji Diabetosan, plus Chologoga n. 2, plus Reumosan. Zmieszać razem, zaparzać 3 łyżki mieszanki na 3 szklanki wrzątku w termosie.

Masujemy dwunastnicę

– Nie wspomina pani doktor o zażywaniu insuliny. Dlaczego?

– Tylko nasz lekarz może decydować o wprowadzeniu tego leku. Ja natomiast sugeruję, byśmy starali się pobudzić trzustkę do wydzielania dostatecznej ilości insuliny. Decydującą rolę odgrywa przy tym dwunastnica, gdyż działanie wyspepek Langerhansa może być zakłócone z powodu cofnięcia się enzymów z soku trzustkowego z powrotem do trzustki.

Przypominam więc moją wcześniejszą radę: przy leczeniu refleksoterapią trzustki należy masować również dwunastnicę, żołądek i wątrobę. Takim działaniem niejednokrotnie udało się zwalczyć cukrzycę. Kompleksowa refleksoterapia, obejmująca także masowanie żołądka – strefa nr 15,

jest wielką nadzieją dla chorych, którzy nie mogą przyjmować tabletek przeciwcukrzycowych.

Trzeba wtedy skoncentrować się na refleksoterapii oraz stosować bardzo ostrą dietę, nie pozwalając sobie na uleganie pokusom. Zakazane są w takiej sytuacji słodkie, chleb biały, bułki, makarony, kartofle, ryż itp. Dopiero, gdy przeprowadzana 3 razy dziennie kontrola moczu wykaże skuteczność działania refleksoterapii możemy sobie pozwolić na te produkty. Nadal natomiast należy unikać surowych, słodkich owoców, np. gruszek i winogron, kawy z mlekiem i cukrem, a mleko ograniczać. Oczywiście, szczególnie w takiej sytuacji, niezbędna jest stała konsultacja z naszym prowadzącym lekarzem...

Jak sobie radzić ze złogami?

– Już kilkakrotnie wspominała pani doktor o złogach, zalegających w niektórych narządach naszego organizmu. Zaleca pani nawet, by od zlikwidowania ich rozpoczynać większość zabiegów akupresurowych. Czytelniczki proszą więc w listach, byśmy porozmawiali z panią o tych złogach i metodach ich usuwania z organizmu...

– Substancje toksyczne są wydalone przede wszystkim z nerek w postaci kwasu mo-

czowego i wody przez przewód i pęcherz moczowy, przez skórę, wątrobę, pęcherzyk żółciowy, jelita oraz przez płuca. Złogi powstają z nierozpuszczalnych resztek pokarmowych. W nerkach i pęcherzyku żółciowym tworzy się z nich piasek oraz kamienie. Natomiast w stawach stwardniałe substancje atakują błonę maziową i ścięgna, powodując stany zapalne i zesztywnienia. Tego rodzaju choroby potrafią dręczyć nas latami, coraz bardziej nasilając się.

– O kamieniach w woreczku już rozmawialiśmy. Teraz, jeśli pani doktor nie ma nic przeciwko, proszę powiedzieć, jak powstaje...

Kamica nerkowa

– Zaburzenia przemiany materii powodują wytrącenie się z moczu kryształków różnych soli. To one właśnie tworzą złogi w nerkach. Ich powstawaniu sprzyja m.in. nadmierne zageęszenie moczu, spowodowane piciem zbyt małych ilości płynów, powstrzymywanie oddawania moczu i zapalenie dróg moczowych, nadmierne używanie soli kuchennej.

Również niektóre pokarmy są szczególnie zlogotwórcze – np. twarda woda, konserwy, nieswieże koncentraty, cukier i biała sól w nadmiarze. Alkohol należy odstawić całkowicie. Z tworzeniem zlogów w nerkach i w stawach kojarzy się także niedobór witamin A i D, przedawkowanie niektórych leków oraz ciasne obuwie, utrudniające krążenie i brak ruchu.

Najskuteczniejsze, szczególnie przy wrodzonej skłonności do zlogów w nerkach i stawach, jest... przeciwdziałanie.

– A więc unikanie wszystkiego, co sprzyja tworzeniu się zlogów?

Mało soli dużo ruchu

– Należy natomiast pić dużo płynów, jadać świeże produkty, preferując warzywa i owoce, sporo otrąb i mało soli, w dodatku tej nie oczyszczonej, często oddawać moczu zapobiegając zastoinom. Niezbędne jest też dużo ruchu, który usprawni pracę organizmu i pobudzi krążenie krwi. Dzięki temu niepostrzeżenie zrzucimy sporo

nadwagi, co w walce ze złogami także jest ważne. To są ogólne zasady dietetyczne.

Szczegółowa dieta zależna jest od rodzaju kamieni i kryształów, obecnych w drogach moczowych. W kamicy moczowej należy dążyć do obniżenia kwasowości moczu, a w fosforanowej i szczawianowej – odwrotnie, tzn. należy spożywać pokarmy zakwaszające. Dokładniej zasady żywieniowe przy różnych rodzajach kamicy pokazuję w specjalnej tabelce.

Produkty zabronione dozwolone oraz zalecane:

OCET Z MIODEM

– Łatwą i smaczną kuracją o działaniu profilaktycznym jest popijanie dwa razy dziennie 2 łyżeczek octu jabłkowego zmieszanego w pół szklanki wody z 2 łyżeczkami miodu.

Swoim pacjentom polecam także chodzenie po domu w tzw. fakirkach, czyli akupresurowych kapciach. Mają one taką konstrukcję, iż działają pobudzająco na strefy akupresurowe poduszki stopy. Póki nie miną bóle, dobrze jest ogrzewać nerki poduszką gorczycową.

Można też jednocześnie zastosować...

LEKI Z HERBAPOLU:

3 razy dziennie po 1/2 łyżeczki Debiliny po jedzeniu, a następnie herbata z borówki i rdestu ptasiego. 2 razy dziennie zjedzmy też po łyżeczce Urogranu. Okazuje się skuteczniejszy, gdy popijemy go wywarem ze słomy owsianej, o którym już kiedyś rozmawialiśmy. Można też popić Uroanem i Reumosanem, zaparzoną na wywarze z tej słomy. Na zmianę ze słomą możemy sporządzać wywar z obierzyn ziemniaków, o których powiem za chwilę. Przy atakach bólów pomocny może się okazać Asmag – 3 razy dziennie po 2 tabletki.

– Nie wydaje się zbyt atrakcyjny ów zalecany przez panią doktor...

Wywar z obierzyn

– Jednak osoby ze skłonnościami do zlogów taki wywar powinny pić przez całe życie, co najmniej kilka dni w miesiącu.

Niezbędne są do niego obierzyny z 1 kg zdrowych i starannie wyszorowanych ziemniaków. Zalewamy je 1 litrem wody i gotujemy pod przykryciem pół godziny.

KAMICA MOCZANOWA
Produkty zabronione
wątrobę
mózdzek
cynaderek
mięso baranie
kawior
śledzie
sardynki
czekolada
kakao
kawa naturalna
mocna herbata
orzechy
Produkty, które należy ograniczyć
mięso (poza gatunki)
ryby
wywary mięsne i rybne
produkty zbożowe
Produkty zalecane
duże ilości płynów
wody mineralne (Jan, Dąbrówka)
warzywa
owoce
cukier
masło w małych ilościach
mleko
chudy ser
ziemiaki

KAMICA SZCZAWIANOWA
Produkty zabronione
botwina
szpinak
szczaw
rabarbar
cytryny
suszone figi
czekolada
kawa naturalna
mocna herbata
ostre przyprawy
nasiona roślin strączkowych
Produkty, które należy ograniczyć
ziemiaki
marchew
buraki
zielony groszek
pomidory
koncentrat pomidorowy
śliwki
agrest
cukier
mleko
Produkty zalecane
duże ilości płynów
mięso
ryby
jaja

kapusta
ogórki
sałata
cebula
owoce (poza wymienione)
mięso
masło
produkty zbożowe
KAMICA FOSFORANOWA
Produkty zabronione
nasiona roślin strączkowych
alkaliczne wody mineralne
Produkty, które należy ograniczyć
ziemiaki
warzywa
owoce
mleko
jaja
Produkty zalecane
duże ilości płynów
mięso
ryby
sery
chleb
kasze (wszystkie gatunki)
makarony
masło

CHWILA ZADUMY

KILKA MYŚLI O CZASIE I WIECZNOŚCI

W roku 1997 nie zdążyliście już Państwo przeczytać interesującej książki pt. WIECZNOŚĆ POŚRODKU CZASU, której autorem jest Wilfrid Stinisen OCD. Spieszę więc z kilkoma myślami.

„Czas szybko biegnie, czas ucieka” – mówimy. To, co nas najbardziej uderza, kiedy myślimy o czasie, to jego przemijanie. Na tej ziemi wszystko przemija. Zdarzenia są jak przejeżdżające pociągi.

Szczególnie kiedy sięgamy myślą wstecz wydaje się, że czas ucieka w szalonym tempie. Dziecko ma wrażenie, że jego babcia żyje już nieskończenie długo, a myśl o tym, że i ono mogłoby być tak stare, jak ona, przyprawia o zawrót głowy: to tak, jakby mieć przed sobą całą nieskończoność. Babcia natomiast wspomina swoje dzieciństwo tak, jakby to wszystko wydarzyło się zaledwie wczoraj i całe życie zdaje się być snem lub jednym mgnieniem. Wszystko się skończyło.

Kogóż z nas raz po raz nie ogarnia żalność dlatego, że wszystko przemija, że tyle już przeminięło? To, co przeminięło w moim życiu, stale się powiększa, to, co nadchodzi, maleje. Wydaje się, jakby przeszłość potykała przyszłość. Właściwie nie jest prawdą, że człowiek „ma” czas. Czas ucieka, jak piasek przez palce. Nie mamy nad nim żadnej władzy. Jest niepokonany. Nigdy nie możemy go zatrzymać. Nie podlega żadnym wpływom. „Nagi czas”, tzn. czas odarty z wymiaru wieczności, jest przekleństwem. Drwi sobie z nas. Bez naszej woli.

Jednak i my powinniśmy „zabawić” się z nim. Dobrowolnie. Może byłoby to sposób, by móc prze-

łamać przekleństwo czasu. Możemy „pozwoić”, by czas biegł, możemy włączyć się w jego strumień. Właściwie dlaczego mielibyśmy zatrzymać jego bieg? Gdyby nie upływał, gdyby biegł wolniej, to i czas oczekiwania na nową jakość życia byłby dłuższy. Czy przedkładamy prelude ponad symfonię? Czas, który od nas ucieka, może być błogosławieństwem dla tych, którzy zapominają o tym, co co za nimi i wyciągają siły ku temu, co przed nimi, pędząc ku wyznaczonej mecie. Może przemijalność czasu to nic innego, jak jego usilne dążenie, by dotrzeć do tego momentu, w którym rozplynie się w nieskończoność?

Oto główna propozycja W. Stinissena:

„Zamiast myśleć o czasie i wieczności jako o dwóch liniach biegnących równolegle i przez to nie spotykających się nigdy, powinniśmy widzieć wieczność jako linię pionową, mającą nieustannie kontakt z czasem. Pionowa linia czasu jest nieruchoma, podczas gdy pozioma wciąż się przemieszcza. W każdym momencie wieczność dotyka czasu i ten kontakt nadaje czasowi wymiar głębi”.

Istotą czasu jest ruch, zmienność, cząstkowość, podczas gdy wieczność odznacza się stabilnością, bliskością, pełnią.

Wszystkim nam może być dana ta odrobina wieczności, bez względu na to, czy jesteśmy wierzący, czy nie. Tego, że przyroda jest jedną z bram do wieczności, zapewne wszyscy z nas doświadczali. Cechą natury jest to, że jest ona przekaznikiem wiecz-

ści pośrodku zmian, jakie zachodzą w czasie. Wszystko jest w ruchu i mimo to, wszystko mówi o czymś, co znajduje się poza ruchem, o wszechogarniającej ciszy. Nie potrzeba być mistykiem, aby wyczuć, że natura świadczy o pełni. Pomimo że wszystko w naturze jest cząstkowe.

Inną bramą do wieczności jest sama rzeczywistość, życie w niej. Czy nie jest to oczywiste? Nie. Zamiast żyć w rzeczywistości, jakże często zamykamy się w naszych myślach, przesądach, iluzjach, naszych skostniałych i nieprzejednanych „koncepcjach”. Musimy nauczyć się patrzeć na świat i ludzi tak, jakbyśmy ich oglądali po raz pierwszy. Nauczyć się poznać im, aby byli tacy, jacy są, a nie tacy, jakimi ich sobie wyobrażamy. Czynimy wszystko małym, kiedy zamykamy się w naszych starych pojęciach. Rzeczywistość jest większa. Właściwy kontakt z rzeczywistością pozwala nam wyczuć to, co nie ma granic. Widać to wyraźnie w naszych osobistych kontaktach. Kiedy wychodzę ku człowiekowi z otwartością, to doświadczam, że jest on zawsze czymś więcej, niż moja wiedza o nim. Każdy spotkany człowiek ma mi coś szczególnego do przekazania. Otwierając się na głębię drugiego człowieka mogę bardziej wnikać w moją własną głębię.

Także w mojej pracy, w moich zadaniach mogę doświadczyć czegoś z wieczności wtedy, kiedy zapominam o sobie, o tym, ile na tym zyskam albo, kiedy i jak „robotę” zakończę. Dopiero nasze zafascynowanie siebie samych, myśl o własnej korzyści czyni nas niewolnikami czasu, pozbawionymi aury wieczności. Bez wewnętrznego pokoju i ciszy niemożliwe jest życie w rzeczywistości. Dla tego, kto żyje w wewnętrznym milczeniu, wszystko przemawia języ-

kiem wieczności. Hałas jest naznaczone milczeniem, milczenie – wiecznością. W ciszy się zbliżyć do naszej najintymniejszej, będąc pokojem i milczeniem wszystkich, w wieczność.

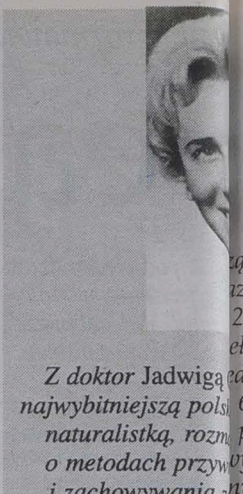
I jeszcze miłość. Przeczujemy, że to moment czegoś absolutnego i wieczności. Gdy tę bramę otworzysz, wieczność się sama. Gdy zapominamy o sobie i pragniemy rzecz brata i siostry – czas nabiera smaku. Ofiarność i służba przekracza granice. Walcząc z czasem, nigdy go nie pokonasz, jeśli o czas, myśląc jedynie o sobie dla „Ciebie” – czasu nigdy nie zwyciężysz. Jesteśmy stworzeni do miłości – oto wieczność.

Nawet maleńki promyk miłości jest śnie promykiem życia wiecznego, które nam dane w Tym, KTÓRY JEST.

Zycząc Państwu w nowym roku doświadczenia pośród czasu, proszę o poniesienie historii:

Statek pruł otwartą przestrzeń morza, dy wiatr wzburzył fale, wielu pasażerów się sztorum wybiło się ze snu, chodząc przygryzając wargi, niecierpliwi głosy burzy obudziły także dziewczęciokę kapitana. – Mamo, co się dzieje? – zapytała. – Wiat, że uderzył w nas wiat. – A czy tato jest za sterami? – Tak, tato prowadzi statek. – Matka. Usłyszała to, dziewczynka w koi, ponownie zasypiając. Ufna.

JERZY B.

Z doktor Jadwigą, najwybitniejszą polską naturalistką, rozmowa o metodach przywrócenia i zachowywania zdrowia

W wywarze, po odciedzeniu 2-3 łyżki rdestu ptasiego, miksturę przez kilka dni uzupełnić doskonale działającymi ze skrzypu: 3 torce gotujemy pół godziny, wlewać do 20 minut siadamy.

– Ponoć najskuteczniejszą zalecaną przez panią dok-

Pokuta, czyli karmienie tybetańskie

– Jest to działanie, mające truć całe organizm, na ten sposób we Francji, gdzie jest popularna, podobno przed taką kuracją pacjentom zalecają ziołowy środek przeczyszczający, a przez następne 5 dni ograniczają do picia bulionu.

– Tylko bulion przez 5 dni ku zapewnieniu z chudego kura-

– To jest szczególnie, jarmuz, który w dwu garnkach przygotowujemy wywar z dług wyżej podanego przegrzimy w 2,5 litrze wody pod przykryciem przez godzinę. 2 marchewki, 3 pietruszki, pory, które można pozostawić odciedzeniu łączymy wywar. Popijamy ten bulion, bez kawy raz dziennie.

Codziennie, przez 5 dni, świeżą porcję. W tym okresie nie jemy. Jeśli wytrwamy, doświadczymy cały organizm, w doświadczeniu stracić około 3 kg, oczyszczając go odchudzając, winniśmy stosować co 2 m-

1997 rok okazał się pechowy dla inwestujących na rynku kapitałowym

ROK NIEDŹWIEDZIA

... inwestycją minionego roku były akcje Żywca, które przyniosły 22,6 proc. zysku. Wśród papierów przyniosły jednak straty, np. Rolimpeksu - 64,1 proc. Lizali rany posiadacze świadectw Narodowych Funduszy Inwestycyjnych, funduszy zyskowych oraz złotego krucika - 20-proc. zysk osiągnęli inwestujący w „zielone” papierosy, mający pieniądze w

w 1996 roku zwiększył on swoją wartość o ponad 100 proc.

O 1,1 proc. wzrósł indeks WIG 20, liczący dla największych giełdowych spółek. Znacznie lepiej wypadł Warszawski Indeks Giełdowy, wskazujący ruch cen na rynku równoległym - 23,4 proc. Największe spadki na rynku podstawowym były udziałem Rolimpeksu - 64,1 proc., Krosna - 59,3 proc. oraz Banku Komunalnego - 55,6 proc. Znaczący spadek doznał także PEPE - 53,5 proc. oraz naszą największą giełdową spółkę KGHM Polska Miedź - 44,7 proc.

Na przeciwnym biegunie znalazły się akcje Żywca, których kurs wzrósł o 122,6

dynamika wzrostu zostanie zachowana w 1997 r. jednak pobicie 200 zł wydawało się zupełnie realne. Najwyższą wartość PSU osiągnęli w czerwcu - 175 zł. Od tego momentu papiery te systematycznie traciły na wartości, by osiągnąć w grudniu dno ubiegłorocznych notowań - 117 zł. W sylwestra za udział płacono 125 zł. Spadek od szczytu wyniósł ponad 28,5 proc., a od początku roku ok. 11 proc.

Fundusze powiernicze

Dobre rokowania rozwoju sytuacji w 1997 r. na rynku papierów wartościowych, stwarzały nadzieję na wy-

sokie zyski inwestujących także w jednostki funduszy powierniczych. W 1996 roku Pioneer 3 przyniósł zwrot w wysokości ok. 80 proc., a zrównoważony Pioneer 1 wzrósł o ponad 40 proc.

1997 okazał się rokiem zdecydowanie niekorzystnym dla posiadaczy jednostek wszelkich funduszy powierniczych. Duże straty ponieśli wszyscy (oprócz PKO/CS) debiutanci. Najwyższy

zysk na tym rynku dał pieniężny Pioneer 2 - 18,12 proc. i zrównoważony Eurofundusz I(A) - 16,99 proc. Z dwudziestu działających na koniec minionego roku funduszy, aż 10 zakończyło rok pod kreską. Dziwić mogą niewielkie wzrosty jednostek funduszy rynku pieniężnego, których giełdowe załamanie nie dotyczyło w najmniejszym stopniu. 18,12 proc. Pioniera 2, czy 16,88 proc. Korony II, to wyniki znacznie gorsze od oprocentowania lokaty bankowej. Jeżeli doliczymy do tego jeszcze prowizję... (tabela nr 3).

Waluta

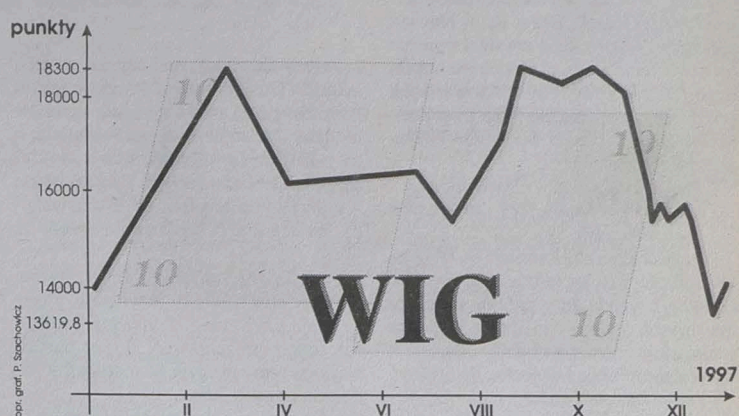
Ulubiony jeszcze na początku lat 90-tych sposób lokowania złotych w obcą walutę, już od kilku lat nie jest najlepszą inwestycją. W 1996 roku waluta była jednym z najgorszych sposobów na pomnażanie pieniędzy. Wzrost wartości żadnej z nich nie zbliżył się nawet do poziomu inflacji.

W minionym roku było już nieco lepiej, co zawdzięczać możemy spadkom giełdowych papierów. Pieniądze „wyciągnięte” z akcji powodowały bowiem w walutę, powodując gwałtowne osłabienie wartości złotej. Dzięki temu marka niemiecka i frank francuski zakończyły rok na plusie, rosnąc odpowiednio o 6,14 proc. do 1,9635

zł i 7,05 proc. do 0,5876 zł.

Swoich decyzji inwestycyjnych nie musieli załadować posiadacze dolarów amerykańskich i funtów angielskich.

„Zielone” można wręcz uznać za przebieg 1997 roku. Ich wartość zwiększyła się bowiem o 22,5 proc., czyli ok. 2 proc. powyżej oprocentowania lokaty bankowej i ok. 9 proc. powyżej poziomu inflacji, do 3,525 zł. Funt dał zwrot na poziomie 19,25 proc. osią-

gając poziom 1,9635 zł, co również nie jest wynikiem najgorszym biorąc pod uwagę ruchy kursów pozostałych walut w minionym roku.

Lokata bankowa

Trzymanie pieniędzy w banku ma swoje dobre strony, szczególnie jeśli komuś zależy przede wszystkim na bezpieczeństwie oszczędności oraz by nie ponosić strat spowodowanych inflacją. W 1996 roku trzymanie pieniędzy w bankach było grubą pomyłką, gdyż praktycznie każda inwestycja na rynku kapitałowym dawała znacznie większy zarobek.

Jak się jednak okazało, lokata bankowa była jedną z najlepszych inwestycji 1997 roku. Niedroga polityka pieniężna NBP spowodowała wywindowanie poziomu stóp procentowych o ponad 50 proc. powyżej poziomu inflacji. Przy tej wartości sięgającej na koniec 1997 r. ok. 13 proc., banki oferowały oprocentowanie depozytów na średnim poziomie 20,7 proc. Podobny zysk, zbliżony do 20 proc., osiągnęli posiadacze bonów skarbowych.

Złoto

Zamiana pieniędzy na złoto w 1996 roku przyniosła zwrot na poziomie 12 proc., co oznaczało porażkę dla osób w ten sposób lokujących swoje oszczędności. Miniony rok okazał się dla szlachetnego kruszcu zdecydowanie gorszy. Przez całe 12 miesięcy ceny złota spadały na światowych rynkach.

Znalazło to również odbicie w cenniku obowiązyującym w Banku Centralnym. 31 grudnia 1997 roku NBP płacił za gram złota monetarnego próby 1000 32,79 zł, czyli o 4,1 proc. mniej niż przed rokiem. O podobną wartość zmniejszyła się cena grama złota złomu monetarnego tej samej próby. Jak widać, złoto świeci się coraz mniej intensywnym blaskiem...

Co nas czeka w 1998?

Prorokowanie poziomu kursów akcji i wartości indeksów giełdowych przypomina nieco wróżenie z fusów. Dużo będzie tu zależeć od sytuacji na światowych giełdach. Nic nie wskazuje na to, by kryzys azjatycki szybko mógł zostać zażegnany, o czym przekonują nas coraz to nowsze rewelacje dotyczące tamtejszych tygrysów, które jak się okazało do góry wybiły się na glinianych nogach. Najbardziej niepokoi załamanie rynku japońskiego. Wszystko może zakończyć się jed-

nak dobrze, jeżeli amerykańscy i europejscy biznesmeni wyczują szansę zarobku w pomocy (czytaj inwestycjach) na tamtym rynku.

Zapewne czeka nas w styczniu jakieś odbicie kursów, gdyż głębokość ostatnich spadków była u nas zdecydowanie większa, niż na innych europejskich giełdach. Przewidywania maklerów co do poziomu WIG-u na koniec 1998 roku oscylują od 12 tys. do 24 tys. punktów. Jak widać co głowa, to inna teoria.

Zachodne instytucje finansowe wyceniają wartość świadectw (a tym samym 15 NFI) na 220-290 zł każdy. Łączna wartość aktywów funduszy jest zbliżona do 200 zł. Wszystko to mówi o olbrzymim niedowartościowaniu tych papierów, o czym zresztą wiadomo od dość dawna. Dlaczego wobec tego inwestorzy płacą za nie jedynie ok. 125 zł? Jest to zapewne

MACIEJ SULIMA

tego początku - tak można by powiedzieć, co działo się na warszawskiej giełdzie w minionym lutym. Warszawski Indeks Giełdowy na poziomie o ponad 1/4, niż 1 stycznia 1997 roku, przebiegał 18,2 tys. punktów.

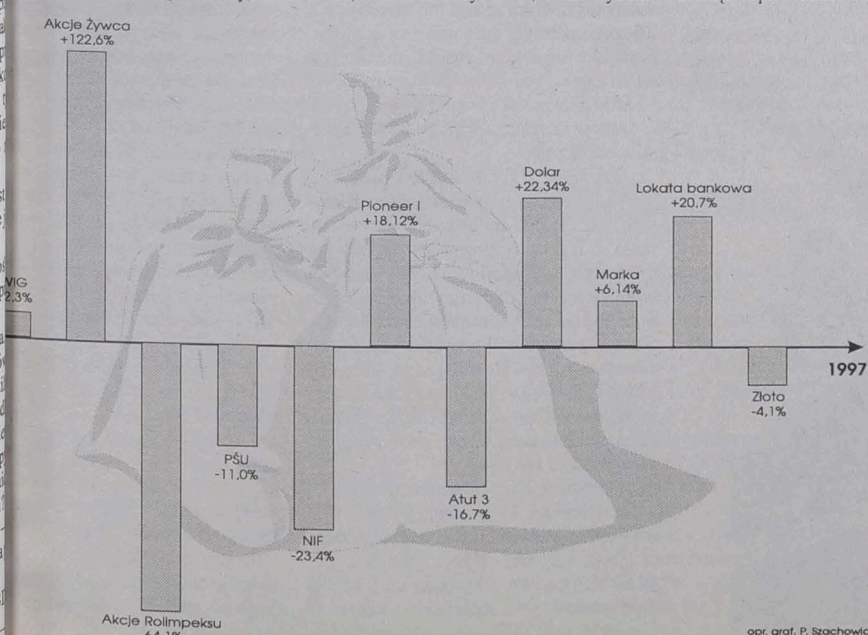
Akcje

rok miał przynieść nowe rezerwy na rynku akcji. Wszyscy byli opanowani, jeszcze w jego I kwartale kursy, jak się okazało, były znacznie głębsze niż przewidywało się. Nie miał siły na zdecydowanie ustanowienie w lutym szczytu na wysokie zyski z inwestycji w spółki giełdowych, odżyły na październiku, gdy indeks ponownie się powyżej 18 tys. punktów, na drodze do pokonania 20 tys. punktów, ważny kryzys finansowy na

zmiana kursów	proc.
↑	+122,6
↑	+94,6
↑	+80,3
↑	+71,4
↑	+70,6
↓	-64,1
↓	-59,3
↓	-55,6
↓	-53,5
↓	-44,7

Tabela nr 1

h rynkach. Polska giełda podążała tamtejszymi parkietami. Przez co okazała się bardzo bolesna, przyniosła za sobą spadek WIG-u o 1/4, 619,8 punktu, czyli poniżej wartości z 1 stycznia 1997 roku. Dzięki poprawie koniunktury na trzech ostatnich w tym sesjach, indeks zakończył go 2,3 proc. plusie. Wynik ten można uznać za klęskę, jeżeli przypomnimy, iż

opr. graf. P. Szachowicz

Fundusze powiernicze	Wartość jednostki uczestnictwa 31.12.97	Zmiana od 1.01.97 (proc.)
Atut 1	9,55	-4,5
Atut 2	11,21	12,1
Atut 3	8,33	-16,7
Eurofundusz IA	119,55	16,99
Eurofundusz IB	118,34	16,05
Eurofundusz II	92,91	-7,08
Eurofundusz IIIA	107,73	7,73
Eurofundusz IIIB	107,47	7,47
Eurofundusz IVA	88,85	-11,15
Eurofundusz IVB	88,65	-11,35
Fidelia	45,44	-8,72
Korona I	92,67	12,78
Korona II	58,44	16,88
Korona III	49,17	-1,66
Korona IV	43,00	-14,0
Pioneer I	81,74	8,22
Pioneer II	15,84	18,12
Pioneer III	19,10	4,14
Pioneer IV	9,87	-1,3
PKO	53,43	6,86
SKARBIEC Kasa	104,26	4,26
SKARBIEC Waga	91,35	-8,65
SKARBIEC Akcja	88,53	-11,47

Tabela nr 3

związane z ogólną koniunkturą. Należy się spodziewać, iż rynek wcześniej czy później dostrzeże niedowartościowanie akcji funduszy i cena powędruje powyżej 200 zł. Można podejrzewać, że jest spora szansa, iż stanie się to już w obecnym roku.

1998 może okazać się rokiem funduszy powierniczych. Ich liczba ma się w najbliższych 12 miesiącach potroić, a konkurencja pozwalałaby zdziałać cuda. To, czy wartość jednostek uczestnictwa funduszy zrównoważonych i agresywnych będzie rosła, zależy od sytuacji na warszawskiej giełdzie. Jeżeli kursy akcji pójdą w górę, o zyski z tych inwestycji możemy być spokojni. Wyniki funduszy rynku pieniężnego nie zachęcają do lokowania w nie pieniędzy w 1998 roku. Zapewne spadające stopy procentowe w bankach upłynię je jeszcze słabszymi. Spowodują one również spadek oprocentowania lokat bankowych oraz obligacji emitowanych przez Skarb Państwa. Trzeba też jednak pamiętać, iż tegoroczna inflacja ma nie przekroczyć 10 proc.

Z Agnieszką Maciąg rozmawia Andrzej Leśniewski

Czy twoje wyobrażenia o zawodzie modelki wytrzymały zderzenie z rzeczywistością?

– Zupełnie nie. Gdy zaczynałam pracę modelki, wyobrażałam sobie, że jest to bardzo twórczy zawód. Będąc już w Nowym Jorku, szybko przekonałam się, że nie ma on z tworzeniem czegośkolwiek nie wspólnego. Dziewczyny były traktowane jak przedmioty, wypełnienie wizji projektanta, fotografa, a przede wszystkim klienta zamawiającego zdjęcie.

Podobno zostałaś wybrana spośród kilku tysięcy kandydatek startujących w eliminacjach.

– Przyjechałam na eliminacje do Warszawy z Białegostoku, gdzie mieszkalam. Główną nagrodą za wygranie castingu był wyjazd do Nowego Jorku. Wzięłam w nim udział, ponieważ bardzo pragnęłam wyrwać się z Polski i wyjechać do Stanów.

Jesteś kobietą bardzo wrażliwą, jak więc udawało Ci się odnaleźć w tym okrutnym świecie mody i dużych pieniędzy?

– Jestem nawet osobą nadwrażliwą, co przez długi czas było dla mnie potwornym problemem, ponieważ będąc nastolatką żyłam w takim zupełnie wydumanym świecie. Myślałam, że brudy tego świata, jego zło jest fikcją i wymysłem książek i filmów. Kiedy zaczynałam pracować niejednokrotnie spotykałam się z różnymi dziwnymi propozycjami ze strony mężczyzn, którzy chcieli być ze mną tylko dlatego, że jestem ładna, nawet mnie nie znali. Z wiekiem jednak nabrałam odporności i stworzyłam sobie swój własny świat. Nie muszę akceptować tego, co dzieje się dookoła i mogę być inna niż całe środowisko w tym zawodzie. Nie dopuszczam do tego, aby ktokolwiek mnie ranił.

Jesteś bardzo wierząca. Jak często zwracałaś się o pomoc do Boga?

– Tak, to prawda, jestem osobą bardzo wierzącą. Już jako nastolatka udzielałam się w ruchu oazowym, śpiewałam i byłam animatorką kółka oazowego. Rzeczywiście, zawsze starałam się dużo modlić, pisałam także listy do Boga i nadal tak jest. Z mojej wiary czerpię siłę do życia. Bardzo tego potrzebuję.

Na pewno zdajesz sobie sprawę z tego, że wiele nastolatek chciałoby pójść w twoje ślady. Co radziłabyś im, gdyby chciały spróbować swoich sił jako modelki?

– Poznałam wiele dziewczyn na świecie, które postanowiły wszystko rzucić dla kariery modelki i przestały się uczyć, a to jest jednak potwornie brutalny świat. Moda zmienia się co pół roku. Dziewczyny, które miały szansę pięć lat temu zrobić karierę, rzuciły szkoły i w tej chwili

Niepoprawna romantyczka

są często bez pracy, nie mają co ze sobą zrobić. Trudno przewidzieć, w jakim kierunku pójdą zmieniające się trendy w modzie. Raz modne są ostre brunetki, a za pół roku blondynki, raz wysokie, smukłe, z twarzami bogiń, a potem niskie – z krzywymi nogami, czyli dziewczyny, na które nikt nie zwraca uwagi na ulicy.

Uważam, że jeżeli nawet dziewczyna ma nieprzeciętną urodę to powinna być niezależna, czyli mieć skończoną szkołę i coś sobą reprezentować. To jest bardzo ważne w tym zawodzie, bo głupota jest widoczna na zdjęciach.

Co sądzisz o tym, że projektanci mody i agencje zatrudniają coraz młodsze dziewczyny, trzynasto-, czternastoletnie?

– Uważam, że to jest straszne. Mam syna, ale gdybym miała córkę, nie pozwoliłabym jej w wieku kilkunastu lat zostać modelką. Młoda osoba nie jest psychicznie przygotowana, aby dać sobie radę w tym świecie, który polega na ciągłej konkurencji i ocenianiu.

A jakie znaczenie mają w twoim życiu pieniądze?

– Jestem zodiakalnym Bykiem, więc powinienam być materialistką, ale szczerze mówiąc nie jestem. Pieniądze nabrały dla mnie wartości w momencie, kiedy urodziłam dziecko, bo nagle się okazało, że jestem odpowiedzialna za czyjeś życie. Pieniądze dają mi poczucie bezpieczeństwa. Mając świadomość ich posiadania wiem, że mogę zapewnić dziecku byt. Natomiast ja sama traktuję pieniądze bardzo luzno. Kiedy są, to jest fantastycznie, jak nie ma, to jakoś sobie z tym radzę. Wydaję na przykład sporo pieniędzy na podróże. Do tej pory nie kupiłam sobie samochodu, ale generalnie lubię mieć pieniądze.

Dwa razy odchodziłaś już od tego zawodu. Pierwszy raz po urodzeniu dziecka, a drugi po nagraniu płyty, a jednak do niego wróciłaś.

– Będąc w ciąży pomyślałam sobie, że na pewno się w moim życiu wiele zmieni i nie wiedziałam, jak będę wyglądała. Psychicznie nastawiłam się na to, że nie będę w stanie już wykonywać tego zawodu. Po urodzeniu Michała, kiedy nie miałam zbyt dużo pieniędzy, zaczęłam otrzymywać ponownie propozycje i tak wróciłam na wybieg.

Natomiast z płytą było tak, że na rok zawiesiłam pracę, ale nie powiedziałam, że nie wrócę. To była ryzykowna decyzja, bo dziewczynom, które się wycofują z tego zawodu na tak długi okres, później ciężko jest wrócić.

Twój synek Michał ma już pięć lat. Jak się czujesz w roli mamy?

– Uwielbiam być mamą, uwielbiam mojego syna i nie wyobrażam sobie życia bez niego. Mam cały czas wyrzuty sumienia, że spędzam z nim za mało czasu. Kiedyś dostałam horoskop specjalnie dla nas sporządzony przez pewnego człowieka z Chorwacji. Napisał mi, że będę wyjątkowo bardzo kochała swoje dzieci, ale będę miała cały czas poczucie winy, że nie spędzam z nimi tak dużo czasu, jak-bym chciała.

Jaka jest twoja opinia na temat małżeństwa?

– Jestem niepoprawną romantyczką i w momencie, kiedy zawierałam ślub chciałam, żeby to był jeden mężczyzna przez całe życie do końca świata. Mimo tego, że widziałam dookoła, jak rzadko to się udaje, to tak jak inni ludzie wierzyłam, że będę tą jedyną i że to właśnie mi się uda.

Co myślisz w tej chwili na temat małżeństwa? Nie wiem, czy naprawdę jestem za takim legalizowaniem związków. Jeżeli chodzi ci o to, czy życie na kocią łapę jest w porządku, to jest to niezgodne z moją religią, świadomością i kulturą, w jakiej zostałam wychowana przez moich rodziców, którzy są bardzo praktykującymi katolikami. Teraz natomiast myślę, że najważniejsze jest to, co ludzie czują do siebie, a nie ślub. Cały czas spotykam się z ludźmi wrogo nastawionymi do instytucji małżeństwa. Myślę, że jeżeli dwoje ludzi bardzo się kocha i jest przekonanych o tym, że może to trwać do końca życia, to zawarcie związku może być czymś bardzo pięknym.

Czy może ono pomóc w przetrwaniu razem, tego nie wiem. Jestem wrogiem wczesnych małżeństw. Kiedyś często udzielałam wywiadów na temat mojego życia prywatnego, dziecka, małżeństwa, bo chciałam, żeby ludzie wierzyli w to, że ciąża wcale nie musi oznaczać końca świata, można pracować i nie wszystkie marzenia biorą wtedy w łeb.

Do małżeństwa naprawdę trzeba dojrzeć, to nie jest kwestia, jak bardzo kochamy, a

tego, jak bardzo jesteśmy dojrzałymi. Małżeństwo to odpowiedzialna decyzja i młody człowiek absolutnie nie powinien się na nią decydować.

Kiedy brałam ślub miałam tylko dwadzieścia dwa lata i myślę, że byłam wtedy jeszcze dzieckiem. Nie wiedziałam nic na temat świata i stosunków międzyludzkich. Kobieta tak naprawdę staje się kobietą i świadomą osobą dopiero przed trzydziestką. Widzę, jak bardzo się zmieniłam w wieku dwudziestu sześciu lat. Już nie mam nic wspólnego z tą osobą, która zawierała ślub. Mam zupełnie inne spojrzenie na świat. Być może interesowałoby mnie „białe małżeństwo”.

Rok temu wydałaś swoją płytę „Mara-kiesz 5:30”. Podobno twoim marzeniem było nagranie płyty, a więc nie było to dziełem przypadku.

– Bardzo chciałam nagrać tę płytę, bo miałam w sobie wiele emocji i uczuć i chciałam się tym podzielić z innymi. Chciałam, żeby ta płyta była jakimś pozytywnym i czułym przesłaniem do ludzi. Za podstawę tekstów do piosenek posłużyły moje wiersze. Zależało mi na śpiewaniu własnych rzeczy, ponieważ jako emocjonalna, a nie zawodowa piosenkarka chciałam śpiewać to, co czułam.

Czy według ciebie płyta odniosła sukces? Ile egzemplarzy sprzedano?

– Ile sprzedano na dzień dzisiejszy – nie wiem. Na początku było to ponad dwadzieścia tysięcy egzemplarzy, a przewidywano najwyżej dziesięć, bo po pierwsze – śpiewająca modelka to nie jest dobry pomysł, po drugie – jest to muzyka bardzo kameralna.

Jak to się stało, że skierowałaś swoje kroki do telewizji?

– To telewizja zwróciła się do mnie, kiedy powstała RTL-7. Początkowo zaproponowano mi prowadzenie programu muzycznego, w którym miałam prezentować swoje ulubione teledyski. Mnie jednak bardziej interesowały rozmowy z ciekawymi ludźmi i tak w końcu doszło do powstania programu „Siedem pokus”. Przez pierwsze dwa miesiące w ogóle nie oglądałam swojego programu, po prostu się bałam. W momencie, gdy po raz pierwszy zobaczyłam go w telewizji – upiłam się z rozpaczy.

Jak dajesz sobie radę z osobami, które zapraszasz do studia?

– Na początku uczyłam się szczegółowo na pamięć życiorysu każdego człowieka, z którym rozmawiałam. Przez sześć minut rozmowy starałam się przedstawić całą historię jego życia. Od końca października zmieniła się formuła programu. Walczyłam o to, aby z mikrofonem wchodzić między widzów, bo nie chcę traktować jej tylko jako ozdoby programu. Być może program będzie realizowany na żywo. Zobaczymy.

Czy mężczy Cię to, że jesteś znaną osobą?

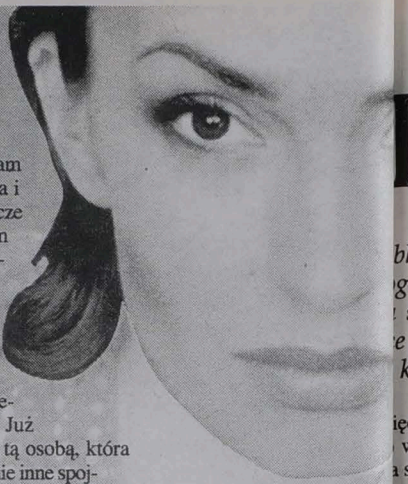
– Nie jestem osobą, która zabiega o popularność, lubi rozdawać autografy i być rozpoznawana na ulicy. Uwielbiam podglądać ludzi, np. siedzieć w kawiarni i patrzeć, co robią inni. Wymyślałam sobie wtedy różne historie, kim jest ten człowiek, dlaczego patrzy z taką miną na tę dziewczynę, co się wydarzyło itd. Zresztą, nie wiem czy wiesz, że będę kiedyś pisarką? W żadnym wypadku jednak nie jestem osobą, która bierze lornetkę i podgląda sąsiadów przez okno.

Jak mieszka Ci się w Warszawie?

– Moim rodzinnym miastem jest Białystok, chociaż w tej chwili bywam tam rzadko. Z drugiej strony jestem obywatelką świata. Świetnie czuję się w Nowym Jorku, w Londynie, lubię podróżować. Będąc tam, nie mam problemów z aklimatyzacją, a w Warszawie wręcz przeciwnie i nie wiem dlaczego tak jest. Mieszkam tu od sześciu lat i prawie wcale nie znam tego miasta. Ciężko jest tutaj znaleźć bratnią duszę, choć nie przeczę – zdarza się to.

Co robisz, aby jak najdłużej utrzymać kondycję fizyczną i urodę?

– Zupełnie nic nie robię. Jak mam czas, to lubię jeździć na rolkach, pływać i nurkować. Poza tym mieszkam na ostatnim piętrze bez windy i staram się zawsze mieć takie mieszkanie, abym musiała trochę bie-

gać po schodach. Natomiast sobie powiedzieć, że bym siebie dbała, spała osiem godzin, jadła zdrowo, dużo się brzę wyglądać. Bardziej dbałam o chow, bo uważam, że widać.

Jak często chodzisz do klubu solarium?

– Przeciętnie raz na dwa miesiące, kiedy już naprawdę żeli jestem blada to idę do solarium, niechętnie i nie cierpię, mogę iść do manikiurzystki przez piętnaście minut robić sobie manicure, ale nie jestem w stanie wytrzymać przez pół godziny.

Gdzie się ubierasz? Czy masz własny styl?

– Miałam kiedyś własny styl, pełnie go zatraciłam. Kiedyś bym swetry na drutach, przerażenie, nikt tak się nie ubierał, jak pracowałam jako modelka, się zatraciłam, bo było tak dużo, byłam w stanie myśleć, jak Popadłam w taką skrajność, chodzić w podartych dżinsach, aby odreagować. Ubiaranie się, nie mam jakiegoś ulubionego stylu, czy projektanta. Jak w sklepie i coś mi się podobiało, to kupuję i nawet nie wiem, czy to jest mój styl. Lubie kupować w „second hand”, najdłuższe jakieś fajne rzeczy, które kosztuje to tylko pięć złotych, z tego dumna, nie lubię wydawać pieniędzy na ciuchy. Gdy kupię coś, to mam potem wyrzuty sumienia, że nie byłabym w stanie iść w tym, czy do Diora i wydać pięć tysięcy złotych za spódnicę.

Czy uważasz, że jest duża różnica między Zachodem i Polską? Chodzi o modę?

– Myślę, że ta granica wcale się nie zacierza, jest więcej różnic, mamy kontakt z modą, mnóstwo czasopism i magazynów, gdzie są otwarci na to, co się dzieje. Kiedyś rzeczywiście było to inaczej. Kiedyś rzeczywiście było to znacznie większe.

W jakim kierunku zmierza światowa, czy jest możliwe przewidzieć jej trendy?

– Tego nie daje się zupełnie przewidzieć. Nawet boję się o tym myśleć. Wiedzieliśmy, że moda niezmieni się, jest to tylko powtarzanie, dyktando, z drobnymi zmianami. Przeraza mnie to, że to, co się na pokazach i w magazynach dzieje, myślenie, że w 2000 roku nie będą jakieś błyszczące rzeczy, a mnie się wydaje, że pełnie odwrótnie. Ludzie tak wygodni, że będą chodzić w tych ubraniach, T-shirtach, dżinsach, będą lubili nosić naturalne naturalnych kolorach.

Jak najchętniej spędzasz czas?

Mam go bardzo mało, ale uwielbiam słuchać muzyki i pisać wiersze, ale w ogóle ich nie oceniam. Nikomu nie daję, robię to wyłącznie dla siebie pisać na maszynie, natomiast w stanie pisać na komputerze ma duszy.

Bardzo chciałam mieć swój dom, aby napisać książkę, bo kiedyś będę pisarką. Być może napiszę o tym, jak być szczęśliwym.

REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA

Bez lekarstw, zastrzyków, bolesnych operacji MEDYCZNA REWELACJA

Cierpiałam bardzo długo. Wrzód dwunastnicy, pooperacyjne zalewanie żółcią żołądka i jego nadżerka spowodowały poważne zaburzenia w przyswajaniu pokarmów. Nie pomagała dieta, lekarstwa. Przeszłam normalnie funkcjonować. Gdy zupełnie załamana nie widziałam sensu dalszego życia, dowiedziałam się o BICOM-ie – pani Aleksandra Golska chętnie opowiada o swoim przypadku. Po trzech zabiegach odczułam znaczną ulgę, a każdy następny przynosił dalszą poprawę. Po zakończeniu kuracji, dolegliwości ustąpiły zupełnie. Teraz jestem gorącą zwolenniczką BICOM-u.

BICOM to supernowoczesna aparatura wykorzystana w terapii biorezonansowej. Metoda ta oparta na najnowocześniejszych odkryciach biofizyki często jest skuteczna w przypadkach, w których medycyna konwencjonalna nie potrafi pomóc. Bez obaw może być stosowana u dzieci i niemowląt. Nie powoduje skutków ubocznych, nie boli. Nie stosuje lekarstw, zastrzyków i bolesnych operacji. Zakres leczenia za pomocą aparatu BICOM jest bardzo rozległy. Jak wynika z doświadczeń, terapia BRT jest skuteczna w 80%, a w ani jednym

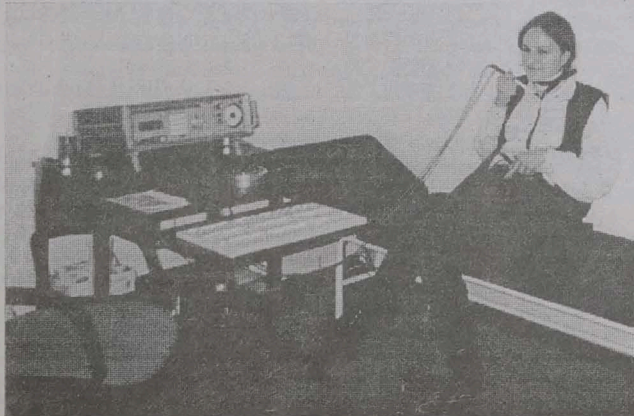
nie była szkodliwa. Najlepsze wyniki osiągane są w leczeniu zespołów bólowych i reumatyzmu, cukrzycy, chorób wrzodowych żołądka i dwunastnicy, egzem, astmy, stanów zapalnych dróg oddechowych i chorób serca. Okazuje się również, że dobre efekty w leczeniu alergii mają nasi lekarze, w diagnozowaniu testy alergiczne i odczulanie.

– W lipcu ubiegłego roku, po przebytej operacji usunięcia guza kości pętowej i przeszczepieniu kostnym rozpo-

cząłem kurację BICOM-em. Skorzystałem z 10 zabiegów. Kuracja znacznie skróciła okres gojenia rany, przyjmowania przeszczepu i pomogła uzyskać wcześniej sprawność, co potwierdzają badania – także pan Janusz Golski należy do grona zwolenników terapii biorezonansowej.

ADRES GABINETU:
BIAŁYSTOK, ul. Rynek Kościuszk
3/15
Tel. (0-85) 416-694.

(1008313)

Polacy mogą oglądać coraz więcej programów telewizyjnych

Telewizyjne wizje

blizszych latach telewidzowie będą mieli do wyboru około gramów polskojęzycznych. W tym roku nadawcy przygo- się do zwiększenia swojej oferty programowej, gdyż już e – dzięki technologii cyfrowej – niewielkim nakładem środ- każdy będzie mógł nadawać na kilkunastu kanałach.

ięc dziwnego, że trwa agresywna widza. W ciągu ostatniego roku a się ona m.in. w mocno reklamo- wejściu na rynek TVN Mariusza i ciągłym pościgu komercyjnego za „Jedynką”. W tej chwili TVP 1 mają mniej więcej taką samą, 30 ładalność. Inni, a więc TVP 2, TVN, RTL7, Polsat 2, są daleko w tyle. roku można oczekiwać, że walka jeszcze bardziej się zaostri. Do acji włączy się bowiem Nasza Te- HBO, Wizja TV, a w naszym rek- akże TV Białystok.

Regionalny kanał

ścią dla widzów z północno-wscho- lski będzie własny, kilkunastogo- program regionalny TV Białystok „Trójka”, emitowana na kanale 35. co będzie można oglądać na ka- będzie próbą przystosowania się zeb i gustów odbiorców – twier- ktor ds. programowych biało- telewizji Wojciech Worotyński. am białostockiej telewizji, która towała 21 grudnia, składa się z i własnych, pasma wspólnego ich ośrodków regionalnych TVP transmisji TV Polonia. Swoją pro- łostocka telewizja rozpoczyna ewsze od godz. 8, od 30-mi- go programu porannego „Budzik”. z. 8.30–15 retransmitowana jest onia. Od godz. 15 do 23 nadawa- rogramy własne i audycje kupo- ramach pasma wspólnego. W soboty program jest nieco dłuż- wtem po godz. 23 emitowane są i zagraniczne filmy fabularne. eckendy skróceniu ulega nato- zas poświęcony na retransmisję wlonia, pokazywaną tylko w godz. y 30. odbioru programu regionalnego iśląstok zbliżony jest do zasięgu ędzi”, a więc około 100 km od nadaj- Krynicach, sięgając od Augusto- dziez Ostrołękę aż do Łosic.

GI POCAŁUNEK DOBRANOC

wszy film Renny'ego Harlina („Szklana pułapka II”, iera piratów”) to typowe widowisko akcji z dość nietypo- ównym bohaterem i oryginalnym punktem widzenia. Je- wątpliwą zaletą – oprócz ciekawego scenariusza – jest wo w wykonaniu Geeny Davis („Thelma i Louise”) oraz elia L. Jacksona („Pulp Fiction”). Samantha Caine (Da- dobrą żoną, matką i sympatyczną nauczycielką. Ta ko- erpi na amnezie. Pewnego dnia odzyskuje jednak pa- rypomina powoli swą przeszłość. A wtedy okazuje się, dyś była doskonałą wyszkoloną agentką rządową do za- ejałnych. Jej mocodawcy wydali na nią wyrok śmierci. ha, czyli agentka Charly Baltimore, musi się zmierzyć z ni sprzed lat. Od tej konfrontacji zależy życie i przy- nie tylko jej samej, ale również męża i córki. Niezwykle ny dla naszej bohaterki będzie prywatny detektyw He- (Jackson). Początkowo wydaje się mu, że trafił na naiw- ntkę, od której można wyciągnąć sporo forsy. Szybko zaczniesz zastanawiać się w jak wielkie i głębokie bagno ... (mm)

pocałunek na dobranoc” (The Long Kiss Goodnight); Harlin; wyst.: G. Davis, S.L. Jackson, Y. Zima i in.; 96. Od lat 15.

ZNANIE

nas – przynajmniej jak dotąd – mizerna. Może więc zobaczyć jak wygląda ta pora roku w pełnej krasie, w

koda oczu; 10 - słaby; 20 - średni; 30 - dobry; 40 - dobry; 50 - koniecznie zobacz

Współczesna Tydzień, 9 stycznia 1998

Rodzina Nasza

31 grudnia, o godz. 18, emisję swojego programu, a ściślej sygnału technicznego, rozpoczęła kolejna ogólnopolska, komercyjna stacja telewizyjna – Nasza Telewizja. W Białymstoku jej program można oglądać na kanale 48. Regularna emisja zacznie się 17 stycznia. Nasza Telewizja należy do spółki akcyjnej Polskie Media. Jej właścicielami jest dziewięciu polskich biznesmenów oraz spółki Procable, El Trade i Ambres.

Nasza Telewizja chce być telewizją rodzinną – 60 proc. czasu zajmą w niej filmy i seriale, będzie dużo audycji poradnikowych, teleturniejów, mało sportu i polityki. Będzie to telewizja skierowana przede wszystkim do kobiet, bo – jak uważają szefowie tej stacji – to one nastawiają telewizor także dla swoich najbliższych – dzieci i mężów.

Na ekranach Naszej Telewizji pojawi się sporo znanych twarzy – m.in. Ewa Michalska, w sobotnim talk-show „Ręce do góry”, Adrianna Biedrzyńska i Antoni Mielnicki w niedzielnej magazynie motoryzacyjnym „Nasz samochód”, Andrzej Bober i Jerzy Baczyński w programie z „Igi widły”. Program zaczynać się będzie o godz. 7.30 i trwać do północy, a w niedziele nawet do 2 w nocy. W pierwszym okresie znajdą się w nim m.in. takie seriale jak „Wojna i pamięć”, „Starsky and Hutch”, „Ośmiornica” i „Aniolki Charliego” oraz filmy „Dom dusz” i „I Bóg stworzył kobietę”.

Nasza Telewizja będzie też pokazywać kilka krótkich „fleszów” informacyjnych w ciągu dnia. Główny program informacyjny „Nasze Wiadomości” będzie emitowany o godz. 21.

Od 31 grudnia Nasza Telewizja, by ułatwić widzom znalezienie jej stacji, rozpoczęła, trwającą kilka godzin dziennie, emisję sygnału testowego. Natomiast od 10 stycznia, w godz. 12–24, nadawany będzie program promocyjny, zatytułowany „Wielkie strojenie”. Przedstawiane w nim będą bloki prezentujące poszczególne audycje oraz konkursy dla widzów. Od 17 stycznia, od godz. 8, rozpocznie się zaś emisja regularnego programu.

Filmy za 20 zł

W Białymstoku do odbioru tej stacji nie trzeba będzie posiadać ani anteny satelitarnej, ani podłączenia do sieci telewizji kablowej. W innych miastach północno-wschodniej Polski Nasza Telewizja będzie dostępna tylko w sieciach telewizji kablowej.

Od połowy stycznia białostoccy abonenci Telewizji Kablowej Vectra będą natomiast mogli oglądać program telewizji HBO. HBO (Home Box Office) to największa na świecie telewizja płatna. Powstała ona jako pierwsza tego typu telewizja w Stanach Zjednoczonych w 1972 r. Obecnie ma ponad 30 milionów abonentów w całych Stanach. Oprócz tego programy HBO nadawane są w 36 krajach świata, a oglądane przez ponad 35 mln widzów. W Polsce HBO dostępna jest w wielu miastach, w sieciach telewizji kablowych. Wkrótce ma objąć swoim zasięgiem cały kraj. Partnerem HBO w Polsce jest Sony Pictures Entertainment. Oferta tej stacji to 70 filmów pełnometrażowych miesięcznie oraz programy produkcji własnej: filmy fabularne i dokumentalne, programy dla dzieci i satyryczne, imprezy muzyczne, sportowe. Program, który przypomina Canal Plus, jest całkowicie pozabawiony reklam. I podobnie jak w przypadku Canal Plus za jej program trzeba płacić – około 20 zł miesięcznie.

Ale do ataku na telewizyjnego odbiorcę przygotowują się też sieci tv kablowej, które w swoich tzw. pakietach proponują coraz więcej programów. Wiedząc o niechęci Polaków do nauki języków obcych coraz więcej z nich ma być tłumaczonych na język polski. Największym przedsięwzięciem w tej branży ma być kwietniowe wejście na telewizyjną antenę Wizji TV – satelitarnej, wielokanałowej telewizji cyfrowej. Będzie ona emitować, w tłumaczeniu na język polski, programy m.in. takich stacji jak Cartoon Network, TNT, CNN. W jej ramach będzie też funkcjonować kanał Wizja 1, który początkowo pomiesi transmisje sportowe, m.in. z żużla i spotkań piłkarskiego pucharu UEFA. Wizja TV ma być dostępna dla odbiorców indywidualnych, którzy kupią specjalny sprzęt oraz dla abonentów Polskiej Telewizji Kablowej i innych telewizji kablowych. Będzie to stacja kodowana i płatna – po okresie promocji roczny abonament będzie kosztować 90 dolarów.

RAFAŁ RUDNICKI

Od deski do deski

RADYKALNI

Niespełna trzy lata temu fani polskiego rocka dowiedzieli się (głośno było o tym w prasie, radiu i TV), że kilka czołowych postaci rodzimej sceny rockowej przeżyło nawrócenie. Tomek Budzyński („Siekiera”, „Armia”), Darek Malejonek („HOUK”), Piotr Żyłewicz „Stopa” („Izrael”), „Moskwa”, „Armia”, „VOO VOO”), Grzegorz „DziKi” („Armia”) – ludzie będący ciągle w trasie, żyjący dotąd na wielkim luzie, uwielbiani przez rzesze fanów, nie stroniący od alkoholu, narkotyków i innych złudnych uciech życia – mówili otwarcie, że spotkali Boga, że chcą być świadomymi chrześcijanami w Kościele katolickim. Mało tego, swoją muzyką – głośnym rockiem – zamierzają głosić Bożą chwałę i zwracać ludzi, zwłaszcza młodych, ku Bogu. Takie stwierdzenia i deklaracje musiały wywołać oczywiście różnorodne reakcje: od obojętności, zdziwienia, zaskoczenia, poprzez akceptację, do żartów, kpiny i agresji. Po trzech latach od tych zdarzeń do rąk czytelników – mam nadzieję, że będą wśród nich młodzi fani muzyki rockowej – trafia książka będąca w pewnym sensie ich podsumowaniem; dokładniejszym, pozbawionym niepotrzebnych emocji, określeniem.

„Radikalni” to zbiór czterech wywiadów, w których wspomniani wcześniej muzycy opowiadają Marcinowi Jakimowiczowi o tym, jak spotkali w życiu prawdziwego Boga i co im to dało i daje nadal. Trudno oceniać wypowiedzi w tak osobistej sprawie jak

BUDDYZM – RELIGIA I ETYKA

Buddyzm liczy już sobie ponad 2,5 tysiąca lat. Jednak powszechne zainteresowanie ludzi Zachodu wzbudził on dopiero sto lat temu. Od tego też czasu różnorodni badacze z naukowiec próbują ująć go w pewne ramy i w formie różnych opracowań przedstawić czytelnikom. Ich zmagania z problematyką buddyzmu przypominają jednak starą historię o ślepiach i słońcu. Jak głosi opowieść, pewien król zebrał kiedyś swoich ślepych poddanych i zaprowadził ich do słońca. Mogli oni go dotykać, a później musieli opowiedzieć, co to był za zwierzę. Jako że każdy macał słońca w innym miejscu, zdania ślepców na temat istoty przedmiotu badania były podzielone. Podobnie rzecz ma się z buddyzmem. Wielu badaczy zajmowało się jedynie niewielkimi częściami tej tradycji, w rezultacie czego powstało mnóstwo błędnych i zbyt daleko idących uogólnień.

Książka Damiena Keowna, wykładowcy religii indyjskich na Uniwersytecie Londyńskim, jest znakomitą kompendium wszystkich dotychczas powstałych teorii. Autor przedstawia w niej różne wymiary buddyzmu: od religijno-obyczajowego począwszy, a na społeczno-instytucjonalnym i materialnym skończywszy. Przybliża on czytelnikowi historię życia samego Buddy, opisuje rytuały i ceremonie życia zakonnego i świeckiego, opowiada legendy i mity, jakie narosły w ciągu wieków wokół tych zjawisk. Osobny rozdział swojej książki poświęca omówieniu fazy intensywnego rozwoju buddyzmu, kiedy to około 300 roku p.n.e. religia ta wyszła poza Indie i zaczęła rozprzestrzeniać się na inne kraje: Sri Lankę, Chinę, Japonię i wreszcie –

wiara. Jedno jest pewne, świadectwa zawarte w „Radikalnych” są pełne autentyzmu i szczerości, momentami głęboko poruszają. Konkretnym wyrazem przemian duchowych tych ludzi jest powstanie zespołu „Tymoteusz” i wydanie jego płyty (krążek „2 Tm 2,3” został wydany kilka miesięcy temu), ale przede wszystkim jednak zmiana stylu życia – aktywny udział we wspólnotach neokatechumenatu.

Na zakończenie wyjaśnienie tytułu książki. Oto co na ten temat mówią bohaterowie wywiadów: „Zawsze w życiu starałem się być radykalny, była to dla mnie podstawowa cecha. Teraz widzę, że nie ma większego radykalizmu od tego, który pokazał Jezus” (Malejonek). „Dla mnie radykalizm to jest kaziene na górze z Ewangelii św. Mateusza. To jest radykalizm, przy którym anarchizm jest konserwatyzmem” (Budzyński). „Moje nawrócenie trwa, dokonuje się cały czas. Nawracać się muszę każdego dnia. To jest radykalizm. (...) Pokusy przychodzą jedna za drugą. Uważam, że większym radykalizmem jest walka ze sobą samym niż rzucanie kamieniami na ulicy” („DziKi”). (mm)

Marcin Jakimowicz, „Radikalni”, Księgarnia św. Jacka, Katowice 1997, s. 151.

pod koniec ubiegłego stulecia – doszła do krajów Europy Zachodniej. Keown pokazuje czytelnikowi, w jaki sposób buddyzm stał się elementem składowym kultury Zachodu. Razem z autorem zaczynamy się zastanawiać, co sprawiło, że ta obca naszej kulturze religia i propagowany przez nią styl życia zyskał taką popularność. Które ze składników tej filozofii są w stanie przyciągnąć uwagę współczesnego Europejczyka czy Amerykanina? Niewątpliwie atrakcyjna wydaje się proponowana przez buddyzm wiara w reinkarnację. Poza tym, nie jest to religia dogmatyczna. Wręcz przeciwnie. Zaleca ona swoim wyznawcom, by nie przyjmowali jej nauk bezkrytycznie, lecz zawsze weryfikowali na podstawie własnego doświadczenia. Buddyzm to również filozofia liberalna w sferze etyki. Jego nauki moralne nie są wyrażane w formie przykazań rozkazujących: „nie będziesz”, lecz jako racjonalne zasady, których przestrzeganie przyniesie zarówno ich wyznawcom, jak i innym ludziom, dobro i szczęście. Nic więc dziwnego, że krąg wyznawców buddyzmu poszerza się właściwie z dnia na dzień. I chociażby dlatego warto poszerzyć swoją wiedzę na temat tej religii, czy jak kto woli – filozofii życia.

(dona) Damien Keown, Buddyzm, Prószyński i S-ka, seria „Bardzo Krótkie Wprowadzenie”, Warszawa 1997, s. 145.

Nowości nadesłane w styczniu

Philip K. Dick, „Doktor Bluthgeld”, przeł. Tomasz Jabłoński, Rebis, seria „Salamandra”, Poznań 1997, s. 266. Wśród ruin zniszczonego przez wojnę atomową świata żyją inteligentne szczury, mówiące psy i ludzie. Wśród nich, w małym kalifornijskim miasteczku ukrywa się szalony fizyk, sprawca wszystkich tych nieszczęść. „Doktor Bluthgeld” to nie tylko powieść fantastyczno-naukowa, lecz także historia o tym, czym jest dobro, zło i ślepa żądza władzy.

Antoine de Saint-Exupery, „Mały Książę”, przeł. Marta Cywińska, ilustr. Tadeusz Gajl, KAW-B. Białystok 1997, s. 55.

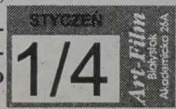
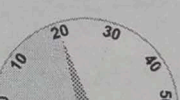
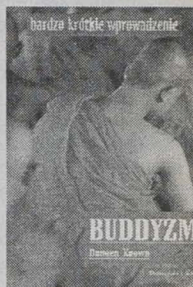
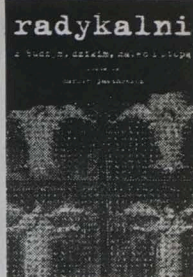
Mara, „Sennik podróżny”, Wyd. W Kolorach Tęczy, Wrocław 1997, s. 92.

„Gramatyka języka polskiego”, Wyd. W Kolorach Tęczy, seria „Samouczek ze ściągą”, Wrocław 1997, s. 80.

Stanisław Ciesielski, „Polacy w Kazachstanie w latach 1940–1946”, Wyd. W Kolorach Tęczy, Wrocław 1997, s. 314.

Pozycja wyróżniona doroczną nagrodą tygodnika „Polityka” za książkę dotyczącą najnowszej historii Polski w kategorii prac popularyzacyjnych.

(tm)

M jak Metro

Cd. ze str. 1.

Na stoisku rybnym zawsze można kupić świeże ryby. Oprócz tradycyjnych słodkowodnych i morskich, można nabyć owoce morza, homary, raki. Uwagę klientów przyciągały okazałe rekin, którego kilogram kosztuje 50 zł. Smakosze zachwalają sobie sprzedawane steki rekinie. Na miejscu jest również piekarnia i ciastkarnia oferująca świeże ciastko i markowe ciasta.

Przyciąganie klientów to także udane akcje promocyjne i fachowa obsługa. Przygotowano specjalny punkt informacyjny. Do dyspozycji klientów – 54 stanowiska kasowe. Zgodnie z zasadą klient nie może czekać dłużej niż 10 minut w kolejce do kasy.

Do celów marketingowych wydzielono specjalną halę, „Real w akcji”, przeznaczoną do sprzedaży promocyjnej towarów.

W hali Realu obowiązują dwa rodzaje cen oznaczone dwoma kolorami: czarny dla cen stałych, czerwony dla promocyjnych. Jedną z akcji promocyjnych są specjalne naklejki na samochody. Posiadacze biorą udział w losowaniu nagród, którymi są talony uprawniające do specjalnych zakupów.

Pierwszy samoobsługowy dom towarowy Real otwarty został w Polsce w Szczecinie w ubiegłym roku. Następne powstały w Częstochowie, Lublinie. Do 2000 roku firma zapowiada uruchomienie 25 kolejnych marketów w Polsce.

Moda dla rodziny

Otwarcie czeladzińskiego Centrum następuje etapami. Pierwszy, od 6 grudnia, czynny jest Dom Mody Adler. Domy mody niemieckiej rodziny Adler należą do wiodących przedsiębiorstw wśród sprzedawców odzieży w Europie.

W Czeladzi Adler promuje także polskich producentów. Ceny towarów są niższe, przygotowane dla klienta o przeciętnych dochodach. Wysokogatunkowy płaszcz z wełny kosztuje 299 zł, kurtki puchowe w cenie 179 zł.

Wprowadzono kartę stałego klienta, dzięki której przy każdym zakupie otrzymuje się dodatkowe 3 proc. rabatu.

Na życzenie klienta można dokonać na miejscu przeróbek odzieży w specjalnym punkcie krawieckim. Jest też kolekcja mody dla „pysznej pani”.

Wyroby Adlera to wysokiej jakości ubrania, produkowane z ekologicznych materiałów oraz moda dla całej rodziny. Adler zamierza otworzyć w tym roku swoje cztery kolejne domy towarowe. Czeladzi jest drugim według kolejności otwarcia.

Pierwszy funkcjonuje od 18 sierpnia ub. roku w Częstochowie.

Nieco mniejszy powierzchniowo od Adlera jest market obuwniczy firmy Reno. Według danych firmy o dwudziestoletniej tradycji w branży każdego dnia ponad 130 tys. klientów decyduje się na kupno nowej pary butów w sklepach Reno. Sukcesy Reno na Węgrzech zapoczątkowały rozwój firmy w Europie Środkowej i Wschodniej. Market w Czeladzi jest początkiem ekspansji Reno na polski rynek.

Meble od ręki

17 stycznia zapowiada się otwarcie marketu firmy Roller. Market rozciągać się będzie na powierzchni 4,5 tys. metrów kwadratowych. Od ręki, bez czekania na realizację zamówienia można będzie nabyć meble kuchenne, sypialnie, komplety wypoczynkowe, a także artykuły do wyposażenia wnętrz i gospodarstwa domowego.

W bezpośrednim sąsiedztwie Rollera znajduje się market Praktiker. Specjalizuje się w sprzedaży materiałów budowlanych, wyposażenia domów i ogrodów oraz artykułów „zrób to sam”. Pierwszy sklep Prak-

tika otwarty został w Jankach koło Warszawy.

Otwarcie drugiego planowane jest pod koniec stycznia w Czeladzi. Na powierzchni 7 tys. metrów kwadratowych klienci będą mieli do wyboru aż 45 tys. produktów. W ofercie Praktikera znajdują się m.in. elektronarzędzia, wykładziny dywanowe, tapety, oświetlenie, farby, lakiery, sprzęt AGD, meble kuchenne i łazienkowe. – Jesteśmy i chcemy być polską firmą – zapewnia Hans Michael Muller, dyrektor generalny Praktiker Polska. – Naszym ce-

lem jest kupowanie 80 proc. towarów produktów krajowych.

Klient nasz pan

Po drugiej stronie pasażu handlowego rozciągają się ekskluzywne butiki i sklepy odzieżowe. Jest też kawiarnia, apteka, optyk, zakład fryzjerski, biuro podróży. Niebawem otwarta zostanie pizzeria. Dla najmłodszych

Szansa dla miasta

Czeladzijskie Centrum Handlowe M1 to największa inwestycja niemieckiego koncernu Metro AG w Polsce i Europie Wschodniej. Dla miasta hipermarket to także miejsc pracy i promocja. Kopalnia „Saturn”, jeden z głównych zakładów została zlikwidowana. Docelowo przewiduje się 1500 miejsc pracy w czeladzijskim markecie. Firma Metro zacieśnia już więzy z miastem. Czeladzijskie liceum ekonomiczne stanowi doskonałe zaplecze kadrowe dla hipermarketu. Dla Czeladzi rozpoczął się boom budowlany. Wzrastają ceny gruntów. Pojawiają się kolejni inwestorzy. Po cichu władze Czeladzi liczą, że może i klub sportowy znajdzie sponsorów, kto wie, może i wejdzie wtedy do pierwszej ligi. Może i kultura znajdzie też swego mecenasa.

Na razie firma Real podczas otwarcia wręczyła burmistrzowi Czeladzi czek o wartości 20 tys. marek niemieckich. Pieniądże przeznaczono na oświatę.

Kierunek: Polska

Pięć firm rywalizowało o zająć Czeladzi. Wygrało Metro. Metro to większą firmą handlową w Europie. W lipcu 1996 roku w wyniku fuzji dużych przedsiębiorstw handlowych – Kaufhof i Asko. W 1996 roku firma miała obroty rzędu 62 mld marek. Długość sieci Metro w Europie Wschodniej to oprócz Realu, Adlera, Praktikera należą TiP, Kaufhalle, Kaufhof, Kaufhof i Asko. W 1996 roku firma jest głównym krajem ekspansji niemieckiego koncernu SHV. W 1996 roku firma ma już 40 proc. akcji w Makro. W 1996 roku firma ma już 40 proc. akcji w Makro. W 1996 roku firma ma już 40 proc. akcji w Makro.

FOT. WOJCIECH SOPNIEWSKI

Z TRAMPKIEM W HERBIE

Czarnej Białostockiej zaczyna przekształcać się w muzeum. Na ścianach maski, skóry i dzidy, przedziwne głowy, na kominku słonie ze wszystkich krajów, gdzie ją i gdzie udało się dotrzeć temu niezwykłemu trampowi, Brunon Jabłonowski.

STYNA KONECKA

Wszystkie ekspedycje zaczął wyruszać rzech lat. Wychodził z domu w lasionówce i przepadał. Wieczorami sąsiedzi doprowadzali maliny, która do dziś mówi na niej. Potem wyniósł się na studia. Pracując w białostockiej „Unitrze” układał swój świat inaczej, niż w rówieśnicy.

Mapa USA wielkości obrusa. Na uporządkowany wykaz 5 poziomów wszystkich stanów. Pierwszą (sierpień 1981) a ostatnią (maj-czerwiec 1989) – 72 tysiące km.

W nie te wycieczki, to ja bym siedział. Od razu po powrocie kolejną – mówi Brunon – przygotowywać w kuchni egipskiej. Zona Urszula, lekarz, jest w Białymstoku. Niedawno oboz wyprawy do Indii i Nepalu. W 1979 „za kalużą” Jabłonowski spędził siedem lat, z jedną z Polską. Czas wolny od pracy wiedząc i fotografując. Uważał samochód to najtańszy środek komunikacji. Co innego samolot.

Je mnie do natury – podkreśla – mam w 35 parkach narodowych, Alasce nie.

Żył ze Stanów około 3 tys. slajdów nagromadziło się z reszty świata. Przeliczył. Wrócił i osiadł w Białostockiej, gdzie okazał się cenionym dla tutejszej społeczności. Otrzymał nagrodę. Działając w Eucharystywie Miłośników Czarnej w wyniku której i Okolic, animuje przeróżne handlowe lokalne. Włączył się żywiołowo do organizowania konkursów.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Wszystkie konkursy „Gazety Prace, Praktycznej”. Ceni przyjaźń z Kaufmanami o znajomych: chce teraz działać marketingu Cash & wychodziły kartki z SHV i planami z Indii i Nepalu.

Na mapie Stanów Zjednoczonych zaznaczył Brunon Jabłonowski pięć tras swoich podróży

tysięcy pływających domów. To jest pozostałość po Anglikach, którym zabroniono kupować ziemi.

– Tu jest targ, który się rozpoczyna jeszcze przed wschodem słońca. Dynie, rzodkiew, papryki, lotosy na łodziach. Wszędzie wojsko, które na łodziach kontroluje targ w kamizelkach kuloodpornych.

– Tutaj jedziemy przez Himalaje do Lehu, stolicy Ladakhu, tzw. Małego Tybetu. Skaliste góry bez żadnej roślinności. To mały klasztor buddyjski. Z przełęczy zjechaliśmy nad rzekę Indus. Tutaj całe mury pobudowane z kamieni wotywnych z wrytymi mantrami, które przynoszą pielgrzymi.

Zamek w Lehu, targ uliczny, kobiety w niezwyklej nakryciach głowy. Leh z góry,

dentysta uliczny żywcem wrywa zęb naprawa zegarków dla armii – prymitywne chorągwie modlitewne przy klasztorze. Przełęcz Tanglang La na wysokości 5328 m. Liczne kąpiele. Znowu nad Gangsem. Pienie zwłok. Suszenie budynków po monsunowym deszczu. WC – prosto do rzeki. – Siedmiu rodzajów nieboszczyków nie spala się, tylko topi – mówi Brunon Jabłonowski. – M.in. jest to kobieta w ciąży, dziecko, sadhu (młody) i człowiek ugryziony przez węża. Ten na zdjęciu obok nas wypłynął z dna, a zaraz potem usiadł na nim wrony i zaczęły działać. Obok tych trupów ludzie myją się i piją tę wodę, co widać na zdjęciu. Sprawa wiary i tradycji.

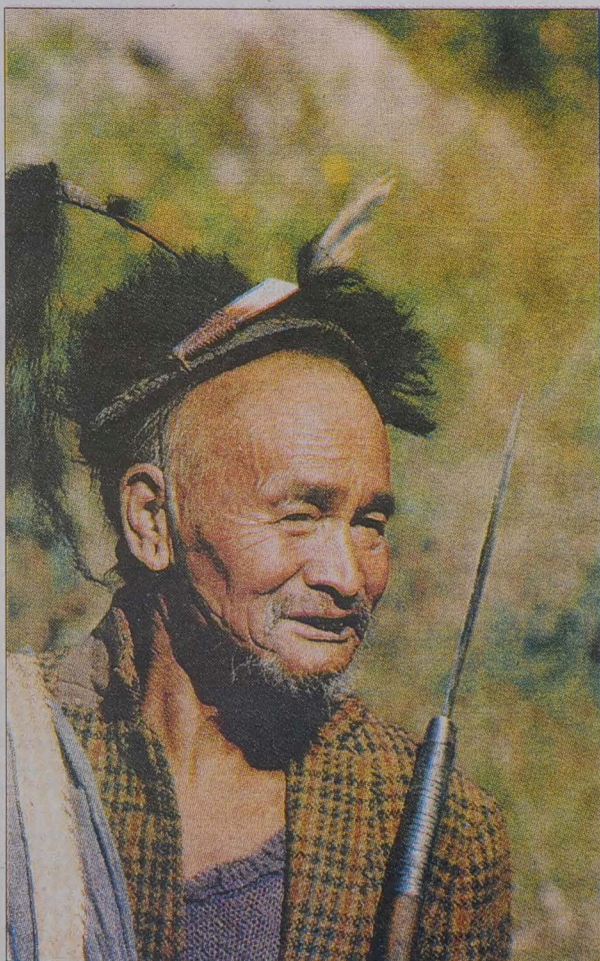
Była na tej wyprawie czwórka: Brunon Jabłonowski, jego żona Urszula, jej koleżanka z Gliwic i białostocki kolega Wiesław Mickiewicz.

Świątynia szczurów

– Została zbudowana na początku XVI w. przez króla Bikara. We śnie ukazała się mu bogini Durga, która powiedziała, żeby postawił tu świątynię dla szczurów. Powiedziała, że ludzie pod postacią białego szczura używają się ludziom. W świątyni rzeczywiście żyją szczury, mniejsze niż normalnie. Jest i biały. Wyznawcy doznali wiele opiek, m.in. w czasie dwóch wojen z Pałanem nie wybuchła tutaj żadna bomba. Człowiek bogini karmi szczury, jedzą razem z nimi.

Gdyby policzyć wszystkie wojny? – Nie liczyłem. Ale uważam, że nawet czas przygotowań jest przyjemny. Szczęśliwy to moja wewnętrzna potrzeba. Do domu tęsknię, i bardzo chętnie wracam. Ale gdyby pozabawić mnie możliwości wyjazdu z Polski, to czułbym się jak w więzieniu. Nie znoszę nakazów. Od razu czuję opór. Jak czegoś się nie nakazuje, to można tego nie robić. A jak jest nakaz, to jest i sprzeciw.

A gdyby kazano panu jeździć? – O kurczę, zagięła mnie pani. Byłbym jednak jeździł.

Portret tubylcy ze stanu Arunachal Pradesh: wojownik z plemienia Necte oraz kobieta z ozdobami w nosie z plemienia Apatani

Portret tubylcy ze stanu Arunachal Pradesh: wojownik z plemienia Necte oraz kobieta z ozdobami w nosie z plemienia Apatani

Zebrań Klubu „Tramp” odbędzie się 9 bm. o godz. 17 w białostockim Domu Kultury „Zachęta”, ul. Piastowska 11 A

MODA

Propozycje Peace

Kilka tygodni temu na naszym rynku pojawił się pierwszy odzieżowy dom sprzedaży wysyłkowej – Peace. W katalogu oferuje na początek damskie ubrania. Propozycja skierowana jest raczej do kobiet w wieku 20-30 lat, które preferują połączenie klasycznej elegancji ze sportową wygodą. W kolekcji jesienno-zimowej dominują stroje o linii blisko ciała. W kolorystyce przeważa biel, czerń i granat. Peace wykorzystuje głównie tkaniny naturalne, połączenia z wiskozą lub elastanem.

W katalogu, jak przystało na okres zimnych miesięcy – właściwe miejsce zajmują wełniane swetry – miękkie z irlandzkiej wełny (nawet w kremowym odcieniu), dżersejowe sweterki i bluzy, bluzki z gładkiej bawełny.

Założyciele Peace uważają, że w Polsce ciągle mało jest miejsc, gdzie można kupić niedrogie i eleganckie jednocześnie ubrania. Jak przyjmą propozycję potencjalnie klientki i czy z niej skorzystają – czas pokaże.

Redakcja wyraża głębokie ubolewanie i żal z powodu naruszenia praw Pani Joanny Bojańczyk, Pana Ernesto Urdaneta oraz Wydawnictwa Prasowego TWÓJ STYL, poprzez przedrukowanie w Gazecie Współczesnej z dnia 7-9 listopada 1997 roku w materiale pod tytułem „Futra lub kawalek futerka” fragmenty artykułów autorstwa Pani Joanny Bojańczyk pod tytułem „Skandaliczny powrót futer” oraz „W futro wtulona” oraz

zdjęcia autorstwa Pana Ernesto Urdaneta, które wcześniej ukazały się w listopadowym numerze miesięcznika „Twój Styl” (11/97).

Fragmenty artykułów oraz zdjęcie zostały wykorzystane bez wiedzy autorów oraz wydawcy miesięcznika „Twój Styl” – Wydawnictwa Prasowego Twój Styl Sp. z o.o.

Redakcja zapewnia, że już nigdy nie dopuści się podobnego czynu.

HOROSKOP

KOZIOROŻEC 23 XII-20 I

W niedługim czasie pojawiają się znakomite perspektywy. Przełóż sprawy zawodowe i w tym tygodniu zajmij się osobistymi problemami. Przerzucasz idealizować Skorpiona, tym sposobem unikniesz rozczarowań. Bliższy kontakt z osobą spod znaku Wagi może okazać się miłą niespodzianką. Nie przesadzaj z pracą, pomysł też o miłości.

WODNIK 21 I-19 II

Nie zmieniaj zbyt często planów, a swoje pomysły najlepiej zapisz. Możesz się zrazić zbyt wielką ilością nie zrealizowanych planów. Unikniesz partnerskich konfliktów, a długie rozmowy poprawią nastrój. Z uśmiechem zareagujesz na dyspozycję dyrektora, w końcu niejedno już przeżyłeś. Zachowasz wewnętrzną harmonię.

RYBY 20 II-20 III

Pomyśl o swoim zdrowiu. Twoje utrudnione kontakty z otoczeniem są wyraźnie wynikiem zmęczenia. Odpocznij, a potem zacznij projektować rodzinne posunięcia. Duża finansowa szansa. Ale, czy wyjdiesz jej naprzeciw? Rozwiniesz dyplomatyczne talenty. Oj, będziesz zmuszony dogadywać się z wieloma ludźmi. Zresztą, nie warto byle powodu się krzywić.

BARAN 21 III-20 IV

Sam sobie poradzisz i to jest najważniejsze. Szykuje się wiele nowych spraw, wróci Twój rozsądek i może fortuna się w końcu do Ciebie uśmiechnie. Dobra ocena sytuacji i wsparcie przyjaciela – to masz zapewnione. Będziesz też zbyt zapracowany i zaangażowany na zastanawianie się nad głupstwami. Jesteś naprawdę życzliwym i ciepłym człowiekiem, zdobędziesz sympatię nowych ludzi, przekonasz do siebie nieprzyjaciół.

BYK 21 IV-21 V

Nie zrażaj się drobnymi niepowodzeniami. Atmosfera zapewne się poprawi, rozzejrzyj się uważnie dookoła. Chyba będziesz musiał wziąć na siebie więcej obowiązków. Cóż, finansowo wyjdiesz na tym całkiem dobrze. Połączysz przyjemne z pożytecznym, niestety, nie wszyscy to docenią. Szkoda każdego dnia przeżytego w niepewności. Weź się na odważyć i porozmawiaj ze Strzelcem.

BLIŹNIĘTA 22 V-22 VI

Twoje zdolności przystosowania się są ogromne. W tym tygodniu bądź egoistą, rób tylko to, na co masz ochotę i nie myśl o innych. Załatwianie spraw urzędowych i tak będzie iść dość opornie, chwilowo odpuść sobie. Korzystny obrót w finansach. Niewykluczone, że wyjdiesz na dłużej. Przypomnij sobie o

bliskiej osobie, ale kontakt z nią odłóż na później.

RAK 23 VI-22 VII

Nie martw się na zapas. Każdy ma czasami gorszy okres, ale w końcu tak nie będzie zawsze. Dni pełne działania. Stwierdź do zmagania z najtrudniejszymi planami. Przed Tobą niespodzianki, zrób coś, żeby się nie denerwować za bardzo. Może częściej wyjeżdżaj za miasto? Zgrabnie połączysz pracę, hobby i domowe obowiązki.

LEW 23 VII-23 VIII

Teraz w zdecydowany sposób przeprowadzisz to, co chcesz. Spotkasz kogoś, z kim będziesz miał szansę się zaprzyjaźnić. Wykorzystasz pozytywny wpływ aury, znacznie rozszerzysz swoją działalność. Dobrze słuchaj tego, co mówią do Ciebie inni. Twoje najlepsze dni w tym tygodniu – środa i piątek. Porozumiesz się nawet ze Skorpionem.

PANNA 24 VIII-23 IX

Nie spiesz się przekonywać kogoś, kto wcale nie chce być przekonany. Jak się wycofasz, Twoja ambicja na tym nie ucierpi. Przez kilka tygodni powinien dopisać fart w sprawach finansowych. Zaoszczędzisz niezłą sumę. Jak się postarasz, wytulaczysz Wodnikowi, o co tak naprawdę Ci chodzi. Z lepszej perspektywy zobaczysz coś, co tylko pozornie jest nieistotne.

WAGA 24 IX-23 X

Możesz wywalczyć dobre układy z kimś spod znaku Panny. Czekają na Ciebie nowe odkrycia w gronie sympatycznych osób. Ale nie przykładaj do tego zbyt wielkiej wagi. Powstrzymaj się od niepotrzebnych przepowiedni. Naprawdę potrafisz. Ważne spotkanie. Pierwsze wrażenie będzie udane. Nie dasz się wyprowadzić z równowagi.

SKORPION 24 X-22 XI

Inteligentnie rozplanuj zbliżające się dni. W dobrej formie przebrniesz nawet przez najnudniejsze sprawy. Warto brać pod uwagę nie najlepsze nastroje rodziny. W końcu mieszkacie pod jednym dachem. W większym stopniu udzielać się będziesz towarzyszko. Rozglądaj się bacznie dookoła. Różne miłe rzeczy mogą się wydarzyć.

STRZELEC 23 XI-21 XII

Już od wtorku bądź przygotowany na targi, które mogą pojawić się w sferze Twoich interesów. Wiele wskazuje, że znalazłeś się na zakręcie. Czekaj Cię więcej pracy. Ale na pewno też więcej zarobisz, a dodatkowe fundusze przydadzą się. Potrzebujesz większego kontaktu z ludźmi, ale na stopie towarzyskiej. Odpoczniesz w większym gronie.

ZDROWIE

DO KONTROLI

Substancje zagęszczające

Wprowadzenie na rynek wielu nowych produktów spożywczych było możliwe tylko dzięki zastosowaniu substancji zagęszczających. Dotyczy to różnych wyrobów cukierniczych, kremów ciastkarskich, lodów, galaretek, dżemów, majonezu, keczupów itd.

Najważniejszą zaletą substancji zagęszczających w technologii żywności jest zdolność wiązania znacznych ilości wody: dzięki temu następuje zmiana konsystencji gotowego wyrobu – mówi mgr inż. Agnieszka Wiszowata z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku.

Różnicowane jest pochodzenie tych substancji. Dużą ich grupę zalicza się do naturalnych. Mogą to być wydzieliny roślinne, tzw. gumy typowe dla drzew i krzewów pochodzących z regionów świata o klimacie suchym, jak np. guma arabska. Są też ekstrakty otrzymywane metodami fizycznymi bądź chemicznymi. Z nasion – mączka chleba świętojańskiego, z wodorostów – agar, karagen, z innych surowców roślinnych – pektyny, z surowców zwierzęcych – żelatyna itd. Stosuje się też substancje zagęszczające syntetyzowane metodami mikrobiologicznymi, np. ksantan, także modyfikowane chemicznie produkty naturalne, np. karboksymetylocelulozy.

Coraz szersze zastosowanie znajdują skrobi modyfikowane, czyli substancje otrzymane ze skrobi spożywczej (występującej m.in. w ziemniakach, zbożach, kukurydzy, ryżu), którą poddaje się działaniu różnych czynników, np. chemicznych. Dodawane są one do wielu produktów spożywczych, głównie w celu poprawienia ich właściwości organoleptycznych (konsystencja, trwałość, wygląd), a także właściwości technologicznych (łatwość przyrządzania).

Substancje zagęszczające odgrywają też istotną rolę przy wprowadzaniu na rynek produktów o obniżonej zawartości tłuszczu. Nadmiar tłuszczu zastępuje się innymi składnikami; nie należy jednak zapominać, że nadmierne stosowanie np. skrobi obniża wartość odżywczą produktu. (a)

KOSMETYCZKA RADZI

Mężczyzna w Krainie Kremów

Firmy kosmetyczne prześcigają się w tworzeniu najnowocześniejszych kremów, mleczek, toników, ale... dla pań. Czy mężczyzna może znaleźć coś dla siebie w tej powodzi kosmetyków z „babskim” zapachem?

Męska skóra jest o około 30 proc. grubsza niż skóra kobiet. Dlatego ich skóra lepiej znosi mróz, nagle zmiany temperatury, mycie bieżącą wodą z mydłem. Później się także starzeje, ale zmarszczki, jeśli się już pojawiają, są znacznie głębsze niż u pań i trudniej je wygładzić. Niekorzystne skutki ma codzienne golenie. Skóra jest stale podrażniana i przesuszana, czasem aż bolesnie ściągająca.

Jak wynika z badań, mężczyźni dopiero od kilku lat zaczęli bardziej masowo używać nie tylko kosmetyków zapachowych,

DZIWI ŚWIATA ROŚLIN

Manna z piątego nieba

Ktoś szczęśliwy mówi o sobie, że jest w „siódmym niebie”. Czy zastanawialiśmy się, dlaczego właśnie w siódmym? Niebo jest przecież jedno! Odpowiedzi na to i wiele innych pytań udzieli nam najstarsza i najchętniej czytana książka świata – Biblia. Na wielu jej stronach znajdujemy wzmianki o roślinach; im to właśnie chcemy poświęcić nasz kolejny cykl.

Kopuła firmamentu składa się z siedmiu części umocowanych jedna nad drugą, jak łuski cebuli. W PIERWSZYM NIEBIE mieszka słońce. To pierwsze niebo zwija się o zachodzie, aby pozwolić księżycowi i gwiazdom świecić z DRUGIEGO NIEBA. W TRZECIM leży ogród Eden, biblijny raj, z którego wypływają dwie rzeki: jedna płynie mlekiem i miodem, druga – winem i oliwą. Na wschód od Edenu rozciąga się jałowa kraina zamieszkała przez Upadłe Anioły, na północy leży Gehenna, gdzie ciemne ognie prażą wiecznie, a grzesznicy cierpią tortury. CZWARTE NIEBO zajmują rydwany wiatrów, z których każdy ma dwanaście skrzydeł. W PIĄTYM siedmiu serafinów mieł w olbrzymich żarnach Manna niebieską – pokarm sprawiedliwych.

SZÓSTE zamieszkuje zastępy aniołów śpiewających chwałę Bogu. W SIÓDMYM NIEBIE, miejscu niewysłowionego światła, stoi Tron Boga.

Wyraz „manna”, brzmiący podobnie niemal we wszystkich językach świata, wywodzi się od hebrajskiego słowa „man”, co znaczy – dar niebios. Ten tajemniczy pokarm uratował od śmierci głodowej lud Mojżesza, gdy w wędrówce do Ziemi Obiecanej przechodził przez pustynię. Botanicy od

dawna zastanawiali się, kto roślina odegrała tak doniosłą rolę. Istnieją dwie hipotezy. Zgodnie z pierwszą, manna to byłby krzew tamaryszkowiec, który roślina wydziela białą sok, postać kuleczek. Tamaryszkowiec zawiera ponad 50 proc. cukru. Druga hipoteza mówi, że manna to jadalny porost LECANORA, masowo występujący w Azji i Afryce. W czasie fragmenty plechy porośniętej na znacznej odległości powoduje pęcznienie porostu wielkości grochu.

W Polsce mamy kilka

ków porostów z rodzaju L.

jętkiem L. esculenta). Roślina

podłożu: przydrożnych drzew

tyнку, próchniejącym drewnem

zabudowań. Tworzący skorupę

najczęściej szarej barwy, umocnionymi owocnikami (miejscami

widoczne dopiero pod lupą)

sowanie tymi roślinami w

porosty są wskaźnikami

wietrza.

ale także pielęgnacyjnych. Najczęściej sięgają po pianki przed i po goleniu. Zwiększa się odsetek panów używających różnych odżywek, balsamów oraz kremów. Mężczyźni niechętnie sięgają po kosmetyki dla pań. Najbardziej boją się... niewidocznego zapachu. Kremów, emulsji, żeli przeznaczonych tylko dla pań jest w sklepach wciąż niewiele, ale ostatnio zaczyna się w tej dziedzinie zmieniać na lepsze. Pojawiały się kosmetyki o „męskim” zapachu i w opakowaniach w „męskich” kolorach (granat, ciemna zieleń), które po wklepaniu w skórę są niewidoczne.

Między innymi firma Dermika wypuściła na rynek serię kosmetyków dla panów pod nazwą „Dermika M”. W jej skład wchodzi m.in. relaksujący żel pod oczy, który likwiduje obrzęki i zapobiega powstawaniu przedwczesnych zmarszczek, oraz krem odżywczo-nawilżający. W sklepach kosmetycznych pojawiły się także specjalne maseczki dla panów z cerą trą-

dzikową (Matis), puder (ocelot), krem dla mężczyzn; Gurlain), a nawet zestawy do pielęgnacji dłoni, paznokci oraz... uszu! W skład wchodzi specjalne kosmetyki do wycinania włosów (nos).)

Panowie, którzy nie lubią słów pudełek z kosmetykami, mogą spojrzeć w uniwersalne opakowania, które jednocześnie odświeżają i regenerują skórę. Są jednak mężczyźni, którzy wstręt do wszelkich kosmetyków przezwyciężają, używając m.in. panów najlepszym rozwiązaniem. Są zwykle bez zapachu, nie mają silnego zapachu i są naturalne. Kosmetyki te zaczynają być (tylko kosztuje żel szalony firmy „Ziaja”).

NA TALERZU

Przystaweczki

Jak kamawał, to i tańce, i coś do przegryzienia. Gdziekolwiek zbierze się kilka osób, żeby pobawić się przy muzyce, na gospodarzy (gospodynie) spadnie obowiązek zadbania o poczęstunek.

Może być niedrogo a pomysłowo. Musi być ślicznie i elegancko. W gronie przyjaciół zawsze można porozumieć się w kwestiach „stołowych” i wzajemnie się wesprzeć. Wystarczy umówić się, kto przynosi kolorowe serwetki, kto serpentyny, baloniki i inne kamawałowe dekoracje (a może te właśnie drobiazgi przygotowuje pan domu?). Warto będzie zastanowić się wcześniej nad zastawą: czy decydujemy się na babine platerki i serwisy, czy też wyda-

my dodatkowych parę złotych na jednorazowe talerzyki, kubeczki, kieliszki i sztućce, których teraz jest w odpowiednich sklepach pod dostatkiem.

Najlepiej też, jeżeli za menu nie odpowiada wyłącznie pani Basia, u której odbywa się impreza. Bo może być tak, jak w pewnym humorze: na jednym rysunku zupełnie padnięta pani domu dwój się i troi w kuchni, na drugim – goście siedzą obopólnie przy wspaniale zastawionym stole, a na trzecim, kiedy w drzwiach pojawia się pan domu z baterią butelek alkoholu, rozlega się (w dymku) zbiorowy okrzyk zachwytu.

Żeby uniknąć podobnych reakcji, niech każda z koleżanek przyniesie coś gotowego, zrobionego w domu: np. sałatkę

ryżowo-orzechową czy z kurkumą. Mogą być też z kukuřką. Mogą być z serem, zrobione z wyśmien z domu – tutaj fantazji smakowej i wyczucia konawcy (na pewno powiniemy być czerwony, paprykowy akcent, a nie zbyt żywych barw czy pieczarki).

Pani domu może wykonać „kanapki” z krakersów, kleksem puszkowego pasty, ku z zieleńką, no i zrobić coś na gorąco – na przykład wędzoną (bez pestek) w cienutkiej plasterki boczki z zieleńką. A panowie mogą się reszta.

FUSTRUMACH

Bez litości

Spotkałem ludzi, którzy wróżyli mi klęskę, gdy pojawiłem się w reklamie wyborczej AWS. Pytali – czemu się wdałem w tę akcję? Odpowiedziałem, że zostałem poproszony. A że uznałem to za akt przyjaźni ze strony ludzi, którym zawdzięczam wolną Polskę, byłbym niefrasobliwym niemiśliwym, jakich w moim kraju niemało, gdybym odmówił. Czesław Niemen dla „Tyłko Rock”

Wolę bujać się po scenie w dresie, a jakbym wypożyczył frak, to po numerze strzełby w szwach. Musiałbym jeszcze bulić za to. To chyba kwestia finansowa, że nie gramy we frakach.

Tytus – o strojach scenicznych ALBERTA ROSENFELDA – dla „Metal Hammera”

(...) Nie przemawiam do ludzi swoim ciałem, bo nie różni się specjalnie od innych: ani nie jestem wysoka, ani specjalnie zgrabna – normalna dziewczyna, drobnej budowy... Myślę, że dużo ciekawiej wyglądam, kiedy śpiewam. Justyna Steczkowska dla „Tyłko Rock”

ENYA „Paint The Sky With Stars. The Best Of Enya”

WEA/Warner Music Poland (3 + 1/2 Struny)

ENYA jest byłą wokalistką – prawdopodobnie już kultową – irlandzkiej grupy CLANNAD. Sześć jej twórczości biegnie obok folkowego iraku, po którym kroczy CLANNAD, ale tylko obok. „Paint The Sky With Stars” to propozycja podróży po świecie kontemplacyjnych dźwięków, które produkują się przy pomocy elektroniki i to na modłę niejakiego VANGELISA. Muzyka jest

bardzo jednorodna stylistycznie, co przy odrobinie zielej woli można poczytać za zarzut, kto jednak lubi ENY, będzie wniebowzięty. Słychać ciałem ten sam lokal – szmerzący, dyskretny i beztętnie wtopiony w pastelowo, klimatyczne tło syntezatorów. Jak na wydmianko z „grejskami” przystało, płyta zawiera wszystko, co najgłośniejsze: „Orinoko Flow”, „Cabeana Blue” i „Anywhere Is”. Osobiście stawiam na śpiewaną po irlandzku (z miniaturą „Ebudae” i utwór zatytułowany „Boadicea”, którego temat dziwnie mocno kojarzy się z jednym z kawałków FUGES... (tola)

RÓŻNI WYKONAWCY „September Songs. The Music Of Kurt Weill”

Sony Music Poland (4 Struny)

W 1985 roku światłoenne światło pierwszy pieśń, poświęcony twórcy KURTA WEILLA. Klasę niemieckiego warietu lat trzydziestych i guru dzisiejszej angordy, najbardziej jest chyba jako autorki do „Opory za trzy grosze” Bertolda A. Najśmieszniejszy temat „Opory”, „Mack The Knife”, dwanaście lat temu wykonał STING. „September Songs” otwiera również, a nawet bardziej porównując interpretacji NICKA CAVE’a. Nazwiska pozostałych wykonawców nie są specjalnym zaskoczeniem: PJ HAMEY śpiewa, jak tylko to ona potrafi, „Ballad of the Wer’s Wife”, ELVIS COSTELLO współpracuje ze słynnym BRODSKY QUARTET przy „Lost In The Stars”, a REED, znany wielbiciel WEILLA, recytuje (bo trudno zwać śpiewaniem) utwór tytułowy. Płyta zawiera szatnię dla prawdziwych hobbystów. archiwalia, na których zachował się „Mack The Knife” w interpretacji Mistrza, a także utwór recytowany (bo trudno zwać śpiewaniem) przez WILLAMA S. BORROU-A, kultowego powieściopisarza pokolenia amerykańskich beatników lat sześćdziesiątych. Warto też zwrócić uwagę na operowy sopran TERESY STRATAS w dwóch piosenkach. (tola)

Gdzie ten czad?

Top Don i Stop – dziś, 9 stycznia, od godz. 20 do 22 w klubie Rola, ul. Ryńska 1 w Białymstoku; druga edycja powojennej imprezy, której gwiazdą będzie DJ V.O.L.T. z najbardziej cenionych postaci sceny warszawskiej. Producent i współautor większości materiału „Smak B.E.A.T. Records”. DJ em rezydentem będzie Pih, a ponadto wystąpią 4 live acts z Białegostoku. Czwórka Proroka i Raz Dwa Rym. Wśród atrakcyjnych: grupa taneczna electric boogie Back Draft, i autobus do domu. Organizatorzy imprezy Grupa Kultury Artystycznej B&B zapewniają, że fani – do których wkrótce dołączają się – w postaci Hip Hop op – imprezy tego samego formatu, co comiesięczna potańcówka. DJ BĘBEN

Niewiele zespołów, nawet tak znanych i istotnych dla metalu jak JUDAS PRIEST, odważyłoby się na powrót po siedmiu latach milczenia, a w dodatku – po rozstaniu z tak charakterystycznym wokalistą, jakim był Rob Halford. I choć nowa płyta zespołu, już siedemnasta (!) w dyskografii – „Jugulator”, nagrana z wokalistą Timem „Ripperem” Owensem nie jest dziełem wybitnym, ma duże szanse na to, aby sprawić, że powrót JUDAS ów będzie udany. Ale od początku... Rzeczą, która najbardziej może zdziwić starych fanów, jest brzmienie. Owszem, JUDAS PRIEST to nadal jak najbardziej zespół heavy metalowy, ale nasyconego (choć z dużym umiarem) dziwnymi dźwiękami, potężnego brzmienia nie powstydziłby się... MACHINE HEAD i inni pokrewni im „ciężarowcy”. Utrzymane w najczęściej średnich tempach utwory, z ostrymi, „mięsistymi” gitarami brzmią po prostu świetnie. Dla wielu – zwłaszcza sta-

Halford całkiem udanie. Czy jest to zaleta – to już inna sprawa. Muzyka zespołu są jednak w pełni zadowolone – wrócił silniejszy niż kiedykolwiek – twierdzi gitarzysta Glenn Tipton. – Z wokalistą „Ripperem” Owensem, dodajemy bandowi nowego wymiaru, beczelnie dostarczamy naszym fanom nowy poziom heavy metalu – we właściwym czasie dla wypłynięcia na branżę.

Czas wymienić rzeczy, które sprawiają, że „Jugulator” choć jest płytą dobrą, nie powala. Zgrzyłem jest kawałek „Abductors”, w którym Owens śpiewa tak „diamondowsko”, że trudno uniknąć grymasu niesmaku.

Przy tym motyw otwierający ten numer i kilkakrotnie pojawiający się w nim, zbyt wyraźnie kojarzy się z „The Thing That Should Not Be” METALLIC. Jeszcze gorzej, że zamykający płytę „Cathedral Spires” zdradza jednak ciagłość autorów całego materiału – gitarzystów Tiptona i K.K. Downinga do mało świeżego, typowego heavy. Balladowy wstęp, melodyjny podniosłe fragmenty, chórki... Wiem, że to heavy metal. Ale dlaczego zaraz aż 9 minut? To właśnie zarzut najpoważniejszy – długość większości utworów, której nieestety nie usprawiedliwia liczba zawartych w nich pomysłów. Po skróceniu zyskałyby na wyrazistości, a straciły na monotoni, sprawiającej, że w okolicach 8. kawałka słuchanie „Jugulator” staje się zajęciem nieco nudnym.

Po tych uwagach – będąc zdrowym na ciele i umyśle – polecam jednak „Jugulator” zarówno starym fanom JUDAS PRIEST, jak i tym, którzy o zespole dowiedzieli się przy okazji tej płyty.

DJ BĘBEN

Bezczelnie nowy poziom heavy metalu

rych fanów – rzeczą najważniejszą jest jednak wokali i od niego zależą swą siłą i siłą odmiennego JUDAS PRIEST. Paradosem jest zmiana są tu mniej zauważalne niż w przypadku brzmienia. Tim „Ripper” Owens – wieloletni fan JUDAS ów z Ohio – wystąpił zespołowi kasety wideo z własnymi dokonaniem. Po zaproszeniu na przesłuchanie do Londynu, już po pierwszej pioseneczce wybrano go na nowego wokalistę. „Ripper” wydaje się być do zaakceptowania dla zdecydowanej większości fanów JUDAS – może poza ortodoksami. Imituje bowiem styl

– polecam jednak „Jugulator” zarówno starym fanom JUDAS PRIEST, jak i tym, którzy o zespole dowiedzieli się przy okazji tej płyty.

DJ BĘBEN

JUDAS PRIEST „Jugulator”

SPV/KOCH International

Poland (3+1/2 Struny)

YANNI „Tribute”

Virgin/Pomaton EMI

(2 + 3/4 Struny)

Na fotkach dołączonych do muzyki YANNI wyglądam jak chodząca reklama szponu. Z białą koszulką, kołnierzem w stójkę, dziarskim wąsem i rozciągniętą na wierzchu grywą grecki kompozytor i producent w jednym jest kwintesencją męskości, adresowaną do niektórych gospodyń domowych oraz całej widowni serialu „Dynastia”. Takim imago nie zachęca do traktowania zawartości „Tribute” poważnie. Pretensjonalne zapewnienia YANNIEGO o muzyce płynącej prosto z serca, urzeczony klimat zaskaków Chin i Indii w praktyce faktycznie sprowadzają się do wypełniania przestrzeni między kuchnią a telewizorem. Jest to wprowadzenie imponujące zaaranżowany (poł Struny do góry), „easy – listening”, ale powołujący się YANNIEGO na źródło korzenie i jazzowy pazur improwizacji służy tylko próbie zmylenia przeciwnika. Radzę zachować czujność. (tola)

VADER „Black To The Blind”

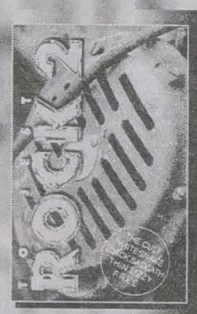
KOCH International Poland (4 Struny)

Ci, którzy po wydaniu przez VADERA płyty z coverami „Future Of The Past”, twierdzili jakoby ekipa Petera zaczęła cierpieć na brak weny, po wysłuchaniu „Black To The Blind” będą – albo już są – martwi. VADER – zachowując gatunkową „czystość” – dowiódł tu, że nie brakuje ani na brak pomysłów, ani tym bardziej – morderczej energii, a dodatkowo doprowadził brutalne granie na szczyt wykonawczej perfekcji. Zaryzykuje nawet stwierdzenie, że „Black...” jest najstraszniejszą płytą VADERA, a przy tym – bardzo wyrównaną. Składa się na nią 10 piekielnie mocnych i mrocznych deathowych kawałków z – momentami – niemal grindowymi tempami, które mimo to brzmią bardzo selektywnie. Wadą tej płyty jest tylko to, że trwa niespełna pół godziny. Z drugiej jednak strony „Reign In Blood” SLAYERA (tak jak w przypadku VADERA – trzecia płyta studyjna), która zapewniła mu olbrzymią popularność, nie trwała wcale dłużej. Wiele wskazuje, że na tym podobieństwo karier się nie skończy. DJ BĘBEN

RÓŻNI WYKONAWCY „To jest rock 2”

Pomaton EMI (3 Struny)

Jak się okazuje, w czasach mało przyjaznych dla muzycznej konserwy można jeszcze z powodzeniem wydawać rockowe składanki. Drugi „To jest rock” otwiera wyjątkowo nieudany i szlamowaty numer BLACK SABBATH z ubiegłego roku, ale lepsze wrażenie robi od razu pozycja druga i pomysłowy riff w „Crying” COVERDALE’a i WHITESNAKE. Tak sobie wypadają punk-rockowi RAMONES, THE CULT i BILLY IDOL, ale sytuację ratuje zaraz po nich klasyczny „Passenger” IGGY’ego POPA i „The Boys Are Back In Town” THIN LIZZY. Honoru drugiej strony kasety bronią staryci: „Only You Can Rock Me” UFO i J. Surrinder RAINBOW. Ewentualną i malowniczą wpadką jest, moim zdaniem, umieszczenie w tym zestawie JETHRO TULL. Gdyby na podstawie kawałka „Steel Monkey” Marsjanie zamierzali wyrobić sobie opinię o zespole i rocku w ogólności, nie chcieli się znaleźć w ich zielonej skórce. (tola)

Metal Hammer

Pierwszy w tym roku numer „Metal Hammera” ma w dużej mierze charakter podsumowania roku 1997. Składają się na to: zestawienie najważniejszych ubiegłorocznych wydarzeń w metalowym świecie, ranking najlepszych – według redakcji „MH” i przedstawicieli firm płytowych – płyt, zespołów, debiutantów itd. A.D. 1997 oraz „Hammerowa Gwiazdka”, gdzie o swoich świętych „przygodach”, opowiadają m.in. członkowie CLAWFINGER, RAMSTEIN, THE GATHERING i ACID DRINKERS. Niewiele mniej miejsca niż rokowi 1997 poświęcono najstarszej historii wielbionego w Polsce MOONSPELL, którego nowa płyta ukazuje się już w tym miesiącu. O mniej lub bardziej

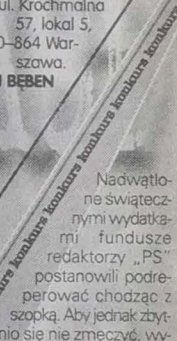
świeżych krąkach swoich zespołów opowiadają m.in. Kirk Hammett (METALLICA), K.K. Downing (JUDAS PRIEST), Peter Tagtgren (HYPOCRISY), Jacko i Tytus (ALBERT ROSENFELD) oraz Scott Columbus (MANOWAR). Kontrowersyjne, choć warte uwagi, są też wyrażenia niejakiego Marilyn Manson. „Albumem miesiąca” został tym razem „Reload” METALLIC, przy czym najwyższe noty zbiera a też ARCTURUS i ANICIENT, a w kaszu ląduje ALASTOR. W stałych rubrykach: „Metal Hammer Classic” i „Rock Progressywny” lądują zaś – odpowiednio – BLACK SABBATH i Greg Lake. DJ BĘBEN

machina

Styczeńowy numer „Machiny” – ze względu na dołączone prezenty – przypomina worek św. Mikołaja. Dzięki temu – jak zawsze ekskluzywną zjadaczą popkultury – lekturę, można uprzyjemnić słuchaniem płyty CD, na której zebrano utwory wykonawców z wytwórni SOUR/Emoti/Bochit&Scaper, a nadwołane siły zregenerować kielbaską Morliner (czasową, ale dobrą). Muzyczne obszary popkultury penetrowane są za pomocą wywiadów z żyłkowymi dinozaurami ROLLING STONESami, punkami – radykalnymi, podpisującymi „pak” z kapitalistycznym diabełkiem CHUMBAWAMBA i wyluzowanym fanem boks KAZIKEM. Colości dopełniają rozmowy z poetą i dramaturgiem Martinem Scorsese, jednym z dyżurnych twórców polskiego kina Markiem Kondratem, najdroższą aktorką świata Demi Moore i wspomnieniu o guru generacji beatników Williamie Burroughsie. Po raz drugi w historii „Machiny” zamierza przyznać Wielkie Nagrody Popkulturalne „Machiny” i przedstawia nominowanych do zwycięstwa artystów, najbardziej kreatywnych lub najbardziej beczelnych.

Tymże Wielkim Nagrodą Popkulturalnym poświęcony jest konkurs telewizyjny, w którym wygrać można trzy egzemplarze „Machiny” (z CD i kielbaską). Wystarczy zadzwonić dziś o godz. 12 pod nr. telefonu (0-85) 42 77 10 i odpowiedzieć na pytanie: jak nazwał się wyżej wspomniany nagrody. To jednak nie koniec prezentów od „Machiny”. Zdobycie też można zegarek Swatch laureatem grudnia jest Grzegorz Pietszka z Kolna – gratulujemy!, a otrzyma go osoba, która wymieni kategorię, w jakich przyznane zostaną Wielkie Nagrody Popkulturalne (odpowiedź oczywiście w numerze styczniowym). Kartki z dopiskiem „Gazeta Współczesna” należy wysłać do 25 stycznia (decyduje data stempla pocztowego) pod adresem: „Machina”, ul. Krochmalna 57, lokal 5, 00-864 Warszawa. DJ BĘBEN

Nadwołane siły zregenerować kielbaską Morliner (czasową, ale dobrą). Muzyczne obszary popkultury penetrowane są za pomocą wywiadów z żyłkowymi dinozaurami ROLLING STONESami, punkami – radykalnymi, podpisującymi „pak” z kapitalistycznym diabełkiem CHUMBAWAMBA i wyluzowanym fanem boks KAZIKEM. Colości dopełniają rozmowy z poetą i dramaturgiem Martinem Scorsese, jednym z dyżurnych twórców polskiego kina Markiem Kondratem, najdroższą aktorką świata Demi Moore i wspomnieniu o guru generacji beatników Williamie Burroughsie. Po raz drugi w historii „Machiny” zamierza przyznać Wielkie Nagrody Popkulturalne „Machiny” i przedstawia nominowanych do zwycięstwa artystów, najbardziej kreatywnych lub najbardziej beczelnych.

ul. Nowy Świat 13
TALONIK NR 68

Cześć Kochani! Nie lubi nas zima. Na dworze szaro i smutno. Nie można pojechać na sankach, ani ulepić bałwana. Mijmy jednak nadzieję,

że zima do nas przyjdzie razem z feriami...

Aby wziąć udział w losowaniu TRZECH NA-
GRÓD musicie bezbłędnie rozwiązać przynaj-
mniej dwa zadania. Kartki z rozwiązaniami do-
starczcie w ciągu dwóch tygodni do redakcji
(15-950 Białystok, ul. Suraska 1). Pamiętajcie o
naklejeniu kuponu – tylko kartki z kuponami
biorą udział w losowaniu. Piszcie też, ile macie
lat. Nagrody za prawidłowe rozwiązanie zadań
z numeru 222. otrzymują: **Michał Grabowski**
z miejscowości **Hornostaje**, **Ania Kleszcze-**
wska z **Białegostoku** oraz **Aneta Walicka** z
Czartajewa. Gratuluje. Przez tydzień nagro-
dy są do odebrania w redakcji, później dzieciom
spoza Białegostoku wysłamy
je pocztą.

Mandi

TO I OWO

Czy zastanawialiście się kiedyś nad tym, co jadają słonie? A może myśleliście nad tym, jaki los spotyka drzewka choinkowe, kiedy już mijają Święta Bożego Narodzenia? Zwykle trafiają do śmietnika, ale – właśnie z powodu słoniowej diety – nie zawsze. Okazuje się, że nikomu niepotrzebne choinki są dla słoni z berlińskiego ZOO nie lada smakołykiem. Bardzo chętnie je zjadają. Klujących choinkowych gałązek używają też do drapania się po grzbiecie. Jak widzicie nawet coś, co wydaje się już zupełnie nieużyteczne może przynieść pożytek. Choćby słoniom... Fot PA-CAF

TERA

.NAGR
Z przyjem
wiadomias
ne nagro
nia przyg
kacika

Justyna
z **Sol**
Kasia W
z **Gra**
oraz
Modze
również z

Gratulu
prześle
Przy okazji
wszystkich
łania s
nych zad
kcji „Wsp
Dołączenie
ka słów o
śli chce
zdjęcie. Na
zadania i
na pewn
czy późni
przedstaw
ku „Teraz
pne nagro
rów zad

WSPÓŁCZESNA
225
DZIECIOM

Cześć Dzieciaki!

Kochani. Dziękuję za wszystkie Wasze świąteczne i noworoczne pozdrowienia. Za piękne kartki, rysunki, nalepki. Dziękuję za dobre rady – z niektórych z pewnością skorzystam. Mam nadzieję, że przez kolejny rok będziecie systematycznie zaglądać na tę stronę „Gazety Współczesnej”, którą przygotowuję specjalnie dla Was, a następnie wysyłać do mnie kartki i listy z rozwaganiem, własnymi zadaniami, pozdrowieniami i innymi miłymi rzeczami.

Jeśli zaś chodzi o zadania do kącika „Teraz ja” to muszę powiedzieć, że ostatnio przystaliście ich całkiem sporo. A już świątecznych zadań było całe mnóstwo. Jak się domyślicie, nie mogłem ich wszystkich zamieścić w świątecznym odcinku „Dzieciaków”. Nie wszystkie też dotarły na czas. Przepraszam serdecznie wszystkich zawiązanych i zachęcam do spróbowania jeszcze raz.

Przypominam przy okazji, że ciągle możecie przysyłać narysowane przez siebie zwierzątka (do kącika „Nasze zwierzątki” – oczywiście z kilkoma zdaniemami na ich temat) i własne portrety (do „Kącika Przyjaciół” z kilkoma zdaniemami o sobie i adresem do korespondencji).

Trzymajcie się mocno i ciepło i nie zapominajcie o SWOJEJ stronie we „Współczesnej”. Obiecuję, że będę się coraz bardziej starał, abyście się nie nudzili i aby się Wam podobały – i zadania i inne wymyślone przeze mnie atrakcje. Marek

SZYFROGRAM

1	7	9			
6	12	8	3	10	A
13	4	5	2	11	14

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	?

B

Do diagramu A wpisz poziomo rozwiązania: 1. Może być w butli. 6. Wnęka w murze lub wgłębienie w skale. 13. Pasek nie zoranej ziemi między polami sąsiadów. Następnie przenieś do diagramu B wszystkie litery ustawiając je w kolejności od 1 do 14. W ten sposób w dia-

gramie B pojawi się
hasło będące rozwią-
zaniem szyfrogramu.

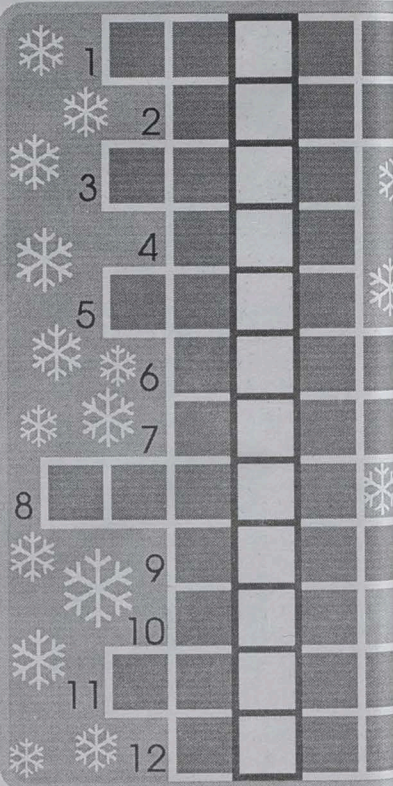
ŚCIAĞAWKA

NISZA – wnęka w ścianie, która może być półkoliśta lub prostokątna, najczęściej służy do umieszczenia rzeźby lub pięknych wazonów; niszą nazywa się powstałe naturalnie lub zrobione przez człowieka zagłębienie w skale.

Cześć! Nazywam się Małgorzata Szpot i chodzę do klasy IVb Szkoły Podstawowej w Węgierszynie. Bardzo lubię układać i rozwiązywać krzyżówki. Oto logogryf z hasłem.

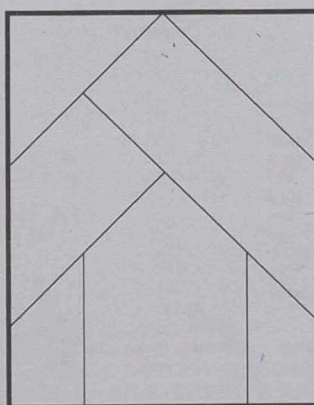
1. Na biegunach. 2. Dymi na dachu. 3. Naturalna lub zbożowa. 4. Twój brat dla twojej mamy. 5. Wigilijna ryba. 6. Dolna kończyna. 7. W nim szyba. 8. Na zakup. 9. W kopercie ze znaczkiem. 10. Niejeden w aptece. 11. Do jazdy po lodzie. 12. Okoń, szczupak lub płotka.

TERAZ J

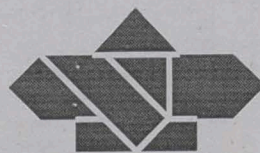

TANGRA

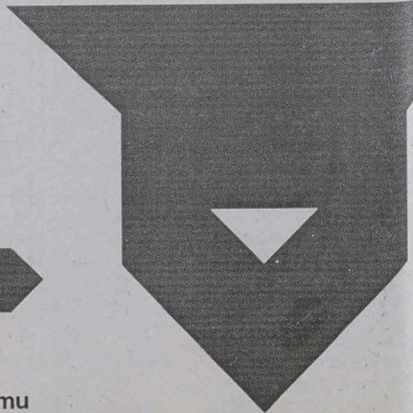
Rysunek numer 1 naklej na tekturkę według oznaczonych linii. Z otrzymanych wałków ułóż figurę numer 2 i zaznacz, co udało Ci się ułożyć.

Rys. 1

Rozwiązanie poprzedniego tangramu

KRZYŹÓWKA *państwo miczna*

	część twa- rzy	szczyt, wznie- sie- nie	inaczej plajta z Tehe- ranem	
	zimowy ptak			
okrywa nasze ciało	może lubisz go słuchać			
skale- czenie				

KRZYŻÓWKI PANORAMICZNE

▼	ZŁOŚLIWE PLOTKI	▼	HALA GÓRSKA	▼	CHOROBA ZAKAŻNA	▼	SZCZYT W BESKI- DZIE ŻY- WIECKIM	▼	GAŁĄŻ	▼	WALENIE Z ARMAT
	RODZAJ KLUSKI		GATUNEK MAŁPY		WETERY- NARZ		PODOBNY DO ELIPSY		PODWŁA- DNY ALARYKA		
16			7						1		11
▶		2				18					RYBA MAKRE- LOWATA
	10	21		8		W POWIE- TRZU	▶				▼
▶						WASZ- MOŚĆ PAN	▼		5		
				RODZAJ FLETU	▶						
			12	UTWÓR POETYCKI	▼						
7			19	PIŁÓD ROŚLINNY	▶			20	CIAŁO LOTNE	▶	13
▶	9	15				JEDNA Z ELEKTROD	▶				
	22		6	TAMUJE KRWA- WIENIA	▶			14	HIMA- LAJSKI PUSTO- ROZEC	▶	3

2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

erv uszeregowane od 1 do 22 utworzą rozwiązanie – przysłowie mongolskie

	NAJWIĘKSZA ILOŚĆ	RĘCZNE NARZĘDZIA UPRAWOWE	ZESPÓŁ EKIPA	ZBIÓR FRAGMENTÓW Z DZIEŁ	LEGENDA	SKŁADNIK PAZNOKCI	POJĘCIE ODERWANE
6	STRATA CZASU				LANTA-NOWIEC	SZTUCZYNY SATELITA	15
				18	DUŻY POKÓJ	4	13
	7			KWIAT JESIENNY	9		PROWIN-CJA W ŚRODK CHINACH
A			20		POETA ESTOŃSKI WYLANSO- WAŁ „DIANE”		I
	12			ELASTYCZNY TORLEN	5	16	10
KI FA		8		RODZAJ BUFETU		3	
			11		DROGO-CENNY NASZYJNIK	2	19
	14			ODMIANA CZERWIENI	17		

2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

ery uszeregowane od 1 do 20 utworza rozwiazanie – przysłowie osmańskie

	LUDOWY TANIEC KAUKASKI	KOCHANIKA ALEKSANDRA WIELKIEGO	SFILMOWANA POWIEŚĆ ZOLI	CHOROBA PRZE- MIANY MATERII	CZŁOWIEK GWAŁTO- WNY	KROPLA WZRUSZE- NIA
	URWISKO		WSPARCIE	NA FOTO- GRAFIE		
				2		6
11		13	ZWIERZE, KAPŁAN ALBO TKANINA		4	RODZAJ TŁUSZCZU
	5		PTAK LUB OWOC	14	KONTUAR	STOLICA TOGO
		8	GITARA HAWAJSKA	10	16	12
			GATUNEK MRÓWEK			
		TWÓRCA FILMÓW RYСУNKOWYCH				
15	JĄCZY MASZYNE Z FUNDAMEN- TEM			STARO- ŻYTNE MIASTO W ACHAJ	7	3
		MIECZ SCYTYSKI	9	1		

2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

ery uszeregowane od 1 do 17 utworzą rozwiązanie – przysłowie angielskie

Współczesna **Tydzień**, 9 stycznia 1998

Wśród Czytelników, którzy nadesłali w terminie tygodniowym poprawne rozwiązanie co najmniej trzech zadań, rozlosujemy 3 nagrody pieniężne po 25 zł, natomiast za trafne rozwiązanie **wszystkich zadań** zostanie rozlosowana nagroda pieniężna w wysokości 100 zł.

Na karcie z rozwiązaniami prosimy nakleić kupon nr 1, a na kopercie (karcie pocztowej) zaznaczyć: „3 zadania lub wszystkie zadania z numeru 1”. Kupon można znaleźć obok krzyżówek.

Rozwiązania można także przynieść bezpośrednio do redakcji i wrzucić je do złotych skrzynek przy wejściu.

Za rozwiązanie wszystkich krzyżówek z magazynu nr 51 nagrodę pieniężną w wysokości 100 złotych otrzyma

Wanda Ogrodnik z Białegostoku.

Nagrody po 25 zł wylosowali

Renata Gradek ze Starvch Juch, Aleksandra Kurasz z

Białegostoku oraz Wiesław Kotuk z Jaświl.

Gratulujemy! Nagrody wyślemy pocztą.(jn)

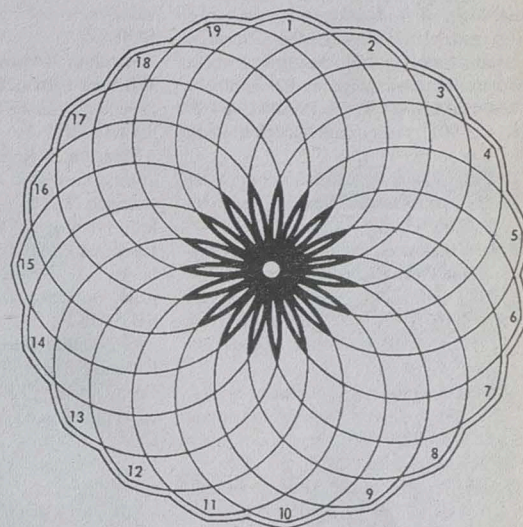

4. ROZETA

PRAWOSKRĘTNI: 1) zdolność zachowywania w umyśle ubiegłych wydarzeń, 2) granice fal radiowych, 3) jon o ładunku dodatnim, 4) tropikalna trawa, tworząca lasy do 40 m wysokości, 5) ruch organów roślin, 6) rzadkie imię żeńskie (imieniny: 12 IV, 3 IX, 22 XII), 7) miasto we Włoszech, z elektrownią jądrową, 8) płyta do rozrabiania i mieszanina farb malarskich, 9) „polski” stan w Brazylii, 10) pływające mieszkanie, 11) solenizant z 12 lutego, 12) gra z kijem i lanką, 13) „dziura” w lesie, 14) pisarz francuski, autor „Żyjącego Buddy”, 15) inaczej lotokot, 16) ikrzyca lub mleczak, 17) polski malarz i rysownik, autor ilustracji do „Pana Tadeusza”, 18) szwajcarski chemik i organic, noblista z 1937 r., 19) plik akcji.

LEWOSKRET-

NIE: 1) plot po awan-
sie, 2) postawa spo-
rtowa polegająca na
cofnięciu nogi do ty-
łu, 3) może być szla-
chetny, 4) dawny spo-
sób noszenia czapek
na głowie, 5) intruz,
6) szalony taniec śnie-
gu z wiatrem, 7) wy-
spa wynaturzonych
kobiet, 8) forma im-
prowizowanej poezji
malajskiej, 9) narze-
cze prowincjonalne,
10) roślina z liściem sze-
rokokim, 11) gatunek
siei, 12) córka Lizdej-
ki – w tytule powie-
ści Feliksa Bernato-
wicza, 13) rodzaj liny
żeglarskiej, 14) narzę-
dzie do rozcierania
farb malarskich, 15)
starodawny powóz, 16) łaciąty koń, 17) średniowieczny pieśniarz wędrowny, 18) mia-
sto w pln. Szwecji (anagram słów: Ina, kur), 19) metal szlachetny.

5. WIROKRZYŻÓWKA

PRAWOSKRĘTNIE: 1) narzędzie drwala, skublica, 2) silny, duży pies, 3) zastępowanie kogoś w wykonywaniu jakichś czynności, 4) od nowego wiersza, 5) żart, 6) łódź wydrążona z jednego pnia, 7) zniewaga, 8) Jaś... – filmowe wcielenie Rowana Atkinsona, 9) kombinezon ochronny, 10) obce włosy we własnej fryzurze.

PIONOWO: A) rodzaj lokomotywy, B) z niego rozwija się nowa roślina, C) dawniej noszony był przez rycerzy na szyi, D) siedziba Kongresu USA, E) sznaucer lub doberman, F) opływowa osłona wystających części samolotu.

POZIOMO: G) sukces.

HELLES

A 10x10 grid with columns labeled A through F and rows labeled 1 through 10. The grid contains black squares at the following coordinates: (1,2), (2,3), (3,4), (4,5), (5,6), (6,7), (7,8), (8,9), (9,10) and (2,1), (3,2), (4,3), (5,4), (6,5), (7,6), (8,7), (9,8), (10,9). Numbers 1 through 10 are placed in white squares at the following coordinates: (2,2), (3,3), (4,4), (5,5), (6,6), (7,7), (8,8), (9,9), (10,10). The grid is used to illustrate the concept of a permutation, where the sequence of numbers 1 through 10 is rearranged.

ROZWIĄZANIA ZADAŃ Z NUMERU 51

1. W jakim blasku Bóg się rodzi, w takim cały styczeń chodzi. 2. Szczepan mroźny, luty groźny. 3. migotka, maltoza, mirra, Wigilia, wątroba, Gorce, largo, apotema, tarło, aporema. 4. Pasterka. 5. Wieczera wigilijna.

MUZEA, GALERIE, WYSTAWY

BIAŁYSTOK

Państwowa Galeria Sztuki „Arsenal”, ul. Mickiewicza 2 (tel. 420-353), godz. 10-17 z wyjątkiem poniedziałków. Wystawy czasowe: „Tam i z powrotem” – prace Agnieszki Tarasiuk, „Wystawa twórczości Andrzeja Strumilły”.

Muzeum Okręgowe, Rynek Kościuszki 10 (tel. 421-473), godz. 10-17 oprócz dni poświęconych. Ekspozycja stała: Galeria malarstwa polskiego. Ekspozycje czasowe: „Od tabakierki do papierosa”, „Mleczko w Białymstoku”.

Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego, ul. Świętojańska 17 (tel. 327-392), godz. 10-17 oprócz dni poświęconych. Ekspozycja stała: Historia życia twórczego; Pracownia rzeźbiarza; Sztuka dawna i współczesna z kolekcji artysty; Portrety wielkich Polaków. Wystawa czasowa: „Ślady uczuć” – prace Danuty Solowej.

Muzeum Historyczne, ul. Warszawska 37 (tel. 416-591) – godz. 10-17 oprócz dni poświęconych. Wystawa czasowa: „Dom mieszczaka na przełomie XIX/XX w.”.

Muzeum Wojska, ul. Kilińskiego 7 (tel. 416-449) – godz. 9.30-17 oprócz poniedziałków. Ekspozycja stała: Dzieje wojskowe ziem północno-wschodniej Polski (X-XX wiek); Galeria Sztuki: rzeźba batalistyczna Edmunda Majkowskiego; Sala sławy bojowej, Sala Ryckarska. Wystawa czasowa: „Średnio-wieczne narzędzia tortur”.

Muzeum Miejskie – Galeria im. Sienkiewicza, ul. Waryńskiego 24a (tel. 517-670), godz. 10-17 oprócz sobót. Ekspozycja stała: Kolekcja Rodu Artystów z Wilna. Wystawa czasowa: „Śladami Pamiętnika”.

Galeria AK-ART, Al. Piłsudskiego 10 (tel. 428-908), poniedziałek-piątek w godz. 11-18, w soboty 11-15.

Galeria „Akcent”, ul. Sienkiewicza 14 (tel. 436-038), poniedziałek-piątek w godz. 10-18, w soboty 11-15.

Galeria Białostockiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych, ul. Warszawska 25 (tel. 327-729), poniedziałek-piątek w godz. 10-17.

Galeria EL-Art, Rynek Kościuszki 5 (tel. 416-010), poniedziałek-piątek w godz. 10-18, w soboty 10-15.

Galeria Sławomira Chudziaka, ul. Wiktorii 12, terminy zwiedzania należy ustalać pod nr. tel. 325-842. Ekspozycja stała: prace Sławomira Chudziaka.

Galeria Sztuki Ludowej „Pod Strzechą”, ul. Kilińskiego 8 (tel. 328-652 w.43), poniedziałek-piątek w godz. 9.30-16.30.

AMBULATORIA

BIAŁYSTOK

Pogotowie Ratunkowe, Ambulatorium Stomatologiczne, Internistyczne, Pediatryczne, ul. Poleska 89, tel. 970, 999, 524-192, informacja – 422-222.

Ambulatorium Chirurgii Dziecięcej, ul. Wołodjowskiego 3A, tel. 42-59-60.

SZPITALA W BIAŁYMSTOKU

OSTRE DYŻURY

PIĄTEK, 9 stycznia

Państwowy Szpital Kliniczny im. J. Sza-chelskiego, ul. M. Skłodowskiej-Curie 24, tel. 42-24-31 do 39, 42-36-13 do 16 – chirurg, reanimacja, wewnętrzny, laryngologia, okulistyka, neurologia.

Wojewódzki Szpital Zespolony im. J. Śniadeckiego, ul. Warszawska 15, tel. 327-100 – położnictwo z ginekologią.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. K. Dłuskiego, ul. Żurawia 14 do godz. 15 tel. 327-570, 327-694, po godz. 15 tel. 323-593 – oddział gruźlicy, zakaźny dziecięcy.

Dziecięcy Szpital Kliniczny, ul. Waszyng-tona 17, tel. 42-40-31 – dziecięcy wewnętrzny + neurologia, laryngologia, okulistyka, intensywna terapia.

SOBOTA, 10 stycznia

Wojewódzki Szpital Zespolony im. J. Śniadeckiego, ul. M. Skłodowskiej-Curie 25, tel. 42-16-21 do 26, 42-70-41 – chirurg, reanimacja kardiologiczna, wewnętrzny, laryngologia, okulistyka, neurologia, zakaźny dziecięcy, dziecięcy wewnętrzny + neurologia.

Wojewódzki Szpital Zespolony im. J. Śniadeckiego, ul. Warszawska 15, tel. 327-100 – położnictwo z ginekologią.

Specjalistyczny Przewodniczący ZOZ, ul. Warszawska 18, tel. 412-952 – oddział gruźlicy.

Galeria „Stotrzymańskie”, Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku, ul. Świerkowa 20 (tel. 457-407), codziennie w godz. 9-18.

Galeria Związków Polskich Artystów Plastyków „Marszand”, Rynek Kościuszki 17 (tel. 422-262), codziennie w godz. 11-18.

BIAŁOWIEŻA

Muzeum Przyrodniczo-Leśne, Park Pałacowy (tel. 68-12-275), w godz. 9-15 oprócz dni poświęconych. Wystawa czasowa: „Żubry, niedźwiedzie, łosie, tarpany” – fotografie Jana Jerzego Karpińskiego.

BIELSK PODLASKI

Ratusz, ul. Mickiewicza 56 (tel. 30-22-44) – w godz. 10-17 oprócz dni poświęconych. Wystawa czasowa: „Bielsk Podlaski w XX-leciu międzywojennym”.

CHOROSZCZ

Muzeum (19-11-99 w. 252), w godz. 10-15 oprócz dni poświęconych. Ekspozycja wewnątrz pałacowych.

HAJNÓWKA

Muzeum i Ośrodek Kultury Białoruskiej, ul. 3 Maja 42 (tel. 682-30-16) – codziennie w godz. 9-14. Ekspozycja stała: rękodzieło ludowe, narzędzia pracy.

OSOWICZE

Białostockie Muzeum Wsi (tel. 436-082) – nieczynne do maja 1998 r.

SUPRAŚL

Pałac Opatów – refektarz i kaplica z XVI-wiecznymi freskami (tel. 183-506), w godz. 9-16 oprócz poniedziałków i wtorków po wolnej sobocie.

SURAŻ

Muzeum Archeologiczne Władysława i Wiktora Litwińczuków (tel. 503-116) – czynne codziennie w godz. 8-20.

TYKOCIN

Muzeum, ul. Koźca 2 (tel. 18-16-13, 18-16-26), czynne w godz. 10-15 oprócz dni poświęconych. Wystawy stałe: Wnętrze Sali Wielkiej Synagogi, Pokój Rabina, Wieczera Paschalna, Gabinet Glogerowski, Galeria Malarstwa Zygmunta Bujnowskiego, Wśród pamiątek po prowizorach farmacji.

SUWAŁKI

Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki, Galeria Fotografii „Pacamera” – Salon Jesienny, wystawa fotografii, wystawa instalacji plastycznych Grzegorza Jaromcewicza; Galeria „Chłodna 20”, ul. Noniewicz 71 – wystawa rysunku i malarstwa Kiejstuta Berzeńskiego.

Muzeum Marii Konopnickiej, ul. Kościuszki 31 – stała ekspozycja „Maria Konop-

nicka 1842-1910. Za zamkniętymi drzwiami czasu”.

Muzeum Historii i Tradycji Żołnierzy Suwalszczyzny, ul. Wojska Polskiego 21, czynne w godz. 10-14. Ekspozycja stała poświęcona Suwalskiej Brygadzie Kawalerii oraz 41 Pułkowi Piechoty. Ponadto wystawa „Broń z okresu II Rzeczypospolitej z rejonu Suwalszczyzny”.

Muzeum Okręgowe, ul. Kościuszki 81, czynne w godz. 8-16, w soboty 10-17. Ekspozycje stałe: „Alfred Wierusz Kowalski – życie i twórczość”, „Polskie malarstwo XIX i XX wieku”, „Pradzieje Suwalszczyzny i Mazur”, „Kultura 1947-1997” – wystawa prezentująca dorobek Instytutu Literackiego w Paryżu.

Pałac Paca w Dowspuździe (koło Raczek), Galeria Fotografii Przyrodniczej – wystawa „Suwalszczyzna” przedstawiająca prace Zbigniewa Słowikowskiego, Jarosława Borejszo i Piotra Bułanowa.

AUGUSTÓW

Muzeum Ziemi Augustowskiej, ul. Hoża 7 – stała ekspozycja etnograficzna oraz wystawa starych fotografii pt. „Gdzie Augustów z tamtych lat”. Dział Kanalu Augustowskiego – ul. 29 Listopada 5.

Miejski Dom Kultury – stała ekspozycja malarstwa i rysunku plastyków amatorów.

PISZ

Muzeum Ziemi Piskiej, ul. Daszyńskiego 7 – stała ekspozycja „Fauna i flora Puszczy Piskiej” oraz wystawa „Łowiectwo na Ziemi Piskiej”.

OGRÓDEK KOŁO ORZYSZA

Muzeum Michała Kajki, czynne codziennie, oprócz poniedziałków, w godz. 9-16. Ekspozycja stała poświęcona życiu i twórczości mazurskiego poety.

RUCIANE-NIDA

Leśniczówka Pranie – Muzeum K.I. Galczyńskiego, czynne codziennie, oprócz poniedziałków, w godz. 9-17.

WĘGORZEWO

Muzeum Kultury Ludowej, ul. Portowa 1 – stała ekspozycja „Kultura i sztuka ludowa województwa suwalskiego”. Rosyjska sztuka ludowa z rejonu Czerniachowska. Wystawa archeologiczna.

GIŻYCKO

Galeria MDK, ul. Konarskiego 8 – wystawa malarstwa Agaty Pawluczuk. (m)

ŁOMŻA

Galeria Sztuki Współczesnej, ul. Długa 13 tel. 16-41-00, czynna w dni powszednie (oprócz poniedziałków) w godz. 10-18,

89 – reanimacja, chirurgia, ortopedia, położnictwo, ginekologia.

SUWAŁKI

Wojewódzki Szpital Zespolony, ul. Szpitalna 60, tel. 67-25-46 – położnictwo i ginekologia, dziecięcy, laryngologia, okulistyka, chirurgia, ortopedia, dermatologia, neurologia, urologia, reanimacja, wewnętrzny, sztuczna nerka.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

Szpital Miejski Zespołu Opieki Zdrowotnej, ul. Kościuszki 101, tel. 66-22-41 – oddział gruźlicy, zakaźny, żółtaczk.

w sobotę i niedzielę 10-14.01; wystawa ceramiki Bronisława Wolanina.

Galeria „BONAR”, ul. Wojska Pol. 3, tel. 16-32-26; wystawa malarstwa Karola Karwowskiego.

Muzeum Okręgowe, ul. Krzywe Koło 1, tel. 16-29-37, 16-51-92, czynne w godz. 9-16 (codziennie oprócz poniedziałków), w sobotę i niedzielę 10-18. Wystawy czasowe: „Szopki krakowskie” – ze zbiorów Muzeum Historycznego m. Krakowa, „Wśród lnu i jemioli. Pasje Jadwigi Solińskiej”.

Klub Garnizonowy, al. Legionów 133; wystawa prac Leonardy Szubdy z Sokółki.

Galeria „Pod Arkadami”, Stary Rynek, tel. 16-20-93; wystawa poplenerowa prac plastycznych dzieci klas 2 i 3.

Urząd Wojewódzki (hol): wystawa fotografii z okazji XX-lecia Zespołu Pieśni i Tańca „Łomża”.

DROZDOWO

Muzeum Przyrody, tel. 192-081, czynne od wtorku do piątku w godz. 8.30-15.30, w sobotę i niedzielę 9.30-15.30.

NOWOGRÓD

Skansen Kurpiowski im. A. Chętnika, tel. 17-65-62.

ZUZELA

Muzeum im. Prymasa St. Wyszyńskiego – udostępniane na życzenie zwiedzających.

CIECHANOWIEC

Muzeum Rolnictwa im. K. Kluka, ul. Pałacowa 5, tel. 771-328, otwarte w dni powszednie w godz. 8-16, w sobotę i niedzielę 9-16. Wystawa czasowa: „Słoma i jej funkcje w życiu wsi”.

BOGUTY PIANKI

Gminny Ośrodek Kultury: pokonkursowa wystawa prac fotograficznych: „Cztery pory w lesie”.

WYSOKIE MAZOWIECKIE

MOK: wystawa prac rzeźbiarzy amatorów z Zambrowa: Janusza Kuleszy, Adama Siemradzkiego, Krzysztofa Groszfelda.

SZEPIETOWO

GOK: malarstwo (akwarele) Stanisława Borzechowskiego z Wysokiego Mazowieckiego.

CZYŻEW

Gminny Ośrodek Kultury: malarstwo i rysunek Izabeli Steć, uczniowie Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Łomży.

Gminna Bibliotek Publiczna: wystawa malarstwa i rysunku Marzeny Walczuk, absolwentki PLSP w Supraślu. (nom)

SUWAŁSKIE

Augustów, Szpital Miejski, ul. Szpitalna 69, tel. 22-40.

Elk, Szpital Rejonowy, ul. Mickiewicza 19, tel. 10-25-37, 10-84-14 – wewnętrzny, zakaźny, ginekologia, pediatria, położnictwo.

Giżycko, Szpital, ul. Warszawska 41, tel. 52-71.

Goldap, Szpital, ul. Słoneczna 2, tel. 15-02-75.

Olecko, (Szpital we wsi Jaśki), tel. 22-95, 22-96.

Pisz, Szpital Rejonowy, ul. Sienkiewicza 2, tel. 331-51, 336-69, ul. Klementowskiego 18, tel. 336-01.

Węgorzewo, Szpital, ul. 3 Maja 21, tel. 732-52.

APTEKI NOCNE

BIAŁYSTOK

ul. Suraska 2, tel. 42-04-53, ul. Mickiewicza 27 „SALUS”, tel. 323-024 (cała doba), niedziela (10-17): ul. Lipowa 45, niedziela (8-15): ul. Malmada 12, ul. Batalionów Chłopskich 18 „W Leśnej Dolinie”, soboty 10-18, niedziela 10-14, ul. Spółdzielcza 8, soboty 8-16.00, ul. Wyszyńskiego 2 (pawilon handlowy), soboty 8.30-15.00, ul. Mickiewicza 11, soboty 8-21, niedziela 9-15.00. We wszystkie soboty czynne są ponadto apteki: ul. M. Skłodowskiej-Curie 19, tel. 421-963, ul. Warszawska 13, tel. 436-655, ul. Jurowiecka 10, tel. 435-184, ul. Baranowicka 113 (9-16).

Apteki pracujące we wszystkie soboty: ul. Sienkiewicza 71/73 (8-16), ul. Lipowa 45, soboty 11-18, ul. Wesoła 18 (7-20, w. sob. 8-15), ul. Świętojańska 6 (7.30-20, w. sob. 7.30-15.30), ul. Malmada 12, soboty 10-17, ul. Witosza 36 (8-19, w. sob. 8-15), ul. Mickiewicza 38 (7-21, w. sob. 8-16), ul. Warszawska 79 (7.30-15.30), ul. Siewna 2 (7.45-19, w. sob. 7.45-15), ul. Broniewskiego 4 (8-16, w. sob. 8-15), ul. Radzyńska 16 (7.30-19.30, w. sob. 8-16), ul. Gen. Berlinga 8 (7.30-19, w. sob. 8-15).

KINA

W BIAŁYMSTOKU

„POKÓJ” – piątek, sobota, oria spisku” (USA, 1. 15), 11.45, 13.45, 16.00, 18.15, 20.00, 22.00, 24.00, 16.15, 18.15, 20.30.

„TON” – piątek „Jutro nie dy” (USA, 1. 12), godz. 11.00, 17.45 – premiera, 20.30, sobota „umiera nigdy”, godz. 8.30, 15.15, 17.30, 20.00, niedziela „umiera nigdy”, godz. 11.00, 17.45, 20.00.

„FORUM” – piątek, sobota, ler” (pol., 1. 15), godz. 13.30, (USA, 1.15), godz. 15.30, 19.30.

„SYRENA” – piątek, sobota, „Kama Sutra” (USA, 1. 15), 18.30, „Drżące ciało” (USA, 16.30, 20.30.

W WOJEWÓDZTWACH BIAŁOSTOCKIM

Białowieża „Żubr” – piątek, niedziela „Bandyta” (pol.-fr., 1. 15), niedziela „Agent specjalny” (1. 12).

Bielsk Podlaski „Znicz” – RY, ta, niedziela „Ukryty wymiar” niedziela „Robinson Crusoe” (ama-

Dąbrowa Białostocka „Lotku” – la „Incydent” (USA, 1. 15), na),

Hajnówka – piątek, sobota, ni Teatr

Kuźnica Białostocka „Korn” – 19.0, dziela „Speed 2 – wyścig z czarni Te

Narewka „Las” – piątek, sobota, la „George prosto z drzewa” historia

Sokółka „Sokół” – piątek, sobota, la „Kiler” (pol., 1. 15).

Suchowola „Kometa” – piątek, niedziela „Batman i Robin” (z zamk

Łomża „Millenium” – piątek, (USA, b.o.), godz. 11.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00, 24.00.

„Części intymne” (USA, 1. 18) w F sobota „Herkules”, godz. 16.00, 18.00, 20.00, 22.00, 24.00, 26.00, 28.00, 30.00, 32.00, 34.00, 36.00, 38.00, 40.00, 42.00, 44.00, 46.00, 48.00, 50.00, 52.00, 54.00, 56.00, 58.00, 60.00, 62.00, 64.00, 66.00, 68.00, 70.00, 72.00, 74.00, 76.00, 78.00, 80.00, 82.00, 84.00, 86.00, 88.00, 90.00, 92.00, 94.00, 96.00, 98.00, 100.00.

„Szeptotwórcy „Bajka” – nie element” (franc.-amer., 1. 15), do c

Zambrow „Polonez” – piątek, dziela „Mój chłopak się żeni” (C. D

Apteki czynne w soboty robiały

ŁOMŻA

ul. Legionów 7B, tel. 16-41

SUWAŁKI

ul. 1 Maja 12, tel. 66-24-91

POGOTOWIA

Pogotowie Ratunkowe – w poza Wysokiem Maz. – 99, D

– 121-099, Mikołajkami – 16

– 121-007, Goldapią – 150-0

kami – 16-307.

Straż Pożarna – w wszędy Wysokiem Maz. – 98, Dąb

121-008, Mikołajkami – 16-3

BIAŁYSTOK

Pogotowie Energetyczne</

Recital fortepianowy Piotra Anderszewskiego
w Filharmonii Białostockiej

Najbliższy grona wielkich mistrzów

Miesięcznik BBC „Music” określił Piotra Anderszewskiego jako „najbliższego grona wielkich mistrzów”. Powszechnie zaliczany jest do czołowych pianistów świata swojego pokolenia. We wtorek o godz. 18, wystąpi z recitalem w Filharmonii Białostockiej.

interpretacji, wybitny talent i dojrzałość artystyczną.

Za płytę z utworami Bacha, Beethovena i Webera Piotr Anderszewski otrzymał nagrodę polskiego przemysłu fonograficznego FRYDERYK'96.

W programie białostockiego recitalu: Jan Sebastian Bach – Uwertura w stylu francuskim, Ludwik van Beethoven – Sonata nr 32 c-moll op. 111, Bela Bartok – Bagatela op. 6.

Bilety rozprowadza Biuro Koncertowe Filharmonii. (a)

W Hajnówce

Dobroczynny koncert

W niedzielę, 11 bm., w Hajnowskim Domu Kultury przy ul. Białostockiej 2 odbędzie się dobroczynny koncert kolęd. Urządzą go Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego oraz Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne. Początek imprezy o godz. 15.

Calkowity dochód z koncertu przekazany zostanie na potrzeby miejscowego Domu Miłosierdzia. (jc)

W Bielsku Podlaskim

Wieczory kolęd

Bielski Dom Kultury od 9 lat organizuje imprezę cykliczną pod nazwą „Wieczory Kolęd”, w których uczestniczą dzieci, młodzież i dorośli.

Cieszą się one ogromnym zainteresowaniem mieszkańców miasta. Co roku Wieczory mają inny charakter: raz są to spotkania miejscowych chórów parafialnych – katolickich i prawosławnych oraz świeckich, innym razem uczestniczą amatorskie chóry, zespoły z innych placówek.

W tym roku Dziecięco-Młodzieżowy „Wieczór Kolęd” odbędzie się 9 stycznia (piątek) o godz. 17. Wstęp wolny. W imprezie wezmą udział: soliści, zespoły, schola, grupy kolędnicze, chóry z parafii katolickich, prawosławnych oraz bielskich szkół podstawowych i średnich. Usłyszymy m.in. kolędy tradycyjne, współczesne, pastorałki oraz piosenki bożonarodzeniowe.

Natomiast na 11 stycznia (niedziela) wystąpi zawodowy zespół „BENE” z Warszawy, który będzie gwiazdą „Wieczoru Kolęd” dla dorosłych. Koncert „Kolędy świata” rozpocznie się o godz. 17. W programie znajdą się kolędy z różnych stron globu oraz kolędy i pastorałki polskie. (opr. mp)

30 grudnia ub.r. w siedzibie redakcji „Gazety Współczesnej” odbyło się wręczenie nagród z konkursu „Przekształcenia własnościowe”. Wręczał je pan Krzysztof Rutkowski, dyrektor białostockiej delegatury Ministerstwa Skarbu Państwa.

Przypomnijmy, że I nagrodę – 1000 zł wygrał pan Krzysztof Tomaszewski z Sokółki, II nagrodę – 600 zł otrzymała pani Barbara Cimoch z Białegostoku, III nagrodę – 400 zł Anna Jaryga z Zambrowa.

9.01.1998 r.

Karnawał z Gratką

Kupon nr 10

118 224 349 483 570

Konkursy, konkursy...

Na początku gratkowej zabawy obywateli Państwa 1500 nagród w naszej loterii promocyjnej. Uważni obserwatorzy naszego konkursu zapewne zauważą, że przekroczyliśmy tę ilość wygranych. Już wkrótce na liście zapiszemy wygraną numer 1500, a „Karnawałowa gratka” będzie trwała do 23 stycznia więc wygranych jeszcze przybędzie. Jubileuszowe zgłoszenie zostanie przez nas dodatkowo wyróżnione specjalnym upominkiem.

Myślmy już o nowych zabawach, które umiłą czas spędzany z „Gazetą Współczesną” w nowym 1998 roku.

Będą to zapewne tradycyjne już zakreślanki, do których zażyliście się Państwo przyzwyczalić. Główne nagrody będą niebagatelne, ale o tym potem...

Przy okazji – czekamy na uwagi dotyczące naszych konkursów. Czy odpowiadają Państwu taka forma dodatkowej rozrywki, jakich nagród oczekujecie Państwo w naszych grach, jak długo powinien trwać konkurs itp. Możecie też zaproponować własną nazwę nowego konkursu. Najciekawsze propozycje nagrodzimy upominkami promocyjnymi.

Na razie jednak warto pilnować „Karnawału z gratką”. Nagrody czekają! Główna wygrana to 5.000 złotych w gotówce, a oprócz tego czternastocolorowy kolorowy telewizor, krajalnica, radiomagnetofon „Sony” oraz cała masa mniejszych gratiek.

**BIURO
GRY**

tel. (085)
42 32 42
w godz.
9.00-16.00

„Gazeta
Współczesna”
Białystok
ul. Suraska 1
15-950 Białystok
skr. poczt. 193

Dzisiaj proponujemy

GRATKA GOTÓWKA: 100 złotych
GRATKA NIESPODZIANKA: walkman z zegarem „Philips”
GRATKA MAŁA do wyboru: dywaniki łazienkowe, czapka z radiem, kasety wideo

ORAZ

GRATKA TYGODNIA: krajalnica „Zelmer”
i oczywiście
NAJWIĘKSZA GRATKA: 5.000 złotych bez podatku!

Przypominamy

Jak wygrać w „Gratce”?

Loteria promocyjna „Gratka” składa się z 9 etapów. Dziewiąty etap – „Karnawał z Gratką” trwa od 23 grudnia 1997 r. do 23 stycznia 1998 r.

„Gazeta Współczesna” codziennie drukuje kupony zawierające liczby do zakreślania na kartach konkursowych.

Uczestnik loterii wygrywa nagrodę w danym etapie loterii wtedy, gdy:
– zakreśli wszystkie liczby na jednym z diagramów na karcie konkursowej;
– zbierze wszystkie kupony z liczbami opublikowanymi w „Gazecie Współczesnej” do dnia, w którym padła wygrana (dopuszcza się brak trzech kuponów);
– wygraną zgłosi osobiście lub telefonicznie w Biurze Gry „Gazety Współczesnej” 15-950 Białystok, ul. Suraska 1, pok. 25, tel. (085) 42-32-42 najpóźniej

do godz. 16.00 następnego dnia po opublikowaniu ostatniej liczby zakreślonej w jednym diagramie (z wyjątkiem sobót i niedziel). Wygrane z piątku można zgłaszać do poniedziałku do godz. 16.00.

Warunkiem koniecznym do odbioru wygranej w danym etapie gry jest zgłoszenie się do „Gazety Współczesnej” w ciągu dwóch tygodni od dnia zgłoszenia wygranej z kartą, na którą padła wygrana oraz kompletem wymaganych kuponów.

Karta, na którą padła wygrana, zostanie wymieniona na nową, a komplet wymaganych kuponów będzie zastąpiony kuponem zbiorczym z liczbami opublikowanymi w gazecie tak, aby Czytelnik, który odebrał nagrodę mógł kontynuować grę w danym etapie.

Po prostu „Leon”

Leon, nasz Leon. Nie pan Leonard, nie pan Mosiejko. lub wychowawca, trener, ale właśnie Leon. Tak mówią nawet ci, którzy nie pili z nim bruliersaftu. Początkowo w tych słowach krył się cień pobbłażania: Włomo – Leon swój chłop, miły sympatyczny, chętnie wypije kielisek, ale prochu nie wymyśli. A Leon jak to Leon, uśmiechał się, tarłęką ogoloną zawsze policzek, zachowywał spokój i robił swoje.

W Olecku zjawił się w 1946 roku, w długim sowieckim postrzępionym zynelu. Prosto z obozu internowanych żołnierzy Wileńskiej Brygady Armii Krajowej. Nawet w najtrudniejszych pierwszych dniach po wyzwoleniu, dla każdego miał uśmiech, dobre słowo.

Największe sukcesy odniósł jako wychowawca i trener. Najpierw uczył w Zespole Szkół Zawodowych, gdzie aczynał od budowy warsztatów i sal wykładowych. Potem w Zespole Szkół Rolniczych, z którym to związał się do merytury. Był inicjatorem wybudowania zespołu jednej z większych wówczas al sportowych w Suwalskiem.

Na przestrzeni kilkunastu lat wychował lejadę doskonałych sportowców. Nie sposób wszystkich wymienić. Ale Irena Biewicz reprezentowała Polskę w biegu na 100 m. Danuta Grygo zdobyła mistrzostwo ludowych Zespołów Sportowych w biegach przełajowych, Marysia Nikolaj nazała do czołówek krajowej na średnich dystansach, Edward Szurkowski w biegu na jedno okrążenie.

Był trenerem grającym. Walczył z drużyną szczypiomistów w II lidzie i z koszykami w klasie międzywojewódzkiej. Za jego sprawą Olecko stało się potęgą w krajowym sporcie. A rozslawił go już w latach pięćdziesiątych swoim nazwiskiem, boiem wielokrotnie zdobywał mistrzostwo łalostoczczyzny w biegach średnich. Reprezentował barwy CRZZ i LZS. Nie przepuścił żadnej okazji, by młodszym o trzydzieści lat „dolać” na bieżni, albo pokazać na boisku jak się rzuca do kosza piłkę.

Urodził się ponad siedemdziesiąt lat temu w Woronianach, trzydzieści kilometrów od Wilna. Wśród rówieśników wyróżniał się wytrzymałością i szybkością w biegach średnich. Wojna przerwała jego marzenia o olimpiadzie. Zamiast na stajonie „wylądował” w obozie w Kaluże, za to że był żołnierzem AK, walczył Niemcami.

Ostatnio z okazji 50 lat jego działalności jako nauczyciela, trenera i działacza odbyło się w Olecku koleżeńskie spotka-

nie. Zjechało ponad 50 przyjaciół Leona z całego kraju. Było wśród nich dwóch profesorów, kilku doktorów, paru biznesmenów, wszyscy jego wychowankowie, no i liczne grono przyjaciół, z którymi rywalizował na bieżni i boisku.

Nie lubi wspominać, ale sprowokowany opowiedział o biegu, w którym nagroda była najcenniejsza... bochenek chleba. Było to w Kaluże.

– Sowieci chcieli zaimponować nam, wymęczonym Polakom, a było nas 17 tysięcy, swoim wysokim poziomem wyszkolenia fizycznego – opowiadał Leon. – Zostaliśmy zaproszenie do zawodów lekkoatletycznych, by z nimi rywalizować. Nikt się nie zgłaszał. Głodni nie mają siły. Ja jednak postanowiłem pobiec na 1000 metrów. Muszę wygrać – postanowiłem. Do trzydziestu metrów przed metą zajmowałem chyba piątą pozycję. Niesamowitym, wprost nadludzkim wysiłkiem, przy pomocy łokci, zerwałem się do przodu nic przed sobą nie widząc, ale wyczulem, że jestem pierwszy. Radość była ogromna. Pokazaliśmy co potrafili Polak. Bieglem na bosaka. Chleb podzieliłem na maleńkie kosteczki, żeby można było obdzielić jak najwięcej kolegów. Swój kawaleczek chleba schowałem na pamiątkę.

Leona często można spotkać z grupą młodzieży biegnącą z Olecka do Kowal Oleckich i z powrotem. I to nie tylko rano! Po południu „zalicza” tę trasę z drugą grupą. Nazywają go: „Leon Maratończyk”.

LESZEK TARASIEWICZ

GALETKA TRZECH KRÓLI

Przez cały styczeń we Francji można kupić Galetkę Trzech Króli – tradycyjne okrągłe ciasto, z wierzchu ozdobione koroną, z niespodzianką w środku. Od dawna spożywano je tylko 6 stycznia, wierząc, że przynosi szczęście: komu dostał się kawalek z nadzieniem, zostawał królem i wkładał koronę na głowę. Teraz galetka jest również atrakcyjnym zakupem dla turystów. Polakom kojarzy się ze szczodrakami, które niegdyś w naszym kraju wypiekano w przeddzień Trzech Króli.

Galetka Trzech Króli (Galette des Rois) pojawiła się we Francji podobno w roku 1311. W każdym bądź razie w średniowieczu. Jej korzeni historycy dopatrują się jednak w starożytności. Tacyt w swoich „Annalach” opisuje, jak w czasach cesarstwa rzymskiego obchodzono święta zwane Saturnalia. Przypadały one w grudniu, a poświęcone były Saturnowi. Według legendy był on władcą Italii, a za jego panowania trwał na ziemi złoty wiek.

Saturnalia obchodzono więc ku czci Saturna, ale także na pamiątkę owego złotego wieku. Składano ofiary bogu, a sobie nawzajem prezenty. Odbywały się uczty, zabawy i uliczne pochody. Saturnalia uważano też za święto pojednania i równości: niewolnicy zasiadali do stołu razem z panami. Młodzi żołnierze natomiast losowali swojego króla jednego dnia.

Ten zwyczaj pozostał. W średniowieczu zakonnicy losowali, kto miał zagrać rolę króla w religijnych sztukach teatralnych. Wybierali też swego zwierzchnika, chowając srebrną monetę w chlebie. Lud zaczął naśladować ten zwyczaj, zastępując chleb ciastem, a monetę ziarnem bobu. W ten sposób powstało święto króla bobu.

Wierzono, że tego, kto w swojej części ciasta znajdzie ziarno, czeka wielkie szczęście. Bób od dawna miał symboliczne znaczenie: Egipcjanie sądzili, że zawarte w nim były dusze zmarłych, Grecy używali go jako żetonu w wyborach i głosowaniach (białe ziarno – za, czarne – przeciw), Rzymianie nowe zbiory ofiarowywali bogom.

Dawniej Galetkę Trzech Króli degustowano z wielkim ceremoniałem w gronie rodziny i przyjaciół. Nawet francuski dwór królewski holdował temu zwyczajowi, co uwieczniono na obrazach. Ludwik XIII wybierał najbiedniejsze dziecko i czynił je królem tego dnia.

W Strasburgu, wokół wspaniałej katedry Notre Dame, znajduje się w średniowiecznych domów, w których mieszczą się sklepy i restauracje dawne tradycje

W którymś momencie ziarno bobu zostało zastąpione w galetce małą ceramiczną figurką, z wyobrażeniem Dzieciątka Jezus. Potem były inne symbole szczęścia, takie jak czterolistna koniczyzna, księżyc, podkowa, trzynastka. Dzisiaj w galetce mogą znajdować się bardzo różne „boby”: postaci ludzi, zwierzęta, kwiaty, samochody itp. A także okolicznościowe „znac-

ki”, np. z okazji rocznicy powstania państwa czy wybudowania Wieży Eifelskiej. W XIX wieku figurki zaczęły być zastępowane przez porcelanowe, kolorowe, ręcznie malowane. W tym czasie II wojny światowej, w trudnych czasach „boby” przestali dyktatorzy mody. Nie było ich, więc figurki są kolekcjonowane i sprzedawane, a ich wartość może się liczyć na tysiące.

A w Polsce? W książce L. C. go „Lud polski, jego zwyczaj z roku 1830, możemy przeczytać, że w wigilię Trzech Króli, rozdawano upominki dla ludzi, plebanom, sąsiadom. Nie było to chleb pszeniczny, lecz chleb razowy, rozdawano go. Tak się obojętnie dzieci przymawiały. Nagrodzi wam Pan Jezus. Podziękowaniem ich żartowali się wam rodzi pszenicy, a jęczmień tak widać. Gdzie nie nie otrzymali, to chęć swą okazali: kiedyś bodaj się powiesiła.”

W szczodrakach nie było, ani figurek, które miały być w wybór króla jednego dnia. W II wieku w Polsce podawano go na obiedzie. Ciasto z takim nadzieniem przypadał kawalek z takim nadzieniem, który został zostawiał migdałowym królem. W naszych bliźszych na kawałkach wybierano migdałowego króla. Zostawał nim ten, kto znalazł w ciastku migdał. Było to niesienie obyczaju francuskiego.

Konkurs spełnionych marzeń AT&T

Jeśli w USA masz rodzinę lub bliskich, do których tęsknisz i pragniesz odwiedzić ich, AT&T może spełnić Twoje marzenie.

Dzwoniąc pod bezpłatny numer:

0-800 211 21
zadzwoń, to nic nie kosztuje

możesz wygrać jeden z dziesięciu darmowych przelotów do USA.

Leć do Ameryki za darmo !

Uczestnicy konkursu muszą mieć ukończone 18 lat. Informacje o konkursie pod numerem tel. (0-22) 611 56 60. Zasady konkursu można otrzymać pisząc pod adres: AT&T, skr. poczt. 9, 02-588 Warszawa 48.

FIMOT

Autoryzowany Dealer Daewoo
Samochodów Ciężarowych i Dostawczych

1008217a

Lublin - 3,5 t. Lublin - 2,9 t. Avia, Convoy LDV, Żuk, Polonez Truck,
Mergo, Polonez Roy ze wspomaganiami i hamulcami LUKASA, Citroen C-15
Lamy już w sprzedaży samochody z 1998 r. Samochody z roku produkcji 1997 tańsze o 2.000 zł

zabudowy: kontenery, izotermi, furgony, chłodnie, mikrobus.

kredyt firm: BDK, Daewoo, EFL,
Pomorskie Towarzystwo Leasingowe
ocenienia na miejscu.

Elk, Słowackiego 11, tel./fax (087) 6 103 103
Suwałki, ul. W. Polskiego 2, tel. 66-32-63 (obok hotelu Hańcza)
profesjonalny serwis gwarancyjny i pogwarancyjny

R, ul. Wiewiórcza 66,
Stok, tel./fax 416-480

UCHY TYNK
esoria, gipsy

czniu ceny z grudnia

MY ŚCIAN DZIAŁOWYCH
TÓW PODWIESZANYCH

GIPS THERMATEx

wniamy transport

Pol

IL SPRZEDAJE
OCHODY Daewoo

SUPER
PROMOCJA

nos 29.900 zł
ONEZ 20.600 zł
CO 18.900 zł
XIA 24.600 zł
PERO 35.500 zł

K, Szosa Płn.-Obwodowa 38
539 303, 538 200

DAEWOO

MIESZKANIA NOWE

KALE UŻYTKOWE

CENTRUM EŁKU

NAD JEZIOREM

ia.....Cena sprzedaży
parter.....1.050 zł/mkw.
II i III p.....1.150 zł/mkw.
0 mkw., IV p.....1.050 zł/mkw.
zytkowe o pow. użytkowej: 28;
3,60 mkw., cena 1.300 zł/mkw.

ZIELNIA MIESZKANIO-
RZYSZŁOŚĆ" Elk, ul. Mi-
zarta 15, tel. (0-87)610-37-95.

(1008282)

M" Sp. z o.o. w Białymstoku

zukaże kandydatów

na stanowisko:

NEGO KSIĘGOWEGO

o dni kandydatów oczekujemy:

powodnego wykształcenia i

to z tej (dobrze widziane uprawnie-

tego księgowego i biegłego rew-

n kn

z pracy min. 5 lat;

gdał samodzielność, operatywność,

na ość;

było trunki pracy i płacy do uzgodnie-

ncus

Stok, al. Jana Pawła II 79.

(1008307)

Współczesna, TYDZIEŃ, 9 stycznia.1998 r.

st

SKODA DEALER FIMOT

Elk, ul. Łukasiewicza 1C
tel. (087) 610 48 40

Punkt zleceń i informacji: Suwałki, ul. W. Polskiego 2, tel./fax 087 66 32 63

OCTAVIA 1.6 MPI, 1.9 TDI FELICIA 1.3 Mpi, 1.6 MPI PICK-UP 1.3 Mpi, 1.9 D

FELICIA LXI od 25900 zł odbiór natychmiastowy!!

Zapraszamy!

Na miejscu ubezpiecze-
nie 3,6%, kredyt leasing!

FELICIA COMBI
również w leasingu!!

AUTOSALON **EUCAR**

Regionalny Dealer Samochodów
Dostawczych oferuje:

Lublin II

Avia

Dowolne zabudowy: skrzyniowe, towos, kontener, izoterma, mikrobus

LDV Convoy

Citroen C-15

Polonez Truck Plus
(wszystkie typy)

Proponujemy montaż nowoczesnych
instalacji gazowych TARTARINI

LUBLIN II o 2200 zł TANIEJ
Liczba samochodów
ograniczona

Kompleksowa obsługa w salonie: raty, leasing, ubezpieczenia

Elk, ul. Kilińskiego 5, tel. (087) 610 81 11,
Suwałki, ul. Pułaskiego 71, tel. (087) 65 61 40,
Giżycko, ul. Kętrzyńskiego 12 a, tel. (087) 28 55 44

CENTRUM DAEWOO

AUTOSALON **EUCAR**

Autoryzowany Dealer

RATY

na samochody nowe
i używane.

Przy zakupie nowego
samochodu przyjmujemy
używany w rozliczeniu.

Oferujemy samochody w atrakcyjnych cenach,
niższych nawet o 3500 zł od dotychczasowych
TICO - 18900 zł, NEXIA - 25500 zł,
LANOS - 29900 zł, POLONEZ - 20600 zł

Liczba pojazdów w promocji ograniczona

Osobowe: Polonez Caro, Atu, Daewoo Espero,
Nexia, Tico oraz Leganza, Nubira i Lanos.

Przy zakupie Espero
zaoszczędzisz 1000 zł
i otrzymasz (za darmo):
pakiet ubezpieczeń
oraz telefon komórkowy

Wypożyczalnia
samochodów
osobowych

Największy wybór
w regionie

NOWOŚĆ - instalacja
gazowa TARTANINI

Rewelacyjna gwarancja na samochody DAEWOO

Tico: 2 lata, bez limitu km, nadwozie - 3 lata

Nexia, Espero, Lanos, Nubira i Leganza: 3 lata lub 100 000 km,

Karta Stałego Klienta - rabat na
usługach serwisowych

nadwozie 6 lat

SALONY - SERWIS - SKLEPY

Elk, ul. Kilińskiego 5, tel. (087) 610 81 11,
Giżycko, ul. Kętrzyńskiego 12 a, tel. (087) 28 55 44,
Suwałki, ul. Pułaskiego 71, tel. (087) 65 61 40

WIELKI KONKURS

TYLKO W SALONIE

TECAR

dealer Daewoo

DAEWOO

TICO do
wygrania

DLA KAŻDEGO
COŚ DOBREGO

TICO
3000 zł taniej
LANOS
3000 zł taniej

ESPERO
1000 zł taniej
OC, AC gratis
Kredyt preferencyjny
lub telefon GSM plus
Polonez ATU
Polonez Caro
2000 zł taniej
NEXIA 3500 zł
TANIEJ

Pytania:

- Gdzie w Polsce montowany jest samochód LANOS?
- Jakie samochody DAEWOO sprzedaje salon TECAR? (wymień 4 modele)

imię

nazwisko

adres

telefon

Regulamin konkursu (wyciąg):

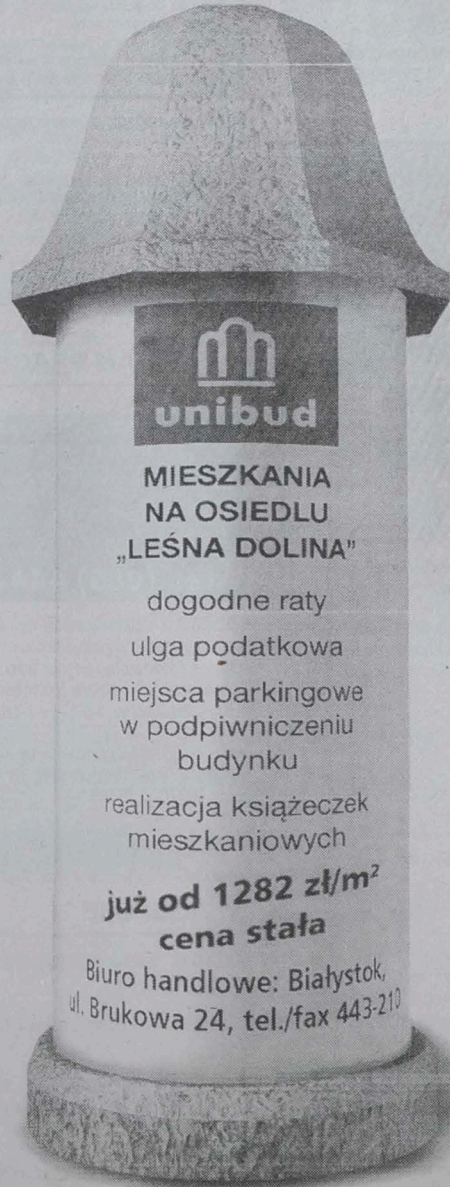
- Aby wziąć udział w konkursie, należy odpowiedzieć na pytania
- Kupon złożyć w salonie TECAR albo przesłać pocztą do dnia 31.03.98 (list polecony)
- Aby wziąć udział w konkursie, należy zakupić w salonie TECAR dowolny model samochodu osobowego w dniach od 17.12.97 do 31.03.98 r.
- Rozstrzygnięcie konkursu odbędzie się w siedzibie firmy w dniu 6.04.1998 r.

Białystok
ul. I Armii Wojska
Polskiego 2 a

TECAR

sp. z o.o. tel. (085) 549 946
549 947, 549 948
tel./fax (085) 539 072

Zapraszamy w pon. - pt. 8.⁰⁰ - 18.⁰⁰, sob. - niedz. 10.⁰⁰ - 15.⁰⁰

unibud

MIESZKANIA
NA OSIEDLU
„LEŚNA DOLINA”

dogodne raty
ulga podatkowa
miejsca parkingowe
w podpiwniczeniu
budynku
realizacja książeczek
mieszkaniowych

już od 1282 zł/m²
cena stała

Biuro handlowe: Białystok,
ul. Brukowa 24, tel./fax 443-210

1008298

DAEWOO TURMOT
Salon Sprzedaży Samochodów Autoryzowana Stacja Obsługi
tel. 643 2868, tel. 643 2666

Gwarancja: 3 lata lub 100.000 km
6 lat na perforację nadwozia

Karta Stałego Klienta
- 10% rabatu na usługi Kredyt
maksymalnie do 6 lat
wpłaty początkowo 10%
oprocentowanie od 12,48%

Polonez, Tico, Nexia, Espero

MOTEL - AUGUSTÓW
PTHU "TURMOT" Sp. z o.o. ul. Mazurska 4

Lanos
Nubira
Leganza

promocja
aut z 1997 roku

TICO, LANOS:
Taniej o 3000 zł

ESPERO:
Taniej o 1.000 zł
+ OC/AC gratis

POLONEZ Plus
Taniej o 2.000 zł

RABAT 1500 zł
ZA KAŻDE
ZŁOMOWANE
AUTO

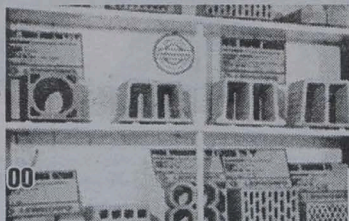
PRZEDSIĘBIORSTWO CERAMIKI BUDOWLANEJ

CERAMIKOWO

DO KOŃCA STYCZNIA 1998 R. PROWADZI SPRZEDAŻ WYROBÓW CERAMICZNYCH
NA ATRAKCYJNYCH
WARUNKACH

Bonifikata do 10%

INFORMACJE:
Dyrekcja: tel./fax 685 62 99
Dział Zbytu: tel. 685 62 99, tel. 685 60
Punkt Sprzedaży: Nowosiółki, tel. 191 163
Odbiór codziennie włącznie z wolnymi sobotami

SZWEDZKA BUDOWA

DACHÓWKOWA
24,00 zł/m² cena netto

TRAPEZOWA
18,50 zł/m² cena netto

SIDING, RYBY

MATERIAŁY BUDOWLANE
Cegła klinkierowa 1,00 zł/szt.

JAZ-BU
1008243

Hetm. tel.: 8...
tel./f...

Z nowym rokiem
nowe ceny

Opel Corsa od 30 700 zł
Opel Astra od 31 750 zł
Opel Vectra, Omega i Frontera
w cenach niższych od 4 000 zł

Dodatkowa zniżka na
Astrę Classic do 2400 zł

Ilość samochodów ograniczona, nie zwlekaj.

Nowy - rewelacyjny kredyt Opel Banku. Przy wpłacie min. 35% do
otrzymania kredytu wystarczą oświadczenie klienta o dochodach.

SALON OPEL
Autokomis
Wypożyczalnia samochodów

ZAPRASZAMY
Autoryzowany dealer KWIATKOWSKI Sp. z o.o.
UL. KILINSKIEGO 5, ELK
TEL. (087) 102-102

BIURO REKLAM I OGŁOSZEŃ

BIĄŁYSTOK • UL. SURASKA 1 • TEL./FAX 425 42 19

CZYNNE:
CODZIENNIE W GODZ. 7.30-17.30 SOBOTY W GODZ. 10.00-18.00

PRACA

ZATRUDNIĘ

- 3000 zł miesięcznie, ☎070071203, (3,70 min).
AGENTÓW ochrony zatrudni. ☎(0-85)435-778.
CHAŁUPNICTWO. Gwarantujemy 2100 zł miesięcznie. Urządzenia gratis! Zapewniamy zbytni, zaopatrzenie. Szczegółowe informacje "LIT-ILUM", Mirosław Chmielewski, 87-140 Chelmża, Jana 6. Dołącz znaczek za 6,70 na przesyłkę poleconą ciężką.
CHĘTNYCH do pracy z samochodem. Suwałki, ☎090535666.
CIEKAWA praca w domu. Zarobek 1500 zł, stała współpraca. Zgłoszenia listowne (znaczek 1,90). Agencja Reklamowa skr. 29, 15-888 Białystok.
DYSTRYBUTORA regionalnego obuwia domowego, z samochodem, ☎(0-22)723-58-71.

SPAWACZA -montera inst. sanitarnych, ☎(0-85)754-814, 7.00 -9.00.

STOLARZA, ☎(0-85)536-201.

SZUKAM pań i panów do zdjęć, ☎0602/392-643.

Firma AUTOSALON EUCAR w Suwałkach przy ul. Pułaskiego 71 zatrudni na stanowiskach

- sprzedawca samochodów
 - elektryk samochodowy
 - mechanik samochodowy
 - blacharz-lakiernik samochodowy
- Wymagania: ukończone Technikum Samochodowe, wiek do 30 lat, uregulowany stosunek do służby wojskowej, praktyka w branży motoryzacyjnej.
Oferty wraz z kopią świadectwa ukończenia szkoły i zdjęciem składać w sekretariacie firmy w Suwałkach w terminie do 15 stycznia 1998 r.

UCZNI do zakładu cukierniczego. ☎(0-85)752-890.

ZAKŁAD krawiecki przyjmie zlecenia, ☎(0-85)427-122.

ZATRUDNIĘ mechanika-kierowcę: Łomża, ☎160-949.

ZATRUDNIĘ w odlewni metali kolorowych, ☎(0-85)183-618 po 19.00.

SZUKAM PRACY

Firma poszukuje kierownika sklepu w Łomży

WYMAGANIA:

- ♦ wykształcenie min. średnie
- ♦ dobra znajomość komputera
- ♦ staż pracy na kierowniczym stanowisku (min. 3 lata)

tel. (085) 444 066

KOBIETA z ustabilizowaną sytuacją rodzinną, inż. mechanik, podyplomowe zarządzanie ochroną środowiska, gospodarka smarownicza. Doświadczenie w dziale głównego mechanika i BHP, komputer. ☎(0-85)15-47-46.

MAŁŻEŃSTWO, wykształcenie wyższe poprowadziłoby przedstawicielstwo na terenie Litwy, ☎fax. 003702/238590.

NIERUCHOMOŚCI

AGENCJE

AGENCJA "Klepacy", Augustów, Kopernika, ☎(0-87)643-23-68.

AGENCJA "Pośrednik". ☎(0-85)421-930, (9.00-16.00).

"DOMINIUM" -Nieruchomości -Kupno -Sprzedaż -Wynajem, Lipowa 4, ☎435-185, ☎416-842.

ŁOMŻA, "Tytan", Polowa 45, ☎(086)16-62-26.

"OMEGA", ☎(0-85)635-657, ☎0602742161.

"PANORAMA" Zambrów. Nieruchomości. ☎(086)71-85-72.

KUPIĘ

DOMEK, ☎(0-85)524-425.

GARAŻ blaszak. ☎(0-87)66-15-22 wew. 145 po 16.00.

LOKAL handlowy, parter. ☎(0-85)752-890.

LOKAL w centrum Łomży (około 100 mkw.) pod gastronomią: ☎(086)160-058.

MIESZKANIE komunalne w Suwałkach. ☎(0-87)66-70-82.

SIEDLIŚKO nad jeziorem z możliwością dozwicia. ☎(0-22)774-36-52.

SPRZEDAM

3,5 ha ziemi z zakładem ogrodniczym i zabudowaniami w Raczkach woj. suwalskie - pilnie sprzedam. ☎(0-116)33-16.

51,3 mkw., 2-pokojowe, Ławendowa, IV p., blok, wykończone, z telefonem, ☎(0-85)618-037, ☎521-787.

58 mkw., I piętro. ☎30-16-35.

BUDYNEK. ☎(0-85)185-100.

BUDYNEK handlowo-usługowy 110 mkw. w Suwałkach, Bucza 12, dwie witryny chłodnicze. ☎(0-87)65-17-60.

DWUPOKOJOWE, nowe sprzedam. ☎(0-85)44-18-28.

DZIAŁKA 1,04 ha, sad, pszczoły w Sędkach, k.Elku. ☎(0-87)610-67-86.

DZIAŁKA 1 -2,5 ha. Rafałowska 103.

DZIAŁKA budowlana. ☎(0-85)41-41-15.

DZIAŁKA rekreacyjna nad jeziorem Łaśmiady 4 ary, ogrodzona, z możliwością zabudowy, ☎(0-87)610-76-85.

DZIAŁKA w Choroszczy, przy ulicy Wyszyńskiego ☎(0-85)191-941.

DZIAŁKĘ (288 mkw) usługowo-mieszkalną przy ul. Modrzewiowej. Suwałki, ☎(0-87)65-00-06.

DZIAŁKĘ 40 ar z rozpoczętą budową w Filipowie. Suwałki, ☎(0-87)67-65-11 po 16.00.

DZIAŁKĘ budowlaną pod budowę obiektu mieszkalno-usługowo-handlowego w Wydminach. ☎(0-87)210-059 po 18.00.

DZIAŁKĘ budowlaną w Piaskach koło Elku nad jeziorem. ☎(0-87)66-78-02.

DZIAŁKĘ budowlaną w Mońkach, 1600 mkw. ☎(0-86)720-338.

DZIAŁKĘ usługowo-budowlaną 2.500 mkw w Krzywym koło Suwałk. ☎(0-87)67-22-21.

DZIAŁKĘ uzbrojoną 666 mkw. w Sokółce. ☎(0-89)741-60-33.

GOSPODARSTWO 12 ha, pół domu, budynki gospodarcze, ☎(0-87)21-88-63.

GOSPODARSTWO 13 ha nad jeziorem. ☎(0-87)68-81-55.

GOSPODARSTWO 27 ha, zabudowania murywane, skanalizowane, 20 km od Suwałk. ☎(0-87)66-13-22 wew. 199.

GOSPODARSTWO 4 ha z budynkami: wieś Mężenin 38 gm. Rutki (Łomżyńskie), ☎(086)71-42-19.

GRAJEWO, duży dom, warsztat samochodowy na dużej działce. ☎(0-86)72-77-46.

LUB wynajmę lokal, 30 mkw. ☎(0-85)414-948.

LUB zamienię na Białystok dwa domy w Sokółce. ☎(0-85)414-788.

M-2 w Suwałkach sprzedam. ☎(0-87)65-15-32.

M-3, 50 mkw. Suwałki, ☎(0-602)71-76-83.

M-4, (62 mkw), II piętro z garażem w centrum Suwałk. ☎(0-87)67-93-47.

M-4 (63 mkw) z garażem. Suwałki, ☎(0-87)67-87-23.

M-4: Łomża, Kazańska, ☎0-601306601, 0-227599009.

M-4 nowe, 70 mkw., centrum Elku, notarialnie. ☎(0-87)610-18-32.

M-4 w Łomży, ☎(090)38-39-38.

M-5 w centrum Suwałk. ☎(0-87)66-49-57.

MIESZKANIE (58 mkw.) z garażem bardzo tanio sprzedam w Augustowie na Śródmieściu. ☎(0-87)643-31-50 po 18.00.

MIESZKANIE 61 mkw. w Giżycku. ☎(0-87)28-50-95.

PILNIE sprzedam dom piętrowy 110 mkw., 2 budynki gospodarcze w tym 2 garaże, działka 10 arów. Prostki, ☎178.

PLAC pod garaż przy Drewnianej, ☎(0-85)443-319.

PÓŁ bliźniaka. ☎(0-85)538-389.

PÓŁ domu sprzedam. Suwałki, Bucza 8, wiadomość w sobotę, niedzielę, poniedziałek.

SPRZEDAM, wydzierżawię działkę rzemieślniczą na granicy niemieckiej (Lubieszyn). ☎(0-86)190-808.

SPRZEDAM lub wydzierżawię (handel, produkcja, działalność rozrywkowa), obiekt o pow. 850 mkw. w pobliżu przejścia granicznego z Białorusią lub inne propozycje współpracy. (0-85)617-051.

SPRZEDAM pawilon handlowo-mieszkalny (800 mkw.): Łomża, ☎(086)186-260.

TRZYPOKOJOWE, ☎(0-85)750-437.

ZIEMIĘ 2,07 ha z możliwością budowy: Jezioro gm. Piątka, ☎(086)19-12-30.

POSZUKUJĘ

KIOSKU lub sklepu w Suwałkach. ☎(0-87)16-10-77.

MIESZKANIA 2, 3 pokoje do wynajęcia w Gracjowie. ☎(0-87)610-32-29, 7.00 -15.00.

PIĘCIU mieszkań do wynajęcia. Kontakt do 15.00, ☎620-43-20, po 15.00 ☎610-78-85.

ZAMIEŃ

SPÓŁDZIELCZE, M-6 na dwa mieszkania. ☎168-275, ☎536-704.

WYNAJMĘ

DO wynajęcia -na biuro, gabinet, możliwości: Łomża, Szosa Zambrów, ☎56-73.

DO wynajęcia M-3, centrum, Białystok, ☎676.

DO wynajęcia mieszkanie w Augustowie. ☎51-05-96.

DO wynajęcia pawilon: Łomża, ☎610-112.

DO wynajęcia studentce lub pracownicy. ☎(0-85)160-112.

GRAJEWO, Elcka, pomieszczenia biurowe. ☎(0-86)72-20-15, ☎(0-86)72-20-15.

KAWALERKA. ☎(0-85)44-15-15.

KAWALERKĘ w centrum. ☎(0-85)44-15-15.

LOKAL 120 mkw.- handel, ul. Warszawska, ☎(0-87)66-78-27.

LOKAL 150 mkw., centrum Elku, ☎18-32, ☎620-21-20.

LOKAL 33 mkw. w centrum Białystoku, ☎(0-85)30-30-79, po 18.00.

LOKAL biurowo-handlowo-usługowy w Suwałkach do wynajęcia. ☎(0-87)66-78-02.

LOKALE na biura, gabinety. ☎(0-85)44-15-15.

M-1 -centrum Białegostoku, ☎(0-85)44-15-15.

M-3 wynajmę na pół roku: Łomża, ☎(086)182-331.

POKÓJ, ☎(0-85)750-028 po 16.00.

POKÓJ dwóm osobom. ☎(0-85)44-15-15.

SKLEP 70 mkw. w centrum Olsztyna. ☎(0-116)33-16.

STANCJA dziewczynie. ☎(0-85)44-15-15.

STANCJA pracującej. ☎(0-85)44-15-15.

USŁUGI

BUDOWA, REMONT

ANTYWŁAMANIOWE "Gerda Star". ZALUSKI, Dąbrowskiego 28.

ELEKTROINSTALATORSTWO. ☎585.

GLAZURA, terakota, malowanie. ☎(0-87)610-71-30.

GLAZURNIK, ☎(0-85)445-376.

INDECO -szafy z drzwiami lustro-płyta, Marczkowski. Kuchni, ☎(0-85)515-201.

Legionowa 4, ☎(0-85)30-30-79.

NIE, szpachlowanie, tapetowanie, su-
 (0-85)188-683.

1030847

minium -okna, drzwi, witryny,
 dowy balkonów. "ZALUS",
 Browskiego 24, ☎511-994.

1030498

tonowe, montaż, sprzedaż -najtaniej
 Prowiantowa 12, ☎(0-85)511-066.

1030041

Magregatem. ☎(0-85)11-48-40.

1030585

-stolarka. ☎(0-85)503-149.

1030620

G, sprzedaż i montaż, krycie
 ow, suche tynki. ☎633-812.

1030532

ki -sprzedaż, niskie ceny. Prowianto-
 (0-85)511-066.

1030042

STWO, ☎(0-85)324-980.

1026930

egatem: ☎(086)71-37-13.

103234

NIE glazury, terakoty: Łomża, ☎190-
 07.

103263

id, RTV

425

TYCZNE pralki. ☎51-58-72.

1030819

ANSPORT

☎(0-85)322-010.

1030044

☎(0-86)701-190.

1030857

landeka, przyczepa, 18 ton. ☎(0-
 5.

1030351

przyczepa plancka, jecz wywrotka,
 1. Elk, ☎(0-87)610-35-67.

1030305

ORT, 5 t, szafa. ☎(0-85)612-447.

1030573

wiozę. ☎(0-85)445-411, wieczorem.

1030438

NE

ŁAMANIOWE DRZWI, FOLIE
 ONNE OKIENNE, ZABUDOWA
 ONÓW, KRATY ZWIJANE,
 INIOWE DRZWI, WITRYNY,
 UL. SIENKIEWICZA 67.
 75-12-18 "ZAMIS".

1030122

ENIE dywanów, futrzaków, żaluzji,
 odwozimy własnym transportem.
 6-062.

1030856

abudowa balkonów i logii w systemie
 ych okien przesuwanych. ☎(0-
 mieszcza
 (0-86)

1030610

5)44-13, przedpokoję, ☎(0-85)635-717.

1030262

, zabudowy, ☎(0-85)19-18-29, ☎542-
 m. ☎(0-85)00.

1030394

del, ul. "ECHO, Suraska 1, ☎(0-85)420-
 78-27.

1030347

OR", szafy z drzwiami suwany-
 widualne projekty, najbogatsza
 ka, raty. "Kupiec", Wyszyńskie-
 A, lok. 17, ☎(0-85)451-586.

1030876

KIE u klienta, ☎(0-85)524-418.

1030738

YKONUJEMY ROBOTY
 RSKIE TYPU -OGRODZENIA,
 MY, BALUSTRADY, KRATY
 IE ITP. -TERMINOWO, TANIO,
 OLIDNIE. ☎(090)390-892.

103255

JE studnie wiercone. Rajgród, ul.
 32. ☎(0-86)72-14-49.

1030539

nużyczny, ☎(0-85)155-210.

1030146

AUTO-MOTO

PIĘ

remontu, powypadkowe: ☎(090)267-
 (0-85)55

103000

ypadkowe, skorodowane: ☎(090)55-
 103003

ypadkowe do remontu: ☎(090)552-
 103001

korodowane powypadkowe: ☎(090)26-
 103002

NIOWE
 LUS,
 iego
 STWO

1030170

SA osobowego, typ 123D. ☎188-
 5-376.

1030388

PE kampingową, ☎(0-85)44-52-40.

1030433

terna do przewozu paliw. ☎(086)756-
 (0-85)3

103267

Współczesna TYDZIEŃ, 9 stycznia 1998

SPRZEDAM

***085)455-284 AUTOKOMIS "TWOJE MA-
 RZENIE" ZAPRASZA: TYLKO U NAS W STY-
 CZNIU PROMOCJA! PRZY ZAKUPIE AUTA
 POWYŻEJ 7000 zł OTRZYMASZ ZIMOWY
 AKUMULATOR BOSCH LUB AUTOALARM
 GRATIS!!! CENTRUM BIAŁEGOSTOKU: MA-
 ZOWIECKA 32.

***AUTOKOMIS "VOYAGER" pod dachem.
 Sprzedaż, raty, PTS. Myśliwska 2. ☎(085)414-
 718, 410-517.

**AUTO-KOMIS, Białystok ul. Pro-
 wiantowa 19 ☎/fax(085)520-420

"(0-85)325-681 TUK". Ubezpieczenia, Warsza-
 wska 40.

126 el, (1996), 9.800,- ☎(0-86)71-48-37.

126P, (1985), ☎(0-87)644-20-27.

126P, (1987/1988). Zambrów, ☎(0-86) 71-80-
 07.

ALFA Romeo 146, V 1997. ☎30-16-35.

ALUFELGI, mercedes. Volkswagen, opel, rena-
 ult, inne. Suwałki, ☎(0-87)65-57-49.

AUDI 100, (1988), 2,3 ABS, quattro -taniej do na-
 prawy, ☎(0-87)28-56-88.

AUDI 80, (1984/92), garażowany, zadbane, RM,
 hak, 9.600,-, ☎090/512-737.

AUDI 80, (1990 rok), 1.8i. Zambrów, ☎(0-86)71-
 24-14, ☎(0-86)71-10-84.

AUTO-SZYBY sprzedaż -montaż. Elk, Suwał-
 ska 82, ☎(0-87)610-55-41 wew. 321.

AUTOKOMIS, Suwałki, ul. Wojska Polskiego
 92, ☎(087)653-231, ☎0-60230 4995, zamiany,
 skup, raty na miejscu. Nowe polonezy.

AUTOKOMIS, ul. Botaniczna, kupno
 -zamiany, raty PTS -formalności na
 miejscu. ☎44-55-48, 52-37-24.
 Nowe: Polonezy,
 Daewoo -wszystkie marki.

"AUTOKOMIS" róg Branickiego -Orzeszkowej,
 ☎(0-85) 41-04-65.

AUTOKOMIS "TOMCAR" ul. Wierz-
 bowa 10 zaprasza. ☎0602645866.

BLACHARKA, szyby podzespoły: niwy, oki,
 tawii, moskwiacza, lady. ☎(0-85)441-719.

BMW 730i, (1991). ☎(0-85)183-857.

CINQUECENTO (1994), przebieg 42.000; czef-
 wony, 14.300 PLN, ☎(086)160-975.

CINQUECENTO 700, (1996). ☎(0-85)43-12-79.

DŹWIG hydrauliczny chwytakowy na samo-
 chód. ☎(0-87)629-85-89.

FIAT 125p, rok 1986, ☎(0-86)71-29-91.

FIAT 126P, (1984), do remontu. ☎(0-85)633-
 724.

FIAT 126p (1987), przebieg 67.000. ☎(086)17-
 70-88.

FIAT punto, 1,1i, (1995), ☎(0-85)375-231.

FIAT punto 75 ELX, (sierpień 1996), pięcio-
 drzwiowy, zielony metalik. ☎(0-85)752-757.

FIAT punto diesel turbo (1996). Suwałki ☎(0-
 87)66-34-31 po 17.00.

FIAT temprą, (1993). ☎(0-87)28-24-65.

FIAT uno 1,3 diesel, (1988), ☎(0-87)15-24-36.

FORD escort, 1.6, (1997), 36.000,-, pilnie. ☎(0-
 85)183-857.

FORD scorio, (1993). ☎(0-87)217-155.

FSO 1500, (1981), nadwozie przejściowe. PIL-
 NIE! ☎(0-86)75-49-65.

GOLF II, 1,6TDI, (1992). Sejny, ☎(0-87)16-23-
 20.

GOLF II, (1991), 1,3, ☎(0-85)375-224 po 16.00.

JELCZ 315 +przyczepa 10 t +części zamienne
 -taniej. ☎(086)160-562.

JELCZ 325, skrzyniowy, (1989). ☎(0-87)210-
 059 po 18.00.

JELCZ 325 DH (1986), przyczepa 11,5 t (1987).
 ☎(086)160-210.

JELCZA 315 sprzedam, ☎(086)17-60-63.

JELCZA 317W, (1985), ☎(0-85)762-137.

JELCZA 317W. Stan dobry. Elk, ☎(0-87)610-
 12-69, po 18.00.

JELCZ izoterma, (1979), polonez caro (1994).
 ☎(0-85)520-025.

JELCZ oplandekowany (1980), przyczepa 6-to-
 nowa (1986), ☎(086)78-43-28.

JELCZ z przyczepą. ☎(0-85)124-212.

KADETT (1990), uno (1984). ☎(086)180-388.

KAMAZ, (1985), 12 ton, przyczepa, oplandeko-
 wanie. ☎(0-86)72-44-86 po 15.00.

KAMAZ 5320 z przyczepą -całość 20 t (1990)
 +przyczepa 12 ton na balonach niemieckich.
 ☎(086)160-697.

KAMUS 5511 wywrotka- tanio sprzedam. ☎(0-
 87)67-20-51.

KOPARKO- spycharkę Białoruś (1987). ☎(0-
 87)67-02-67.

"ŁADA - Oka" (1992), ☎(086)163-121.

ŁADA 2107, 1300, (1988), stan bardzo dobry.
 ☎(0-87)629-84-18.

ŁADA 2107, (1988), ☎(0-87)644-52-74.

ŁADA 2107, (1988), ☎(0-87)644-20-16.

MAGIRUS (1983), 4- tonowy, oplandekowany.
 ☎(0-87)64-49-301.

MALUCHA po stłuczce, ☎(0-85)197-894.

MAZDA 323 G.T. (1981) -części. ☎(086)18-24-
 12.

MERCEDES 240D (1979) sprzedam lub zamie-
 nię na ładę "Niwa". Łomża, ☎189-234 do
 18.00, 18-24-71 -po 18.00.

MERCEDESA 200D (1979): Łomża, Polowa
 11/44, ☎164-111, po 15.00.

MERCEDES kontener -izoterma (1982), do
 handlu obwoźnego, stan dobry. ☎(086)78-55-
 08.

MITSUBISHI sigma, (1994), 3,0, luksusowe wy-
 posażenie, pilnie, 48.500,-. ☎(0-85)183-857.

MULTICAR M2510, wywrotka, (1979), stan do-
 bry, ☎(0-87)644-78-50.

NACZEPE dwuosiowa, stan dobry, pilnie. ☎(0-
 85)121-072, ☎121-180.

NISSAN terano 2,4, (1990). ☎(0-87)66-78-97.

OLEJE, FILTRY -PEŁNY WYBÓR,
 WYMIANA OLEJU 1 ZŁ. "UNIMOT",
 ☎42-63-58.

OPEL -części: nowe, używane. Krucza 7. ☎(0-
 85)453-023.

OPEL astra 1,7TD (1992/97 XII), ☎(086)17-55-
 82.

OPEL corsa, (1994). ☎(0-86)190-808.

OPEL omega, 2,3D, (1989), ☎(0-87)610-09-24.

OPLA kadettą (1990), 2,0i -lub zamienię na
 BMW 520, 525. ☎(086)180-504.

POLONEZ, (1990), pierwszy właściciel, ☎(0-
 86)71-87-86.

POLONEZA (1989), żuka (1984): Konarzyce
 k.Łomży, ul. Lipowa 12, ☎(086)177-575.

POLONEZ caro (1992). ☎(0-87)16-32-94.

POLONEZY nowe, tico, lanos. Raty, zamiany,
 autokomis. Bielsk Podlaski, ul. Mickiewicza 5/1,
 ☎308-823.

PO wypadku -opel kadett 1.6D, (1985). ☎(0-
 85)327-134.

PRZYZCZEPKĘ samochodową. ☎(086)16-42-
 84.

RENAULT 21, (1986), 1700 benz. 6.500 zł,
 ☎(0-85)751-453 po 18.00.

ROBUR, (1985), diesel + części, ☎(0-116)42-
 13.

ROBUR -na części, ☎32-99-42.

ROBUR blaszak (1983). ☎(086)73-10-20, po
 20.30.

SKODA favorit, (1992), 12.500 zł. ☎(0-87)28-
 37-35.

SKODA felicia kombi, 5 tys. km, idealna, ☎(0-
 86)71-22-81.

SKODĘ felicję (1996). Suwałki, ☎(0-87)67-62-
 16.

SKODĘ felicję combi- roczną. Suwałki, ☎(0-
 87)66-65-93.

SPRZEDAM lub zamienię wózek widłowy (1,8 t
 +przesuw boczny, gazowy) na mercedesa bu-
 sa. Kolno, ☎(090)210-925.

STAR-244 dłużycowy, żuraw do drewna jonsert
 1800, ☎(0-87)643-41-86, ☎643-55-59.

STAR 2003W (1985). ☎(0-87)68-32-60.

TANIO sprzedam żuka blaszak, (1982 rok).
 ☎(0-85)37-10-48.

TARPAN, (1986). ☎(0-85)192-957.

TATRE 815 S-3, (1986). ☎(0-85)618-385.

TOP AUTO PROPONUJE: USŁUGI
 SWEGO KOMISU. SPRZEDAŻ
 SAMOCHODÓW NOWYCH,
 UŻYWANYCH, ZAMIANA
 SAMOCHODU STAREGO NA NOWY,
 PREFERENCYJNE KREDYTY
 BANKOWE DO 6 LAT, WYCENA AUT,
 OCENA STANU TECHNICZNEGO,
 ZNAKOWANIE POJAZDÓW,
 ☎614-787.

TOP AUTO PROPONUJE: OPEL
 CORSA 1.2 (1996), OPEL OMEGA 2.3
 D (1992), 27000 ZŁ, OPEL ASTRA
 CARAWAN 1.4 16V (1996), 43000 ZŁ,
 TOYOTA CAMRY 2.0 TD (1988) OPEL
 ASTRA 1.4 3DR (1997), 29000 ZŁ,
 ☎616-802, ☎614-787.

TOYOTA previa- van, 8- osobowa (1991). ☎(0-
 87)66-39-68, po 15.00 ☎(0-87)66-49-57.

TOYOTA Previa (1992), mini van, 40.500 zł.
 ☎(090)290-779, (086)16-36-18.

TOYOTA Tercel, (1984), 2.800,-, białe tablice,
 ☎(086)71-74-23.

VOLKSWAGEN bus (1983) cena 7.000 zł,
 peugeot 305, (1983), wymiana silnika 1992 ce-
 na 5.000 zł. ☎(0-87)68-12-74.

VOLKSWAGEN passat 1,9D kombi, (1991).
 Suwałki, ☎(0-87)66-73-80.

VOLKSWAGEN passat C- santana (1982) stan
 bardzo dobry, nie zarejestrowany. ☎(0-87)66-
 73-76.

VOLKSWAGEN santana (1982), lekko uszko-
 dzony. Domański, Kopalnica, gm. Nowinka.

VW golf, 1,6D, (1989), stan bdb. Olecko, ☎(0-
 116)36-54.

VW Jetta, (1992), 1.6D, klimatyzacja, wspom-
 ganie kierownicy, czerwony, szyberdach
 22.500,-. ☎(0-86)763-352.

VW Jetta (1984), C-360 (1986), ☎(086)77-50
 67.

VW passat 1,9TD, ☎(086)71-96-67.

VW Transporter 1.6, benzyna, (1980), stan bdb
 ☎0-602-357-139.

WARTBURG (1984). Suwałki, ☎(0-87)65-32
 02.

ŻUK, (1988), Kudrycze 15, gm. Zabłudów.

ŻUK, diesel, (1992), ☎(0-85)16-50-55.

ŻUK AB, izoterma, (1989), ☎(0-87)643-52-85.

ŻUK skrzyniowy, (1982). ☎(0-85)160-155.

☐ NAPRAWY

AUTOCZĘŚCI używane, zachodnie. Sowiańska
 14. ☎(085)437-772.

CENTRUM Diesla, Ford, Volkswagen, ul. Mar-
 szalkowska 24, ☎(0-85)101-068.

☐ AUTOALARMY

ALAR -systemy alarmowe, telewizja przemysło-
 wa, autoalarmy PRESTIGE, immobilisery, radio
 montaż, AUTORYZOWANY montaż zestawów
 głośno mówiących GSM, Centertel, ☎(0-
 85)416-461.

AUTOALARMY -Zakład Najwyższego Zaufani-
 -inż. Sosnowski -Gedymina 21.

"(0-85)325-681": Biuro Rzeczoznawcy, Wa-
 szawska 40.

"(0-85)325-681": Biuro Rzeczoznawcy, Wa-
 szawska 40.

BUDYNKI 800 mkw. z placem 0,52 ha, 30 kr
 od Białegostoku nadające się również do pro-
 dukcji żywności -sprzedam lub inne propozycje
 ☎090/274-350.

NIERUCHOMOŚĆ po byłym zakładzie produ-
 kcyjnym o powierzchni 1 ha, zabudowana 32
 mkw., elektrownią 62 mb., udźwig 2 t, energii
 woda telefon. ☎(0-87)210-059 po 18.00.

SPRZEDAM Spółkę z o.o. (bez żadnych zob-
 wiązań): Łomża, ☎(086)16-00-82, po 16.00.

NAUKA

ANGIELSKI, ☎447-102.

ANGIELSKI. ☎(0-85)75-09-17.

EGZAMINY -prawo, historia. ☎42-72-52.

KURS kierowców, ☎(0-85)614-926.

KURS na prawo jazdy, "Corso". ☎(0-85)54-61
 43.

KURSY: agent celny, kasier walutowy, finanse
 rachunkowość, rachunkowość spółek praw:
 handlowego, sekretarek, ☎(0-85)76-18-62.

KURSY komputerowe indywidualne. ☎(0-
 85)516-395 (wieczorem).

Współczesna KUPON NA OGŁOSZENIE ZA 2 ZŁ LUB 3 ZŁ

Maksymalnie 5 słów (ogł. za 2 zł) lub
 9 słów (ogł. za 3 zł), łącznie z adresem (telefonem):

NIEMIECKI. ☎(0-85)444-317.

OD lutego Zaoczne Studium: informatyka, turystyka, hotelarstwo. Uprawnienia, ☎(0-85)427-988.

ZAOCZNE Studium Ekonomiczne dokonuje naboru na semestr wiosenny, 1998/99 w zawodzie technik ekonomista, ☎(0-85)76-18-62.

TURYSTYKA

BELGIA -poniedziałki. ☎(0-85)633-500, ☎(0-85)610-624.

SZANSA NA ATRAKCYJNĄ I DOBRZE PŁATNĄ PRACĘ ZA GRANICĄ
KURS PILOTÓW WYCIECZEK ZAGRANICZNYCH
ponad 100 godzin zajęć **LUTY-MAJ '98**
licencja ministerstwa **cena: 395 zł**
praca za 120-150 zł/dzień
BEZPŁATNA 2-dniowa wycieczka do Wilna
biuro podróży
nowator Białystok
Skłodowskiej 13 tel. 426 336
SUWAŁKI: WIGRY tel 663-289
GIŻYCKO: ESKAPADA tel.283-110
ŁÓŻA: BIEBRZA 162-965, PTTK 164-718

BOGATA oferta zimowa, Druskienniki-sanatoria -atrakcyjne ceny, Royal, ☎(0-85)44-50-50.

BRUKSELA: wtorek, środa. ☎(0-85)167-204.

OBÓZ młodzieżowy -Zakopane, super cena, Royal, ☎(0-85)44-50-50.

PILOT licencjowany wycieczek zagranicznych, włoski, niemiecki, ☎(0-116)42-42.

USA -wyjazdy, ☎(0-89)52-73-007.

WYJAZDY do Hannoveru, ☎(086)18-13-70.

ZAKUPY

SKLEPY

AVAL Białystok
ul. Kozłowa 4, tel. 514-999
DOMOFONY, ALARMY
ZAMKI, KLÓDKI, KASETKI
Oferujemy dobre produkty!

SZKŁO budowlane. Wiewiórcza 64. ☎(0-85)434-239.

"KARST" s.c.
zaprasza do sklepu
wszystko do centralnego ogrzewania
KOTŁY-Vaillant, Hydrotherm, Lumo
Rury i kształtki miedziane
Rabaty dla instalatorów
Białystok, ul. Marczkowska 6
tel. (085) 515 566, 0602 337 834

HURTOWNIE

HURTOWNIE odzieży zachodniej, używanej - bezpośredni importer Niemcy, Holandia, Szwecja -oryginal i sort -oferuje dostawy i współpracę. Gdańsk, tel./fax (0-58) 552-83-57.

DOMOCHRON
ALARMY
Sposób na bezpieczeństwo
UL. TOWAROWA 2B
TEL. 321-421, FAX 323-974

JEANS -spodnie, spódniczki dziecięce, damskie, męskie. Zwycięstwa 8"B, ☎(0-85)518-449.

KOŁKI ROZPOROWE, GWÓZDZIE, NARZĘDZIA. IKAFI HANDLOWA 7.

OBOWIE "LIDER" też inne przedstawicielstwa -wzorcownia, Zwycięstwa 8"B, ☎(0-85)518-449.

ODZIEŻ używana. Sprzedaż z TiR-a oraz magazynu. Również faktury VAT. Suwałki, Bakalarzewska 19, ☎(0-87)66-95-15, ☎(0-602)30-88-27, tel. całodobowy (0-87)66-57-96.

ODZIEŻ używana z Niemiec. Hurt 3,20 zł/ kg. Tel. (0-68) 374-42-99 po 20.00.

WILO
POMPY C.O.
HYDROFORY
TERMITECH S.C.
BIAŁYSTOK, UL. TOWAROWA 2B
TEL. 324-342, FAX 323-974
UL. KRASZEWSKIEGO 30

PARASOLKI ładne. Proszę brać, panowie, panie. Zwycięstwa 8"B, ☎(0-85)518-449.

TANIA odzież: Otręka, ☎(029)664-155.

WYPOSAŻENIE SKLEPÓW I MAGAZYNÓW, PROJEKTOWANIE WNĘTRZ, MONTAZ, TRANSPORT.
Białystok, ul. Swoboda 25A,
☎543-150, tel./fax 547-043.

PRODUCENCI

BLACHY NA DACHY, ELEWACJE. DOWOLNA DŁUGOŚĆ.
☎(0-85)431-960.

DRZWI od 250 zł., okna nietypowe, parapety, suszenie tarcicy. ☎(0-85)510-936.

PARKIET, ☎(0-85)753-662.

PRODUCENT siatki ogrodzeniowej. ☎(0-87)218-397.

SUSZARNIE drewna aerodynamiczno -elektryczne oferuje producent. ☎(0-12) 634-27-98.

ZDROWIE

*****ALERGIE I INNE SCHOROZENIA -"BICOM i MRT" -Testy bezinwazyjne, odczulanie, leczenie wielu chorób. ZOZ, Gabinet Medycyny Biorezonansowej "PRO-MEDIC", Białystok, Warszawska 81, ☎322-142, codziennie (12.00 -18.00).**

ALERGIE. Bezbolesne testy i leczenie. Centrum Medycyny Holistycznej w Białymstoku wykonuje testy na 2500 alergenów oraz odczulanie (metoda S.I.T.) na urządzeniach najnowszej generacji. Rzymowskiego 43/28. Zapisy telefoniczne: ☎(0-85)45-32-62, 11.00 - 18.00.

APARATY słuchowe. Stołeczna 25 (wejście od Wyszyńskiego) ☎44-44-19.

BADANIE włosów, ☎44-44-19.

BEZOPERACYJNE leczenie kamicy żółciowej, nerkowej, prostaty, hemoroidów, bielactwa. ☎44-44-19.

CHIRURGIA plastyczna "Dent-Plast", Radzyńska 5, ☎(0-85)524-526, prof. dr hab. Józef Jethon.

"DENT-PLAST", Klinika Implantologiczno-Stomatologiczna dr n. med. Grażyna Szpak, Radzyńska 5, ☎(0-85)524-526. Implanty (wszczepy kostne), chirurgia szczękowa, leczenie w narkozie, mosty porcelanowe, licówki, wybielanie zębów.

DERMATOLOGICZNO -kosmetyczny gabinet. Świętojańska 12.

DYPLOMOWANY Lekarz Med. Naturalnej dypl. z Chin. Diagnosta z badania pulsu. Leczenie ziołami Dalekiego Wschodu. Białystok, Warszawska 23, ☎(0-85)415-701.

GASTROLOGICZNY Gabinet, Mickiewicza 27, ☎(0-85)323-047. USG, endoskopia, leczenie, L-4.

GINEKOLOG -leczenie nadżerek laserem -USG, Krzysztof Arciszewski, Zamenhofa 1, ☎(0-85)32-32-02, (8.00 - 18.00).

GINEKOLOG Mirosław Kolada, Wąska 4, (od Jagienki), pn. -śr. (16.00 -17.30), dom. wieczorem, ☎(0-85)761-828.

PSYCHOTERAPIA, Pomoc Psychologiczna, ☎(0-85)440-653.

SOCZEWKI kontaktowe, kolorowe, torcyjne. Płynny dezyfekujące. Stołeczna 25 (wejście od Wyszyńskiego) ☎44-44-19.

ZASZCZYKI. ☎(0-85)53-51-47.

ZIOŁOLECZNICTWO. Lekarz -profilaktyka, leczenie. Lipowa 16, ☎(0-85)54-70-54.

ROLNICTWO

KUPIĘ

BOBIK lubin. ☎(0-86)71-76-73.

DT-75, Kowalewski Józef, 16-320 Bargłów.

KUPIĘ U-912, do remontu. ☎(0-85)557-819.

PROSIĘTA ras mięsnych. ☎(0-85)16-48-62.

ŻYTO kupię. ☎(0-87)23-91-26.

SPRZEDAM

ABC Hodowcy. Zbiorniki chłodzące, dojarki przewodowe. Zamiana -Gwarancja, ☎(0-85)45-30-46.

"ALFA Laval", używane, dojarki przewodowe, tania sprzedam. ☎(0-85)11-17-62, ☎0-602-658-776.

BECZKOWÓZ 10.000 l. ☎(0-85)16-48-62.

BIZON, Ursus 912, C-360, audi 80. Modele Stare 32, ☎(086)193-048.

BIZON 91, koparka białoruś, przyczepa zbierająca 914, (1993), kombajn, ☎(0-86)77-42-70.

BIZON Rekord, sieczkarkę samobieżną Z-350/3 ☎(0-85)124-637.

BOBIK 50 ton. ☎(0-87)629-86-25.

C-330, (1980), ☎(0-86) 71-76-16.

C-360, (1981), pilnie. ☎(0-85)557-819.

C-360, Ryn. ☎(0-87)218-620.

C-360, sieczkarnię samobieżną Z-350/3, (1989), snopowiązałkę WC-5. Szyperek Józef, Żarnowo 16-300 Augustów.

C-360, stan dobry, ☎(0-87)642-58-33.

C-360 (1978). 16-423 Bakalarzewo, Przemieleski Mirosław.

C-360 czeska kabina, (1979), Stefan Karbowski, Żarnowo I, 16-300 Augustów, ☎(0-87)644-22-41.

C-363, (1988) lub C-360. Zawistowski, Toczyłowo, k. Grajewa.

CIAGNIK C-360, (1983), stan bdb, 14.500,-. ☎(0-85)752-184.

CIAGNIK C-360, plug dwuskibowy, ☎(0-86)762-110.

CIAGNIK C-411 sprzedam. ☎(0-87)67-28-99.

CIAGNIKI ursus C-360, jumz. Bokuniewicz, Szczodrzy, 16-420 Raczki, suwalskie.

CIAGNIK jumz, (1977) po remoncie kapitalnym, 8.000 zł, ☎(0-85)161-108.

CIAGNIK rolniczy DEUTZ-FAHR 40 km z ładowaczem czołowym (19.61), cena: 6.000 zł. ☎(0-87)28-57-39.

CIAGNIK U-912, (1995), ciągnik gaśienicowy DT-75 ze spychaczem, (1988), stan bdb. SKR Słójka, ☎(0-85)11-14-01 (7.00 -14.00).

CIAGNIK URSUS 904 (1982), cena- 20.000 zł. Ciągnik DT-75 (1984), cena- 15.000 zł. ☎(0-87)15-36-05 po 18.00.

CIELICZKI, jałówki hodowlane. ☎(0-87)65-00-23.

DOJARKE dwukonwiiową alfa-lawal -nową, ☎(0-87)644-90-02.

DOJARKE przewodową, zbiornik na mleko. ☎(0-87)68-56-61, wieczorem.

DT-75 sprzedam. Taraszkiewicz, 16-404 Jeleniewo, Kolonie 16.

ELK, SUWAŁSKA 64, ☎(0-87)620-13-21. **KOMBAJNY ZBOŻOWE, ZIEMNIACZANE, PRASY, CIAGNIKI, SCHŁADZARKI.**

JUMZ -Starowieś 54, 17-111 Boćki.

KARP, karaś, ☎(0-85)19-20-98.

KLACZ dwuletnią kasztankę. Plonowo, gm. Brańsk. ☎(0-85)37-38-57.

KOMABJNY MF, john deere, ☎(0-87)642-42-81.

KOMBAJN "Anna": Szaby Młode 31 gm. Śniadowo, ☎(086)17-62-77.

KOMBAJN "BIZON". ☎(0-87)239-804, po 16.00.

KOMBAJN buraczany stoll, kombajn zbożowy class, 4,2 m, ☎(0-85)501-163.

KOMBAJN Class Merkator, prasa do słomy (polskie aparaty), siewnik do zboża. ☎(0-85)125-747.

KOMBAJN fortszritt, ciągnik MTZ, kultywator hydrauliczny. ☎(0-87)68-52-42.

KOMBAJNY, prasy, ciągniki, wybieraki kiszzonek, inne. Raty. ☎(0-87)644-93-77, ☎(0-87)67-82-20.

KOMBAJNY, prasy, ciągniki, schładzarki i dojarki do mleka oraz inne urządzenia rolnicze -gwarancja, "AGROS" s.c. Prostki, ul. 1 Maja 2, ☎(0-90)53-82-63, ☎(0-86)72-32-86.

KOMBAJNY "CLASS", "Fahr" 3 m. Karwowo 5 k. Jedwabnego.

KOMBAJNY: zaczepiany do ciągnika, produkcji szwedzkiej oraz samobieżny MF. Możliwość sprowadzania kombajnów, ☎(0-86)71-88-87.

KOMBAJNY zbożowe class, i inne. Mścichi, k. Radziłowa, ☎(0-86)72-24-54, ☎(0-90)261-887.

KOMBAJNY zbożowe Z-056, Z-058, prasy Z-224, ciągniki, przyczepy, różne. Toczyłowo 6, 3 km od Grajewa.

KOMBAJN zbożowy, prasę do słomy. ☎(0-87)66-49-23.

KOMBAJN zbożowy "Clas - Comet" z prasą sprzedam. ☎(0-87)68-56-13.

KOMBAJN zbożowy class, 3,60 m, 24.500 zł. Kossaki Borowe 10, 18-315 Kolaki.

KOMBAJN zbożowy Yondera, prasę, ☎(0-85)418-437.

KOSIARKE rotacyjną, ☎(0-87)642-42-49.

NIEMIEC umożliwi zakup używanych maszyn rolniczych firmom i rolnikom. Informacja: ☎(086)172-607.

"ORKAN". Dziśniewicz Stanisław, Gawlik Wielki, 11-510 Wydmyny.

PRASĘ ferguson, ładowacz Nujn-100, myjkę "Karher", sieczkarnię do kukurydzy zawieszoną do ciągnika jednorzędową. ☎(0-87)644-22-91, wieczorem.

PRASĘ "Klaas", stan bdb. Przestrzele 1 gm. Jedwabne, ☎(086)172-718.

PRASĘ wysokiego zgniotu ZK-224. Mitrusiak Józef, Sokoły, ☎(0-86)763-364.

PRASĘ Z-224. Kolno, ☎(090)210-925.

PRASĘ Z-224 (1992), wywrotkę 6 t. ☎(086)183-713 rano, wieczorem.

PRZYCZEPĄ D-50 autosan, wywrotka, niska. ☎(0-87)67-54-22.

PRZYCZEPĘ, rozsiewacz wapna, sadzarkę. ☎(0-86) 71-76-73.

PRZYCZEPĘ ciągnikową 4 t, niską. ☎(0-87)28-82-56 po godz. 16.00.

PRZYCZEPĘ D-55, wywrotkę, 6 ton, rozsiewacz nawozów RNP 1,5 tony. ☎(0-86)77-52-78.

PRZYCZEPĘ samobieżną T-050/2. ☎(0-87)67-52-03.

PRZYCZEPĘ wywrotkę 6 tonową, stan idealny, ☎(0-85)631-109.

ROZRZUTNIK jednoosiowy, chłodziarkę. ☎(0-85)55-43-13 wew. 174.

SIANO, Suchocki Zbigniew, Kolnica, ☎(0-87)644-91-31.

SIANO prasowane, Stare Juchy, ☎(0-87)6199-160.

SŁOMĘ prasowaną, siano, Kudrycze 15, gm. Zabłudów.

SPRZEDAM kombajn buraczany "Klaine" lub zamienię na prasę Z-224. ☎(0-85)37-12-55.

STERTOWNIK do słomy, 8m. Górnystok 2, ☎(0-85)160-180.

TRAKTOR T-25A, rok produkcji 1981, ☎(0-86)71-74-14.

URSUS 3512, (koniec 1996), 500 Mtg, Krzeczce 37, gm. Goniądz.

URSUS C-328. ☎(0-85)431-712.

WIAZAŁKĘ, siewnik do nawozów, bal akacji, jesion. Śniadowo, Ostrołęka 12.

ZBOŻA, kukurydzę, śrutę sojową -rzepakową. Ryboły. Możliwość dowozu. ☎(0-85)188-118.

ZIEMIE, łąkę i las na terenie Zambrowa, ☎(0-86)71-35-20 po godz. 18.00.

ZIEMNIAKI irgę, ☎(0-86)76-43-39.

ŻUK A11B, młocarnię, snopowiązałkę WC-5. Komaszówka 8, 16-2311 Białobrzegi, ☎(0-87)644-90-72.

ZWIERZĘTA

BERNARDYNY (3 suczki i pies): Miastkowo k.Łomży, Łomżyńska 16.

KONIE arabskie, kozy sprzedam. ☎(0-87)16-53-51.

ODDAM kotka w dobre ręce. ☎(0-85)444-807.

POLSKIE owczarki nizinne, ☎(0-85)544-203.

SPRZEDAM kozę, dwa kozy. ☎(0-86)732-189.

SPRZEDAM szczeniata pekińczyki. ☎(086)17-75-78, po 20.00.

SZCZENIĘTA sheltie, (miniatura collie), ☎(0-85)76-15-12.

TRESURA psów "Canis Meritum" szkoła psów. ☎(0-87)67-34-45 po 18.00.

RÓŻNE

KUPIĘ

DAB wysezonowany, ☎(0-85)75-32-38.

KUPIĘ stare meble, zegary (antyki od 120 lat). ☎(086)19-05-41, (086)165-993.

KUPIMY silosy po cementcie. ☎(086)78-25-29, 78-25-18, do godz. 16.00.

MEBLE przedwojenne. ☎(0-85)16-10-77.

PIĘK do mięsa. ☎(0-87)16-10-77.

SKÓRY z nutrii. ☎(0-87)67-74-28.

SKÓRY zwierząt futerkowych.

ZESTAW perkusyjny. Grajewo, 54.

SPRZEDAM

DOM drewniany sprzedam. ☎(0-85)16-10-77.

Sportowe świętynie świata (2) – stadion San Paolo

Kochany przez Neapol nienawidzony przez Włochów

3 lipca 1990 roku na włoskim stadionie San Paolo w Neapolu odbył się mecz o mistrzostwo Włoch. Kilku mieszkańców Neapolu straciło życie na skutek strzału z bliska. Slogan reklamowy: „Zobaczyć Neapol i umrzeć”. W finale finałów piłkarskich mistrzostw świata Italia '90, w którym Neapol przegrał z Argentyną 1:2, bramkarz Neapolu, Diego Armando Maradona, został uznany za najlepszego gracza turnieju. Maradona zdobył również Złotego Piłki. W finale finałów mistrzostw świata Italia '90, w którym Neapol przegrał z Argentyną 1:2, bramkarz Neapolu, Diego Armando Maradona, został uznany za najlepszego gracza turnieju. Maradona zdobył również Złotego Piłki.

Trybuna stadionu San Paolo przed meczem Włochy – Polska (30 kwietnia 1997) zappełniała się powoli. Zupełnie inny obraz można było zobaczyć gdy grał tu słynny Diego Armando Maradona.

Włosi w Neapolu 13 razy wygrali, zanotowali 5 remisów oraz ponieśli 3 porażki. 30 kwietnia 1997 roku bilans mógłby być inny. Jak się skończyło, zapewne pamiętamy. Stadion Świętego Pawła nie był łaskawy dla Antoniego Piechniczka i jego podopiecznych, którzy bezdyskusyjnie polegali 0:3.

Stadion – labirynt

Kibic, który pierwszy raz zetknie się ze stadionem w San Paolo w Neapolu może „oszaleć”. Łatwiej jest pokonać bowiem dość trudny labirynt niż dostać się na przeznaczoną trybunę. Organizatorzy przed meczem zaopatrują kibiców w kamizelki błękitnej barwy oraz treści hymnu włoskiego. Dla okazjonalnych fanów z całą pewnością korzystniejsze byłoby otrzymanie mapki stadionu. Chyba że mamy dużo wolnego czasu... Półtorej godziny przed meczem można skupić się na obserwacji pokazów pirotechnicznych lub cyrkowych popartych akompaniamentem orkiestry. Trochę wygodniej mają dziennikarze oraz VIP. Ich, gdy się gubią, na wyznaczone miejsca prowadzi hostessa. Komentatorzy radiowi, a szczególnie telewizyjni przy relacji bezpośredniej są zmuszeni korzystać z monitorów gdyż z korony kolosalnego obiektu niewiele widać.

W pogoni za Ferrari Testarossa

W latach 1984-92 tifosi na neapolitańskim stadionie przeżywali swoje wielkie chwile. Ten czas to okres najlepszej gry ich ukochanego klubu Napoli. Włoskie południe triumfowało. W stan ekstazy wprowadzał kibiców najlepszy piłkarz

świata Argentyńczyk Diego Armando Maradona. Jeszcze dzisiaj ze łzami w oczach ludzie wspominają nocne wycieczki kilku tysięcy samochodów za Ferrari Testarossa (auto warte wówczas 320 tysięcy marek) prowadzonym przez „Złotego Malca”. Okolice stadionu i miasto po kolejnym wygranym ligowym spotkaniu chciało być blisko swego „Boga”. W Neapolu mówiono o nim, że jest jak patron tego miasta święty Januario, bo zdobył „scudetto” przez Napoli to prawdziwy cud. Dopasł Maradonę na stadionie było rzeczą nierealną. Murawę stadionu San Paolo od trybun oddziela bowiem szeroka, kilkumetrowa fosa. Nawet gdy jakiś frustrat ją sforsuje to niechybnie nadzieję się na wystające pręty. Może o takim zabezpieczeniu pomyśleć na polskich boiskach, gdzie w czasie sezonu praktycznie co tydzień dochodzi do aktów bandytyzmu.

Wspomniany na wstępie półfinałowy mecz MŚ '90 Włochy – Argentyna był dla kibiców Napoli wielką rozterką. Grał przecież ich narodowy zespół przeciwko Maradonie. Ostatecznie stadion Świętego Pawła wypełniony prawie w całości dopingował Squadrę Azzurri. Maradonie oszczędzono tylko gwizdów, z którymi spotykał się na wszystkich innych obiektach włoskiego championatu. „Patron” Neapolu mimo wszystko zwyciężył, a jednego z karnych strzelił właśnie sam Diego.

Maradona, w nieprzyjemnych okolicznościach, opuścił Neapol 6 lat temu. Stadion San Paolo nie zapomniał się teraz nawet w połowie. Drużyna Napoli prawdopodobnie bieżący sezon zakończy na ostatnim miejscu w Serie A. Pod koniec 1997 roku pojawiła się wiadomość o jakoby objęciu funkcji prezesa klubu przez Maradonę, co szybko zostało jednak zdementowane. Biedny, a zarazem wspaniały położył (wulkan Wezuwiusz, Zatokę Neapolitańską) Neapol może długo czekać na kolejne dni chwały. Skończyła się magia Maradony. Teraz nikt nie przejmie się losem Napoli. Nawet słynna rodzina Giuliano decydująca o losach tego miasta.

PAWEŁ WOŁOSIK
Fot. P. Wołosik

W cyklu tym przedstawiliśmy dotychczas: stadion Camp Nou (Barcelona – Hiszpania).

KARTKA
Z KALENDARZA
9 stycznia

KRAJ

9.01.1948 Urodził się Jan Tomaszewski (na zdjęciu), bramkarz piłkarskiej reprezentacji Polski (65 występów w drużynie narodowej). Członek trzeciej drużyny Mistrzostw Świata (1974) i srebrny medalista Igrzysk Olimpijskich (1976). W finałach MŚ '74 obronił dwa rzuty karne.

ŚWIAT

9.01.1955 Borys Szilkow, łyżwiarz szybki Związku Radzieckiego na torze w Medeo aż o 21 sekund poprawił rekord świata w biegu na 5 000 metrów. Nowy rekord 7.45,6 sek zwiastował, że na torach pojawiła się nowa potęga.

(jw)

Fot. Encyklopedia sportu

RELAKS NA SPORTOWO

Mistrzostwa Polski w kolarstwie przełajowym. (sobota i niedziela, 10-11 bm. o godz. 11 na trasie zlokalizowanej wokół miejskiej plaży w Elku).

I liga koszykówki kobiet. Włókniarz Białystok – Perfopol Starachowice (sobota, 10 bm. o godz. 17 w hali przy ul. Antoniukowskiej w Białymstoku).

II liga siatkówki kobiet. AZS Białystok – MOS Wola (sobota, 10 bm. o godz. 17 oraz niedziela, 11 bm. o godz. 11.30 w hali AMB przy ul. Wołodyjowskiego w Białymstoku).

O wejście do II ligi koszykówki mężczyzn. Instal Dojldy II Białystok – MGM (sobota, 10 bm. o godz. 14 w sali SP nr 47 przy ul. Palmowej 21 w Białymstoku).

Eliminacje strefowe do mistrzostw Polski juniorów w koszykówce. ZETO Instal Białystok – AZS Olsztyn (niedziela, 11 bm. o godz. 12 w sali SP nr 47 przy ul. Palmowej 21 w Białymstoku).

V runda szachowej szkolnej ligi. (sobota i niedziela, 10-11 bm. o godz. 10 w sali SP nr 45 przy ul. Łagodnej w Białymstoku).

(mark)

NA RYBY

Cena jednego garbusa

W poniedziałek, 5 stycznia, odbył się na cmentarzu w Białymstoku pogrzeb Romana Jerockiego, 42-letniego wędkarza z Białegostoku. Podaje tę informację z smutkiem, gdyż przyczyną śmierci był utonięcie pod lodem. W bardzo prozaicznych warunkach Roman zakończył sezon wędkarski 1997 i 30 grudnia 1997 roku odszedł do Krainy Wiecznych Łowów. W celu wytropienia i pozyskania kilku okoni na Zbiorniku Wodnym Siemianówka udał się w rejon uznawany, jego zdaniem, za obfitujący w okonie i nagle łódź się załamała. Czy życie warto przelić na garbuse?

Dzień wcześniej, przed tragiczną śmiercią Jerockiego tj. 29.12.1997 pocztą elektroniczną (e-mail) otrzymałem wiadomość, że już jest znwolniony regulamin PZW.

O nowinkach i ciekawostkach, jakie obowiązują w PZW od 1 stycznia 1998 roku, można dowiedzieć się w serwisie wędkarskim w Internecie wpisując z klawiatury www.wedkarstwo.sitech.pl

W porównaniu do regulaminu poprzedniego, jest sporo zmian. Ale, znóweliż, moim zdaniem, nosi znamiona niezyciowego i... tymczasowego. Ot, choćby z otworami w lodzie! Albo – Wędkarzowi nie wolno rozdáwać ani sprzedawać złowionych ryb na terenie łowiska! Sic!

O łowieniu pod lodem napisano w 67

1. Wędkarz łowiący pod lodem może używać tylko jednej wędkę.

2. Jako przynętę nie wolno stosować żywej i martwej ryby.

3. Otwory nie mogą być większe niż 2 cm, a odległość między otworami nie mniejsza niż 1 m.

4. Wędkujący na lodzie powinni zachować pomiędzy sobą odległość co najmniej 10 m.

5. Zabrania się łowienia pod lodem w porze nocnej, tj. od zmierzchu do świtu.

6. Ryby złowione pod lodem przeznaczone do zabrania muszą być uśmiercane bezpośrednio po złowieniu.

A zatem członek PZW może łowić szczupaka o długości nie mniejszej jak 45 cm, ale tylko na sztuczna przynętę. Płoc, okolei i leszcz, ryby najczęściej poławiane pod lodem, nie mają wymiaru ochronnego.

Miejs jest w okresie ochronnym do końca lutego. Można łowić sandacza do 1 marca. To tyle na dzisiaj z nowinek regulaminu PZW.

Ceny licencji wędkarskich na okres zimowy obowiązujące do 3.05.1998 r. na jeziora dzierżawione przez Gospodarstwo Rybackie w Elku, 19-300 Elk, ul. 1 Listopada 51, tel. 087 102171.

60,00 zł/ wszystkie jeziora; 36,00 zł/ jedno jezioro, 5,00 zł/ 1 dzień. Uwaga! Zezwolenie upoważnia do wędkowania dwiema wędkami zwykłymi.

Punkty sprzedaży:

Biurowisko Gospodarstwa w Elku,

Ośrodek Zarybieniowo-Magazynowy Elk, ul. 11 Listopada 61 tylko jednodniowe

Stacja benzynowa w Nowej Wsi Elckiej

Sklepy wędkarskie w Elku i Starych Juchach.

Ceny licencji wędkarskich na jeziora dzierżawione przez Gospodarstwo Rybackie Spółka Cywilna w Rajgrodzie.

99,00 zł/ sezon zimowy; 52,00 zł/ 1 dni; 24,00 zł/ 3 dni; 8,50 zł/ 1 dzień. Licencje ważne są na jeziora: Komplex Rajgrodzki, Białe, gm. Kalinowo, Skomienno, Kucze, Żydy, Krzywe, oraz rzeka Jezgrnia od Jez. Rajgrodzkiego do jez. Drenstowo.

REMIESZ

„Gazeta Współczesna” – dziennik regionalny. Adres: 15-950 Białystok, ul. Suraska 1, skr. poczt. 193, tix 852-106, fax 42-32-45. Internet: <http://www.wspolczesna.com.pl>, e-mail: web@wspolczesna.com.pl. Wydawca: „Kresy Białostockie” sp. z o.o., prezes – Zbigniew Fabjańczyk, wiceprezes i redaktor naczelny – Jerzy Kostrzewski – tel. 420-935; sekretarz – zastępca redaktora naczelnego – Janusz Dubrawski, zastępca redaktora naczelnego – Konrad Kruszyński; zastępcy sekretarza redakcji – Zofia Michałowska, Marek Paszkowski, Mirosław Piontkowski; kierownicy działów: Mariusz Klimaszewski (sportowy), Grażyna Pawelec (społeczny), Janina Werpachowska (miejscowy), Donata Zmiejko (ekonomiczny). Zespół: Anna Andrzejewska-Jurgiel, Tadeusz Artukowicz, Józef Biegański, Jakub Bogdanowicz, Edmund Burel, Jolanta Gadek, Janusz Grysin, Maria Kaczyńska (kier. oddziału w Łomży), Adam Kardasz, Barbara Klem, Barbara Kociakowska, Krystyna Konecka, Alicja Konopka, Anna Kwiatkowska, Tomasz Lange, Rafał Malinowski, Tomasz Markowski, Jerzy Marks, Sebastian Michałowski, Grażyna Mikłaszewicz (kier. oddziału w Suwałkach), Teresa Muszyńska (redaktor graficzny), Dorota Naumczyk, Małgorzata Nietupska, Mariusz A. Ramotowski, Sławomir Raube, Rafał Rudnicki, Ireneusz Sewastianowicz, Maciej Sulima, Leszek Tarasiewicz, Paweł Wołosik, Aneta Zamojska, Konrad Zbrozek, Andrzej Zgiet, Agnieszka Żero. Sekretarze redakcji – tel. 422-377. Dział Miejski – tel. 421-118. Dział ekonomiczny – tel. 425-366. Dział sportowy – tel. 422-317. Magazyn Tydzień – tel. 441-746. Studio komputerowe i korekta – tel. 422-623. Biuro marketingu i promocji – tel. 423-242, 423-244. Biuro Reklam i Ogłoszeń – tel./fax (0116) 37-84; Suwałki, ul. Kościuszki 32 – tel. 663-000, fax 665-726. Druk: SPP „Pogoni”. Konto: 10801024-808-27001-801000-111 w PBG SA – GRUPA PEKAO S.A. O/Regionalny w Białymstoku. Prenumerata na okresy miesięczne i kwartalne przyjmuje jednostki kolportażowe „RUCH” S.A. (Białystok, Elk, Łomża), „Goniec Podlaski” (siedziba w Białymstoku) do 20 każdego miesiąca; Urzędy Pocztowe oraz listonosze na terenie województw: białostockiego, łomżyńskiego, suwalskiego. Cena prenumeraty kwartalnej na I kwartał 1998 wynosi 36,00 zł. Informacje o kolportażu – 45-52-57. Nr indeksu 350133. ISSN-0137-9488. Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń. Materiałów nie zamawiać. Nie zwraca, w nadesłanych zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i zmiany tytułów.

Chora sprawa

Wiencej ani słów

Rozmowa z Czeskim Tarasewiczem, mieszkańcem okolic ulicy Młynowej w Białym

– Co tam słycać, panie Czesiu?
 – Z Nowym Rokiem stara bida, jak to się mówi.
 – Słucham?
 – To take przysłowie starożytne, znaczy tak się mówi, kiedy jakaś głupota ze Starym Rokiem nie ginie i w Nowy Roczec spokojnie idzie.
 – Co pan ma na myśli?
 – Nu a co drugie jak nie paterdowe wybuchy?
 – No nie, no, błagam, tylko nie to! Już pan kiedyś obiecywał, że nie wrócimy więcej do tego tematu.
 – Nu i prawda, że faktycznie, tylko musi sobie nie przypominać, co ja na koncu powiedział, jak te niewracanie wtenczas obiecywał.
 – To znaczy...
 – Że on pamięci dobrej już nie ma, ale zarez wszystko dla jego przypomnie, niech nie bieduje. A ja wtenczas oświadczył nadzwyczaj uroczysie, że już wiencej o paterdach nie bende w życiu spominał, chyba że dla kogós oczy wysmali, albo pourywa paluchy. Nu i terez musze wrócić, bo się słowo ciałem poniekond stało i sam w gazetach chyba czytał, czy tam słyszał w telewizji o tych ponad dwustutych dumniach, co do szpitala, czy na pogotowie ratunkowe po Sylwenstrowych wybuchach trafili. I dobrze dla ich.

– Co też pan mówi!
 – Mam się nad kimś litować, kto dumy? Czy kto dla ich te wybuchy ktoś kazał robić jednego z drugim? Sami chcieli, nu to terez majo, na co sobie zasłużyli. W Białymstoku takich podobnie za dużo nie było, pisali o trzech wszystkiego wypadki, nu ja wiem o paruch innych, dzie się ludzi stydzili lekarzów na ratunek wzywać.

– Wstydzieli?
 – Tak było. Jeden po wybuchu oparzenia ma nie lichie facet z Kawalerskiej ulicy, ale nigdzie się nie zgłosił, bo on dektor poważnej firmy i jak by się take coś wydało, znaczy że on rany w szczeniackiej otrzymał rozrywce, zarez by padwadne zaufanie do jego stracili. Drugi znowu, też troszku mój znajomek, z Piasta osiedla dzie zamieszkuje, długo bende siedział w chałupie i przez jaki miesione na ulice nie wyjdzie. Bende czekał aż dopokond włosy nie odrosno dla jego na lepetynie.

– Włosy?
 – Nu włosy, bo terez z jednej strony ich nie ma. Jakesć chciał podobnie rakiete odpalić z balkona, ta dla jego z meter w górę podskoczyła i w lysine lup! Ma szczenście człowiek, że jak raz akurat jego żonka stała za im z tyłu, zaslonke z okna zdarła i pożar lba dumego ugasila. Skóre troszku ma terez spalone, z lewej strony, jak się nie myle.

– No cóż, na szczęście mamy już to wszystko za sobą.
 – Tak myśli? Nu toja dla jego powiem, że się myli. Te z niedużo szajbo do wybuchów może i zaprzestano eksplozji, ale nie inne. W Mieczysławie, znaczy pierwszego stycznia dalej walili, nu do dzisiaj zreszto też tak samo walo, chyba na Sylwenstru wszystkiego zaksplodować nie zdonyli. Zreszto, nie wykuczona i taka możliwość, że niektóre ludzi żyć nie mogo bez wybuchów. W Mietka ide ja do kumpla na imieniny, patrze, po Centrum osiedlu jakaś mamuska z paro gówniarzy sobie spaceruje. Szpurcy po jakie mieli piené lat, to góra. Nu i jeden patardki w renku trzymał, a drugi zapalko podpalał i lup! Nu a durna baba, znaczy się ta mamuska, stoi i patrzy nadzwyczaj szczeniśliwa. Jake te jej dzieciaki odważne, jakie nadzwyczajnie zmyśne, patrzajcie ludzi, nie bojo się huku! Żep ten od

rzucania z rzuceniem którejs patardki się spóźnił, albo, żep któreś przedwczesnie wybuchnie czensto wystempuje, wtenczas maluch paluszków i...

– Już dosyć tej makabry!
 – Ja to samo mówię. Tylko niech na to nie liczono, że niektórych nie wyleczysz z dumoty nie dojedzo, do kina nie pójdą, bo poszkodują, patarde wysuplają ostatniego grosika, wyjdą na stłkach podwórze i jo z przyjemnością zadetonują, rozmyślał, co to jest takiego, skond się takie ci ludziach, nu i prawde mówioncy nie mondrege myśleć. Może te od wybuchów so z urodzenia może po wybuchu szczen specjalny u ich rozumie i dopiero wtenczas oni funkcjonują? Jdzisiaj oczewiste, oni ze szczeniania nie zrezprawde mówionc moje tu gadanie psy na bude też Do Siego Roku ja dla ich życze, szczeniścia mu podobne tam dalej. Dużo bendo tego potrze tardy so podobnie coraz lichsze i corez wience co, paluszków i...

– Lepiej już zakończmy tę rozmowę.
 – Oczewiscie. Tem bardziej, że już wiencej tak zwanego dodania i obiecuje, że na ten temat ka... nu chyba, że któryś szczelec od patardy wykie, co jest możliwe.

Jeszcze jeden mur do Europy

Łote usta – srebrne pióra – brązowe umysły

Ogłoszenia drobne

„Przegląd Tygodniowy”: Wczasy Rozwoju Duchowego dla osób powyżej 21 lat – A co z młodszymi!!!

Mówią politycy

To ja wymyśliłem Olszewskiego jako premiera i z tym momentem zakończyła się oja kariera człowieka wpływowego – Jacek Kaczyński, poseł niezależny o nie Olszewskim, ROP. PSL interesowało tylko śrubowanie, zapomniało ono natomiast o największej bolączce polskiego rolnictwa: zbyt małych rozmiarach chłopskich gospodarstw Leszek Balcerowicz, wicepremier rządu RP.

W gazetach pisał

Pracownik stacji benzynowej w Kolożcu został pobity przez klienta podającego się za pracownika Kancelarii Prezydenta RP. Gość się zezłościł, ponieważ stacji nie było cukru do kawy. Internowała policja, która ujrawszy służącą legitymację pijanego awanturnika, isała jedynie protokół i zostawiła właścicielkę w spokoju. Dziś trudno ustalić, jaką kładnie legitymacją wymachiwał nerwowo klient, w każdym razie w Kancelarii Prezydenta nikt o nim nie słyszał – „Poryka”.

Sytuacja gospodarcza danego kraju zależy od tego, kiedy przychodzi do niego nowy Rok. Jak wiemy po sobie, Nowy Rok przychodzi zawsze wtedy, kiedy konieczne jest wprowadzenie nowych podwyżek. Nowy Rok szybciej niż do nas przychodzi do Rosji i Bulgarii i dlatego tam mają najwyższą inflację. Stabilizację gospodarczą Stany Zjednoczone zawdzięczają temu, że do przyścia Nowego Roku mają tam zawsze co najmniej sześć godzin ciszy: w Kalifornii, kiedy u nas wszystko jest już po nowych cenach, trwają jeszcze gorączkowe rozmowy w tej sytuacji, zakupy – Michał Ogórek, „Gazeta Wyborcza”.

Zdaniem byłych

Jeżdżę teraz po Polsce. Takiej gęstej atmosfery, jaka panuje w głębi kraju, nie bywało w 1980 roku. Tylko nie ma rywódcy i nie ma zapalnika – Lech Wałęsa, były prezydent RP.

Z kręgów kościelnych

Wydać mi się, że Radio Maryja wychodzi do demokracji, do prawdziwej demokracji. Daje głos wszystkim ludziom, yba że zaczynają mówić tak, że nie goi się słuchać, wtedy wyłączamy. Tadeusz Rydzyk, szef Radia Maryja.

Państwo to jedna z najkosztowniejzych metod transferu pieniędzy, a podatków u nas skandalicznie scentralizowane wysokie. Jako społeczeństwo jeszcze go wszystkiego nie przemysleliśmy. Jesteśmy przyzwyczajeni myśleć, że państwo

załatwia, państwo daje, a jakoś nie dostrzegamy, że państwo często bezproduktywne przeżera – o. Maciej Zięba.

Nauka naucza

Bardzo wielu młodych ludzi nie wchodzi w konflikt pokoleniowy ze swoimi rodzicami tylko dlatego, że ich olewają. Podobnie jest z politykami. Młodzież totalnie olewa politykę i polityków – Jacek Santorski, psycholog, psychoterapeuta.

Słowami dziennikarzy

W istocie, polskie dziennikarstwo coraz częściej staje się nie tylko sensacyjne, ale i gwiazdorskie. Parę miesięcy temu, gdy szef nowej telewizji zatrudniał wybitnych dziennikarzy, mówiło się, że „kupi gwiazdy”. Dla dziennikarzy, żyjących z prowincjonalnym kompleksem (wobec BBC, CNN, NYT etc.), jest to dowartościowujące, ale dla dziennikarstwa może być niebezpieczne, bo gwiazdy są przede wszystkim podziwiane i, oczywiście, lubiane (ew. kochane), dziennikarz zaś, by mógł skutecznie wykonywać swój zawód, powinien być raczej szanowany i wiarygodny – Jacek Żakowski, dziennikarz, laureat nagrody Grand Press.

Artyści dywagują

Fakt, że Polska posiada nie tylko elitę postkomunistyczną, lecz również elitę alternatywną, także na szczeblu terenowym, możemy uważać za sukces. Wiele krajów Europy Środkowej i Wschodniej nie może się pochwalić podobnym luksusem – Krzysztof Zanussi, reżyser.

Klasyczna szkoła obyczaju

Jak za Niemca

Do paszowskiej firmy „Renova” zjechał kapitalizm. Kapitalizm zjechał w postaci Wolfganga D. – Niemca. Został on kierownikiem produkcji. A Niemiec – wiadomo – jaki ma historyczny rodowód. Wolfgang stał na haldzie i obserwował polskich robotników przez lornetkę. Dodatkowo wrzeszczał. Zwyczajny gestapowiec. No, nie będzie przecież Niemiec pluł nam w twarz, ani robotników nam germanił! Oczywiście, że nie będzie! Sprawa trafiła więc do sądu. Prokurator postawił Niemcowi Wolfgangowi zarzut publicznego lżenia, wyszydzania i poniżania polskich pracowników, czyli polskiego narodu. A wszystko to przez nieznaną języków obcych.

Zaczęło się od tego, że jak Niemiec zjechał do Paszowa, to ani słowa nie mówił po polsku. Taki był niewychowany. I żeby się jeszcze chciał naszej ojczystej mowy uczyć. Gdzie tam! Od razu poszedł na kierownika produkcji „Renovy”, co to się zajmuje przeróbką odpadów z haldy.

Dobrze. Ale żeby chociaż się nie odzywał. A on zaraz zaczął coś szwargotać nie po naszymu.

Pracownicy „Renovy” o tym szwargotaniu tak zeznawali gazetce „Super Express”: „Wolfgang D. wyzywał nas od idiotów, polskich świń, małp i nierobów”.

Chciałoby się powiedzieć, że kulturalniej wyrażali się gestapowcy za okupacji. Zastanawiające jest tylko, skąd pracownicy, z których żaden nie posługuje się mową Schillera, wiedzieli, że Wolfgang wyzywa ich od zwierząt domowych, koczodanów i bezmózgowców.

W każdym razie błąd strach padł na polskich pracowników. Do tego stopnia, że robotnik Andrzej Kardaś podzielił się z gazetą swoim pomysłem na samobójstwo: „Jak przyszedłem do pracy, chciałem się powiesić. W każdą sobotę dziękowałem Bogu, że skończyła się robota. W niedzielę od rana martwiłem się, że jutro znowu muszę tu iść. Wolfgang D. wrzeszczał na nas, obserwował z lornetki”.

Ale Kardaś się nie powiesił. Choć rzeczywiście ciężko jest żyć, kiedy gonisz do roboty, a jak obserwujesz przez lornetkę, to nawet nie ma kiedy piwa tyknąć. Żyje jednak Kardaś w zdrowiu, a to za sprawą racjonalizatorskiego pomysłu kolegi Kazika. Kolega Kazik też o swoim pomysle opowiedział prasie: „Starzy jesteśmy, ale nie było osoby, która by się Wolfganga nie bała. Jak wołał któregoś z nas, trzeba było biec. Jak pod haldą pojawił się jego bus, wszyscy biegali. Kiedyś stałem z kolegą. Zobaczyliśmy, że idzie.

Szybko włożyliśmy ręce do smaru po to, żebyśmy coś przy samochodach grzebać. Wrzeszczał”.

A więc znalazł się jednak sposób, aby przetrwać na tym świecie. Trzeba było tylko od czasu do czasu wpakować ręce w smar, to, że robotnicy zwyczajnie z Niemca wzięli idiota.

I oto znaleźliśmy się w punkcie, w którym ważenie narodu polskiego. Niemiec Wolfgangowi zorientować, że te ręce coś za niego smarem. I nie wytrzymał. Uniósł się, żeby pracowników wyzywał.

– To nieprawda – powiada – że wyzywaliśmy. Oni nie mówią po niemiecku, więc jak myśmy mogli? Kiedy mówiłem „nie rób ze mnie idiota”, to oni mówili „ty idioto”.

Tak więc jest na temat tego poniżania na rozbieżność. A rozbieżność ta jest przez nieznaną języków obcych. Oczywiście o Wolfganga, który jeśli już musi walczyć, mógłby się przynajmniej nauczyć przynajmniej.

A skoro się nie nauczył, to stracił robotę. Zreszta. Zdaje się, że też Niemiec. Ale zwolnić z poniżania narodu polskiego, tylko za to na boku załatwiać jakieś lewe interesy. Jak sprawiedliwość stało się zadość. Nie będnam w twarz.